

SUOMEN LÄHETYSSEURAN
TOIMINTAKERTOMUS JA
TILINPÄÄTÖS 2020

Suomen Lähetykseuran toimintakertomus ja tilinpäätös 2020

Hallitus 28.4.2021

**SUOMEN¹⁸⁵⁹
LÄHETYSSEURA**

Sisältö

1	Suomen Lähetysseuran toimintavuosi 2020	4
2	Suomen Lähetysseuran ulkomaantyö (strategiakausi 2017–2022)	6
	Ulkomaantyö murrosten ja koronan kourissa	6
	Ulkomaantyön toteutus.....	7
	Kirkollinen työ	10
	Kehitysyhteistyö	10
	Rauhantyö.....	12
	Vaikuttamistyö.....	12
	Kumppanuudet ja verkostot	14
3	Ulkomaantyön keskeiset tulokset	16
4	Kotimainen toiminta	34
5	Hallinto	43
6	Henkilöstö	45
7	Kehittämistoiminta ja tukipalvelut	48
8	Talous	49
9	Toiminnan muu arviointi	51

LIITE 1 Ulkomaisen työn toteutus 2020	53
LIITE 2 Yhteistyökumppanit 2020	54
TILINPÄÄTÖS 2020	57
Tase 31.12.2020	58
Tuloslaskelma	60
Liitetiedot 2020	61
Kirjanpidot ja tositelajit sekä niiden säilyttämistapa	70
Tilinpäätöksen allekirjoitukset.....	73
Tilintarkastuskertomus	74

1 Suomen Lähetysseuran vuosi 2020

Lähetysseuran synkkä vuosi

Vuosi 2020 jää historiaan yhtenä Suomen Lähetysseuran tapahtumarikkaimmista ja raskaimmista vuosista. Toimintasuunnitelmissa valmistauduimme Namibian-työn 150-vuotisjuhlaan. Teimme valmisteluja näyttävään muistamiseen, mutta vuoden alussa levinnyt koronavirus muutti dramaattisella tavalla koko maailman, Lähetysseuran yhteistyökumppaneiden, Suomen ja myös Lähetysseuran suunnitelmat. Sopeuduimme uuteen normaaliin, jossa toimistotyö vaihtui etätöskentelyyn, matkustaminen verkkokokouksiin, kanssakäyminen sosiaalisen etäisyyden pitämiseen. Sekä Lähetysseura että kumppanit joutuivat toteuttamaan tehtäviään uudella tavalla.

Tässä tilanteessa perustehtävämme merkitys nousi uuteen arvoon. Kristillinen julistus ja diakonia antoivat ihmisille toivon, joka kestää epävarmuuden, kärsimyksen, ahdistuksen ja jopa kuoleman edessä. Samalla kun pandemia syvästi vaikutti henkilöstö- ja raharesursseihin, kristillisen sanoman jakamisen ja palvelun kysyntä kasvoi. Monet heikoistakin kumppanuuskirkoista pystyivät siirtämään hartaus- ja jumalanpalveluselämän verkkoon yhteisönsä tukemiseksi. Alkuvaikeuksien kautta sekä Lähetysseura että kumppanit löysivät tapoja toiminnan turvallisuuden vahvistamiseksi hyvin vaihtelevissa ympäristöissä.

Osa hankkeista toteutui suunniteltua pienemmällä volyyymillä. Lähetysseuralle tuli myös vuoden aikana uusia pyyntöjä katastrofirahoituksesta. Vuoden aikana autoimme yhdessätoista katastrofissa eri puolilla maailmaa.

Lähetysseuran ja sen työntekijöiden kanalta vuosi oli raskas. Koronan vaikutuksia kohdattiin aikana, jolloin jouduimme tekemään korjausliikkeen pidemmän ajan talouskehityksen tasapainottamiseksi. Samalla Lähetysseurassa toteutettiin organisaatiomuutos ulkomaantoiminnoissa sekä hallinto- ja talousosastoilla.

Viruksen leviämisen jälkeen ensimmäiset työntekijät evakuoitiin työalueelta helmikuussa. Vuoden alussa evakuoimme 37 työntekijää. Tilanne käynnisti ensimmäiset yt-neuvottelut, joissa 51 työntekijää lomautettiin tuotannollisista syistä.

Taloustilanne johti toiseen yt-kierrokseen, jossa tavoitteena oli päästä 2,6 miljoonan euron säästöihin vuoden 2020 aikana, ja kolmen miljoonan euron taloudelliseen sopeuttamiseen keskipitkällä aikavälillä. Toimenpiteisiin kuuluivat leikkaukset toiminnassa, koko henkilökunnan lomauttaminen ja myös irtisanomiset. Toteuttaminen näkyi huolena ja epävarmuutena koko syksyn aikana, ja heijastui vahvasti vuoden 2021 alussa tehdyssä työhyteistökyseilyssä.

Vuoden lopussa Lähetysseurassa tapahtui hallinnollisia muutoksia. Hallinto- ja talousosastot yhdistettiin, ja hallitus valitsi Tarja Larmasuon uudeksi hallinto- ja talousjohtajaksi. Marraskuun lopussa puheenjohtaja, piispa Teemu Laajasalo, erosi Suomen Lähetysseuran hallituksesta Lähetysseuran varainhankintaluvan varmistamiseksi. Hallitus jatkoi 11 henkilön vahvuudella, ja puheenjohtajavastuu siirtyi varapuheenjohtajalle, hallintopäällikkö Sari Anetjärvelle.

VALOPILKKUJA VUODEN VARRELTA

- **Lähetysseuran työssä erinomaiset lähtökohdat pandemiaan vastaamiseen.**

Samalla kun pandemia vaikutti henkilöstö- ja raharesursseihin, kristillisen sanoman jakamisen ja palvelun kysyntä kasvoi. Myös diakonia ja kehitysyhteistyö muuntui ketterästi tilanteen mukaan, ja työhön sisältyi jo valmiiksi muun muassa tarpeellista terveys- ja hygieniatyötä, toimeentulolähteiden kehittämistä ja ruokaturvan parantamista.
- **Digiratkaisuja hyödynnettiin tehokkaasti.**

Pohjoisen ja etelän kehitystoimijat pystyivät tekemään digiloikan ja hyödyntämään erilaisia digiratkaisuja yhteydenpidossa ja jopa hankkeiden toteuttamisessa. Monet heikoistakin kumppanuuskirkoista pystyivät siirtämään hartaus- ja jumalanpalveluselämän verkkoon ja toimimaan yhteisönsä tukena kriisissä. Myös kotimaassa etätyö ja yhteydenpito verkon kautta toimi, ja kaikkiaan etäkoukkuja järjestettiin noin 1400 kuussa.
- **Palkinto työlle kuurojen ihmisten parissa.**

Etiopian kuurojen opetuksen tukihankkeelle myönnetty ensimmäinen palkinto inklusiivisen opetuksen maailman parhaita käytäntöjä palkinneessa Zero Conferencessa Wienissä helmikuussa 2020.
- **Miinauhrien määrä putosi ja työ palkittiin.**

Lähetysseuran tukihankkeen ansiosta miinaonnettomuuksissa vammautuneiden määrä Kolumbiassa putosi nolnaan, ja yhteistyökumppani Asodigpaz voitti Camino 2020 -palkinnon työstään.
- **Lähetysjuhlien viesti tavoitti uusia yleisöjä radion kautta.**

Radio Dein kautta toteutettuna korona-ajan Lähetysjuhlat tavoittivat laajalti uusia yleisöjä: Päiväkohtaiset kuuntelijaluvut olivat Deilä noin 70 000 kuuntelijaa.
- **Kekseliäitä tapoja Kauneimpien Joululaulujen toteuttamiseen.**

Webinaarien kautta tavoitettiin 550 ihmistä seurakunnissa, joiden kanssa syntyi valtavasti ideoita toteuttaa laulutilaisuuksia koronarajoitusten aikana. YouTuben kautta järjestetty Koko Suomen Kauneimmat Joululaulut tavoitti yli 155 000 ihmistä. Kampanjan tuotto oli koronasta huolimatta lähes 0,5 miljoonaa euroa maailman lapsille.
- **Seurakuntien talousarviotuki sekä järjestöjen ja lahjoittajien tuki kasvoivat.**

Seurakuntien talousarvioavustukset nousivat hieman ja järjestöjen ja säätiöiden tuki nousi 8 prosenttia. Myös yksityishenkilöiltä saatujen lahjoitusten määrä kasvoi. Seurakuntien talousarviotuki Lähetysseuralle oli 8,3 miljoonaa euroa. Valitettavasti tämä ei kuitenkaan riittänyt paikkaamaan kolehtitulojen menetystä eikä seurakuntien vapaaehtoisen kannatuksen laskua.
- **Namibian-työn 150-vuotisjuhlavuosi ai runsaasti huomiota.**

Vaikka juhlallisuuksia ei voitu järjestää, juhlavuosi sai paljon huomiota mediassa sekä omilla kanavillamme ja Lähetyskirkosta lähetettiin radion kautta heinäkuussa juhlajumalanpalvelus.
- **Viestintä tavoitti enemmän ihmisiä.**

Koronan takia viestintään kehitettiin uusia sisältötyyppejä ja siirrettiin painopistettä verkkoon: mm. Virtuaaliset kirkkokahvit, podcastit ja videot nostivat verkkokävijöiden määrää yli 25 prosenttia. Facebookin kautta kokonaisuutavoittavuus oli lähes neljä miljoonaa ihmistä.
- **Vierailuja toteutettiin seurakunnissa uudella tavalla.**

Koronatilanteesta huolimatta vuoden aikana lähetysseuralaiset pystyivät toteuttamaan kaikkiaan 450 fyysistä tai etävierailua suomen- ja ruotsinkielisiin seurakuntiin.

2 Suomen Lähetysseuran ulkomaantyö 2020

Ulkomaantyö murrosten ja koronan kourissa

Maailmanlaajuinen koronavirusepidemia heikensi merkittävästi turvallisuus- ja terveydenhuoltotilannetta Lähetysseuran työalueilla ympäri maailmaa heti vuoden 2020 alkupuolella. Lähetysseura kutsui Suomeen ensimmäisenä riskiryhmiin kuuluvat työntekijät sekä kaikki vapaaehtoiset. Ensimmäiset työntekijöiden kotiutukset Suomeen ohjeistettiin helmikuun alussa. Viimeiset työntekijät saapuivat pandemian vuoksi Suomeen vasta heinäkuun lopulla lentoliikenteen ja muiden liikkumisrajoitusten vuoksi. Vuoden alussa Lähetysseuralla oli lähes 70 työntekijää ulkomailla 20 maassa. Näistä evakuoitiin kotimaahan 37 työntekijää lapsineen. Lähetysseura tuki aktiivisesti myös toimintamaihin jääneitä työntekijöitä. Syksyllä 2020 osa työntekijöistä pääsi palaamaan työalueille pandemiatilanteen ja rajoitusten hellittäessä hieman.

Pandemian vuoksi ulkomaantyötä tehtiin lähes koko vuosi pääosin etäyhteyksin koti-toimistosta käsin niin kotimaassa kuin työalueilla, eikä työmatkoja juuri tehty. Työntekijöitä jouduttiin myös lomauttamaan vuoden 2020 aikana niin ulkomailla kuin kotimaassa toiminnallisten ja taloudellisten syiden takia. Lisäksi koronapandemian aiheuttamat rajoitukset vaikeuttivat hankkeiden aktiviteettien toteuttamista. Useat yhteistyökumppanit pysyivät kuitenkin toteuttamaan pääosan toi-

minnoistaan siirtämällä osan aktiviteeteista verkkoon.

Ennen pandemian alkamista Lähetysseurala oli syytä juhlaan. Arkkipiispa Tapio Luoma vihki 22. tammikuuta käyttöön Israelissa Jerusalemissa Felm-keskuksen vanhan osan, ns. alatalon, pitkän remontin jälkeen. Felm-keskus on Lähetysseuran Lähi-idän-työn kannalta keskeinen toimintakeskus. Siellä järjestetään muun muassa koulutuksia, messuja, kumppanitapaamisia ja erilaisia tilaisuuksia. Keskus tarjoaa matalan kynnyksen kohtaamispaikan, jossa eri yhteiskunta-, uskonto- ja kulttuuri-taustasta tulevat ihmiset voivat tavata ja jakaa kokemusmaailmaansa väkivallattomassa ja rauhaa rakentavassa ympäristössä.

Vuoden 2020 aikana toteutettiin ulkomaanosaston uudistusprojekti kahdessa eri vaiheessa. Kesäkuussa päätettiin ulkomaanosaston uudesta perusrakenteesta ja syksyllä toteutettiin uuden organisaation edellyttämät rekrytoinnit. Muutostarpeen taustalla olivat vuodesta 2012 voimassa olleen osastorakenteen toimivuuden haasteet, sillä ulkomaantyön ja sen kontekstin muuttuminen maailmalla ovat tuoneet osaston työlle uusia vaatimuksia. Lisäksi koronapandemian synnyttämien taloushaasteiden vuoksi hallinto- ja henkilöstörakenteen keventäminen tuli välttämättömäksi. Uudistuksen tavoitteena oli luopua rahoituspohjan määrittelemistä ulkomaantyön ohjelmista, selkeyttää johtamisjärjestelmää ja antaa enemmän päätösvaltaa työalueille, lähemmäs kumppaneita.

Vuoden alussa 2021 voimaan tullut ulkomaanosaston rakenne korostaa ulkomaisen työn kokonaisuuden yhteistä suunnittelua, tekemistä, raportointia ja hallintoa riippumatta siitä, onko kyseessä ulkoministeriön rahoittama kehitysyhteistyö vai seurakuntien rahoittama kirkollinen työ. Ulkomaantyön perusteet ja työn sisältö säilyivät uudistuksessa ennallaan, eikä yhteistyökumppaneiden tai työskentelymaiden määrä olennaisesti muuttunut. Työalueita on nyt viisi entisen yhdeksän sijasta: Latinalainen Amerikka ja kiinalainen alue säilyivät omina työalueinaan. Itäinen ja eteläinen Afrikka yhdistettiin. Läntinen Afrikka, Lähi-itä ja Pakistan muodostavat yhden työalueen, samoin Kaakkois- ja Etelä-Aasian alueet ja Nepal. Vuoden 2022 loppuun asti työ jatkuu vielä myös Venäjällä, Virossa ja Ranskassa, mutta sen jälkeen lähetystyötä suunnataan Euroopan ulkopuolelle.

Ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi Lähetysseura kompensoi lentomatkoista syntyvät hiilipäästöt sekä tukee kehitysmaiden ihmisiä ilmastonmuutokseen sopeutumisessa ja ilmastonmuutoksen hillinnässä. Vuoden 2020 aikana Lähetysseura tuki yhteisöpohjaisia hankkeita Tansanian Kishapussa ja Nepalin Udayapurissa, joissa lisääntyneet puunistutukset hyödyttävät sekä yhteisöä itseään että ilmastonmuutoksen torjuntaa. Hankkeiden lisäksi Lähetysseura koulutti yhteistyökumppaneitaan eri puolilla maailmaa ilmastonmuutokseen ja luonnonkatastrofeihin varautumisesta.

Jyväskylässä vuonna 2019 toteutuneiden kumppanuusneuvottelujen tulosten ja suositusten pohjalta ulkomaanosastolla aloitettiin kumppanuuden kehittämissuunnitelman laatiminen. Pandemiatilanteen haasteiden ja osaston uudistusprojektin vuoksi suunnitelmaa ei työstetty eteenpäin alkuvuoden 2020 jälkeen.

Työ jatkuu vuoden 2021 aikana. Suunnitelman tavoitteena on tukea läpinäkyvien, vastavaroisten ja kestävien ulkomaisten yhteistyökumppanuuksien kehittämistä.

Ulkomaantyön toteutus

Vuosi 2020 oli strategiakauden 2017–2022 neljäs vuosi. Ulkomaantyössä strategiaa toteutettiin neljän toivon teeman kautta. Lähetysseuran menoista 75 prosenttia käytettiin työhön lähes 30 maassa ympäri maailmaa.

NELJÄ TOIVON TEEMAA JA ULKOMAISEN TYÖN TAVOITTEET:

Ulkomaantyön tavoite 1:

Kristillisen sanoman ulkopuolella olevat ovat kohdanneet Jumalan rajoja ylittävän rakkauden.

Ulkomaantyön tavoite 2:

Seurakunta toimii avoimena yhteisönä ja ylittää rajoja osana maailmanlaajuista kirkkoa.

Toivon teema 1:

Todistamme Jumalan rajoja ylittävästä rakkaudesta. Kumppaneidemme kanssa ylitämme rohkeasti maantieteellisiä, kulttuurisia ja sosiaalisia rajoja todistaaksemme Jumalan rakkaudesta sanoin ja teoin.

Ulkomaantyön tavoite 3:

Sukupuolen vuoksi syrjityt naiset ja tytöt tunnistavat uusia mahdollisuuksia ja hyödyntävät niitä.

Ulkomaantyön tavoite 4:

Vammaiset henkilöt elävät omaehtoisesti esteettömämmässä ympäristössä osana yhteiskuntaa.

Ulkomaantyön tavoite 5:

Vähemmistöt toteuttavat omaa kulttuuriansa ja elämäntapaansa vuorovaikutuksessa ja osana ympäröivää yhteiskuntaa.

Ulkomaantyön tavoite 6:

Riistetyt ja hyväksikäytetyt toipuvat ja päättävät omasta elämästään osana yhteiskuntaa.

Ulkomaantyön tavoite 7:

Syrjäytymisvaarassa olevat lapset ja nuoret oppivat elämäntaitoja ja vastuullisen aikuisuuden perusteita.

Toivon teema 2:

Puolustamme syrjittyjen ihmisarvoa ja -oikeuksia. Kumppaneidemme kanssa teemme työtä syrjittyjen ryhmien aseman ja ihmisoikeuksien vahvistamiseksi.

VISIO – Sanoma Jumalan rakkaudesta toteutuu kaikkialla maailmassa ilona, rauhana ja oikeudenmukaisuutena.

Ulkomaantyyön tavoite 8:

Poliittiset päättäjät ja talousvaikuttajat tiedostavat ihmisoikeuksien toteutumisen esteitä ja toimivat niiden poistamiseksi.

Ulkomaantyyön tavoite 9:

Kansalaisyhteiskunnan johtajat puolustavat aktiivisesti syrjittyjen oikeuksia.

Ulkomaantyyön tavoite 10:

Kumppanikirkot ja -järjestöt toimivat ammattitaitoisesti ja hyvän hallintotavan mukaisesti.

Toivon teema 3:

Muutamme maailmaa oikeudenmukaisemmaksi. Kumppaneidemme kanssa kamppailemme taloudellisen ja sosiaalisen oikeudenmukaisuuden puolesta.

Ulkomaantyyön tavoite 11:

Konfliktin osapuolet vahvistavat keskinäistä luottamusta ja työskentelevät yhteisten ratkaisujen löytämiseksi.

Ulkomaantyyön tavoite 12:

Rauhanrakentajat osallistavat konfliktin ratkaisun kannalta olennaisia ryhmiä, erityisesti naisia, rauhantyyöhön.

Toivon teema 4:

Rakennamme rauhan ja sovinnon edellytyksiä. Kumppaneidemme kanssa edistämme rauhaa ja sovintoa paikallisissa yhteisöissä ja yhteiskunnissa.

Kirkollinen työ

Lähetysseura osallistuu Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kansainvälisenä toimijana Jumalan lähetykseen maailmassa julistamalla evankeliumia niiden keskuudessa, jotka eivät ole kristittyjä, ja toteuttamalla lähimmäisenrakkautta.

Lähetysseuran erityinen kutsumus Jumalan lähetyksessä suuntautuu ihmisiin ja ihmisryhmiin, jotka ovat kristillisen todistuksen ulkopuolella. Todistuksemme toteutuu niiden ihmisten ja ryhmien kanssa, jotka yhteiskunnat, yhteisöt ja uskonnolliset järjestelmät ovat syrjäyttäneet.

Lähetysseuran työ perustuu ajatukselle kokonaisvaltaisesta lähetytyöstä, joka tarkoittaa sitä, että ihmisen elämän koko todellisuus – mieli, sielu ja keho – ovat kaikki Jumalan luomistyön lahjoja, Kristuksen sovitustyön vastaanottajia ja Pyhän Hengen uudistavan voiman vahvistamia.

Lähetysseuran kirkollista työtä sanoittaa myös marginaaleista nouseva missio. Evankeliumeissa Jeesus vapauttaa ihmisiä sairauksista, syrjinnästä, syyllisyydestä, ja synnistä. Näistä ihmisistä muodostui ensimmäisen kirkon ydin, jotka aiheuttivat muutoksia yhteisössään ja yhteiskunnissaan. Matteuksen lähetyksessä hän lähettää heidät toivottamaan kaikki kansat mukaan yhteisöön kasteen kautta, ja opettamaan heitä noudattamaan Jeesuksen antamaa opetusta ja esimerkkiä. Maailma on edelleen jakautunut niihin, joilla on ulkoiset mahdollisuudet hyvään elämään ja niihin, joilta ne puuttuvat. Tämä on tullut entistä ilmeisemmäksi koronaviruksen aiheuttaman pandemian aikana.

Kirkon sanoma ristiinnaulitusta ja ylösnousesta Kristuksesta murtaa raja-aitoja ja

niitä ylläpitäviä ajattelumalleja ja rakenteita (Ef. 2:14). Sanoma rististä ja ylösnousemuksesta antaa voimaa ja tulevaisuuden toivoa marginaalissa eläville ja kutsuu parannukseen itsekkyyden synnistä ja sen tuottamista syrjivistä, ihmisarvoa ja luomakuntaa loukkaavista ajattelumalleista ja rakenteista. Näin Jumalan valtakunta, jossa vallitsevat vapaus, oikeudenmukaisuus ja rakkaus, tulee näkyväksi jo meidän ajassamme.

Vuonna 2020 Lähetysseura on panostanut ennen kaikkea siihen, että kumppanikirkkomme selviäisivät pandemian aiheuttamista valtavista haasteista ja vaikeuksista. Odotukset kirkkoja kohtaan ovat olleet valtavat. Ihmiset tarvitsevat toivoa, tukea, lohdutusta ja sielunhoitoa. Samalla kirkot ovat joutuneet mukautamaan toimintaansa tilanteessa, jossa niiden omat ja ympäröivän yhteiskunnan tukirakenteet ovat paikoitellen murtuneet. Vähenevien kolehtitulojen takia kirkkojen taloudelliset resurssit ovat kaventuneet merkittävästi, ja kirkon yhtenäisyys ja yhteys ovat tulleet haasteeksi ennennäkemättömällä tavalla.

Vuonna 2020 kirkolliseen työhön käytettiin yhteensä 7,8 miljoonaa euroa. Kirkollisen työn ohjelmaa toteutettiin strategian neljän toivon teeman alla.

Kehitysyhteistyö

Lähetysseuran kehitysyhteistyöohjelman kolmatta toteutusvuotta leimasi koronapandemia, ja Lähetysseura reagoi nopeasti muutuneisiin olosuhteisiin. Alkuvuodesta tehtiin päätös siirtää edellisen vuoden siirtyvä kehitysrahoitus koronaviruksen ehkäisyyn, sen vaikutusten lieventämiseen ja suoraan avustustyöhön. Yhteistyökumppanit päivittivät vuosisuunnitelmansa, jotta osa toiminnasta

voitaisiin toteuttaa turvallisesti, osa rahoituksesta käytetään pandemian vastaiseen työhön, kuten tiedon jakamiseen, ja osa työstä siirtää tulevalle vuodelle tai jättää toteuttamatta. Vuoden aikana pystyttiin käynnistämään ulkoministeriön vuonna 2019 myöntämän lisärahoituksen turvin uusia hankkeita Länsi-, Itä- ja eteläisessä Afrikassa yhteensä noin miljoonan euron edestä. EU-hankkeessa Nepalissa koettiin viivästyksiä koronapandemian suljettua yhteiskunnan useaksi kuukaudeksi. Ulkoministeriö tuki ohjelmaturvakeijärjestöjen kehitysyhteistyöohjelmia poistamalla oma-vastuuosuuden vuodelta 2020, koska pandemia aiheutti merkittäviä varainhankinnallisia haasteita kaikille järjestöille. Suomen ulkoministeriön rahoitus Lähetysseuran kehitysyhteistyöohjelmalle vuonna 2020 oli 6,4 miljoonaa euroa.

Lähetysseura pilotoi kumppaneille annettavaa etäkoulutusta ilmastonmuutoksesta ja taloushallinnosta. Etäkoulutukset olivat suosittuja ja saivat osallistujilta hyvää palautetta. Vuoden aikana järjestettiin myös seminaareja. Tansaniassa järjestettiin kesäkuussa maailman ympäristöpäivänä korkean profiilin webinaari, johon osallistui Suomen Itä-Afrikan-edustustojen, YK-järjestöjen (Unesco, UNFPA, UN Women), Lähetysseuran yhteistyökumppaneiden, Helsingin yliopiston, Sitran sekä muiden järjestöjen ja sidosryhmien edustajia.

Vuoden alussa käynnistettiin uuden kehitysyhteistyöohjelman laatiminen vuosille 2022–2025. Ulkoministeriön kehitysyhteistyövarojen ensimmäisen vaiheen haku sijoittui syksyyn, ja Lähetysseuran hakemus hyväksyttiin jatkoon. Haun toinen vaihe tapahtuu keväällä 2021. Lähetysseura vähensi hakemuksessa strategisesti maiden, kumppaneiden ja

hankkeiden määrää, mutta nosti haettavan rahoituksen määrää. Tavoitteena on lisätä ohjelman tuloksellisuutta ja tehokkuutta. Käynnissä olevan ohjelman päätösvaihe käynnistettiin. Lisäksi kehitysyhteistyöohjelmasta tehtiin väliarvio, jonka suosituksia käytetään strategisen suunnittelun työkaluina uuden ohjelman suunnittelussa.

Lähetysseura nosti keskusteluun myös vammaisten ihmisten asemaa kehittyvissä maissa: Lähetysseuran asiantuntijat muun muassa pitivät esitelmän aiheesta vammaiset ihmiset ja ilmastonmuutos Helsingin yliopiston järjestämällä kehitystutkimuspäivillä. Teema sai osakseen paljon kiinnostusta ja poiki Lähetysseuran kirjoittaman artikkelin Helsinki University Pressin vertaisarvioituun julkaisuun *Embodied Inequalities*. Muita kirjoittajia olivat Helsingin yliopiston, kansainvälisten yliopistojen ja oppilaitosten, Abilis-säätiön, Fida International ry:n ja Invalidiliitto ry:n edustajat. Lähetysseuran strategiset tavoitteet ilmastonmuutoksen ja inklusiivisuuden teemoissa saivat julkisuutta ja organisaation asiantuntijaprofiili kasvoi.

Myös **katastrofityössä** koronapandemian seuraukset korostuivat. Lähetysseura antoi tukea kaikkiaan 19 katastrofihankkeelle, joista 11 oli ns. koronahankkeita. Koronahankkeet keskittyivät lääketieteelliseen hoitoon, koronaviestintään eri medioiden välityksellä, ruoka- ja hygieniatarvikkeiden jakamiseen sekä psykososiaaliseen tukeen pandemian leviämisen kriittisissä vaiheissa. Korona-avusta hyötyi suoraan yhteensä n. 85 000 ihmistä. Lisäksi noin 16 000 kuivuuden, tulvien ja muiden katastrofien uhria sai apua. Lisäksi Lähetysseura tuki kirkkojen katastrofivalmiuden vahvistamista Luterilaisen maailmanliiton kautta.

Rauhantyö

Lähetysseuran rauhan ja sovinnon ohjelma tukee sekä rauhanrakentajia että konfliktien osapuolia vuoropuhelun ja luottamuksen rakentamiseksi. Yhteistyökumppaneinamme ovat paikalliset kansalaisjärjestöt ja kirkkoliitot sekä rauhantyötä tekevät kansainväliset toimijat. Rahoitus tulee pääosin Suomen ulkoministeriöltä. Vuonna 2020 ulkoministeriö myönsi Lähetysseuralle 2,5 miljoonaa euroa rauhantyöhön. Lisäksi rauhantyötä rahoitetaan seurakunnilta, yksityisiltä ihmisiltä ja yhteisöiltä saaduilla lahjoituksilla.

Keskeistä rauhan- ja sovinnontyössä on vuoropuhelun mahdollistaminen kansallisten ja paikallisten toimijoiden kesken. Ohjelman mukaisesti jatkettiin rauhanhankkeita olemassa olevien kumppanien kanssa Syyriassa, Myanmarissa ja Zimbabwessa. Hankkeissa tuettiin erityisesti paikallis- ja ruohonjuuritason toimijoiden vuoropuhelun linkittymistä virallisiin rauhanprosesseihin sekä naisten, etnisten vähemmistöryhmien ja kirkkojen roolia ja toimijuutta vuoropuhelun edistämässä.

Kuluneena vuonna käynnistyi myös uusi hanke Etiopiassa, jossa työ keskittyy psykososiaaliseen rauhanrakennukseen.

Psykososiaalinen rauhanrakennus on Lähetysseuran rauhan ja sovinnon ohjelman keskeinen painopiste, jonka vahvistaminen eteni ohjelma- ja hanketasolla. Konfliktien psykologiset ja sosiaaliset vaikutukset tulee huomioida rauhanprosesseissa psykososiaalisen tuen näkökulmasta mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Yhteiskunnallinen terveytyminen ja kestävä rauha mahdollistuvat, kun yksilöiden, perheiden ja yhteisöjen psykososiaalisia tarpeita on huomioitu rauhanprosesseissa.

Rauhanteknologia-teemassa Lähetysseura käynnisti tarvekartoituksen pohjalta kokouksen, jossa kehitetään digitaalisia työkaluja erityisesti tiedonhallinnan ja konfliktianalyysin vahvistamiseksi.

Hankehallinnon suunnittelun, seurannan ja raportoinnin kehittäminen oli yksi vuoden keskeisistä tavoitteista. Kuluneena vuonna toteutettiin sekä rauhantyön ohjelman että Syyria- ja Myanmar-hankkeiden väliarvio ja kehitettiin edelleen tulosperustaista suunnittelua, seurantaa ja tarvittavia järjestelmiä sekä Lähetysseurassa että kumppaniorganisaatioissa.

Vaikuttamistyö

Vaikuttamistyötä jatkettiin kolmella ohjelmallisella painopistealueella: haavoittuvien ryhmien ihmisoikeudet, oikeudenmukainen rauha ja taloudellinen oikeudenmukaisuus. Ohjelman määrittämien pääteemojen lisäksi keskityttiin ihmisoikeusperustaisuuden metodologian jalkauttamiseen sekä kestävä kehityksen raamiajattelun ja uskonnonvapauden teemojen tukemiseen kansallisella tasolla.

Vaikuttamistyön painopiste 2020 oli puolustaa syrjittyjen ihmisarvoa ja -oikeuksia sekä muuttaa maailmaa oikeudenmukaisemmaksi. Oikeudenhaltijoita voimaannutetaan puolustamaan oikeudenmukaisuutta kristittyinä ja kansalaisina. Vastuunkantajia koulutetaan niin, että he identifioivat syrjintää ja eriarvoisuutta tuottavia mekanismeja. Kumppaneiden äänen ja aseman vahvistaminen on ensisijaista. Näin saavutetaan tehokkain vaikutus epäoikeudenmukaisiin rakenteisiin.

Alkuvuoden kohokohta oli Maailmanpankin ja Washingtonissa julkaistu *Land Rights in Peace Negotiations* -tutkimus, joka pohjautui Lähetysseuran työhön Myanmarissa ja Kolumbiassa.

Näissä hankkeissa rauhantyön keskiössä ovat olleet maa- ja vähemmistöjen oikeudet. Tämä oli Lähetysseuran ensimmäinen julkaisu Maailmanpankin foorumissa.

Lähetysseuran asiantuntijalausuntoja, -kirjoituksia ja -tutkimuksia koskien taloudellista oikeudenmukaisuutta julkaistiin kattavasti niin akateemisissa kuin suurelle yleisölle tarkoitetuissa julkaisuissa vuonna 2020. Siten Lähetysseuran tietoperustaiset suositukset koskien kehityspoliittikkaa ja ihmisoikeusperustaista talouskehitystä ovat nousseet esiin monipuolisesti niin kansallisilla kuin kansainvälisillä foorumeilla.

Verotuksen oikeudenmukaisuutta tuotiin julkiseen keskusteluun #430miljoonaa-kampanjassa. Sen sivussa Suomen ulkoministeriön Verotus ja kehitys -ohjelma uudistettiin ja uudistettu ohjelma vastasi tiiviimmin Lähetysseuran taloudellisen oikeudenmukaisuuden linjauksia. Veroyhteistyön koordinoimiseksi perustettiin monialainen työryhmä kehitysyhteistyön kattojärjestöön Fingoon.

Yritysvastuun osalta työ- ja elinkeinoministeriö teetti selvityksen yritysvastuulain toimeenpanomahdollisuuksista ja perusti toimeenpanoa pohtivan ohjausryhmän, jossa yritysvastuulain #ykkösketjuun-kampanjan toimijoilla on vahva edustus. Lisäksi perustuen Lähetysseuran ja Reilu kauppa ry:n ehdotuksiin, valtioneuvoston kanslia rahoitti yritysvastuun mittaamista koskevan selvityksen, joka on tarkoituksena nostaa osaksi kansallisen kestävä kehityksen seuranta. Samalla YK:n Universal Periodic Review (UPR) -prosessin kautta Suomen Lähetysseura pystyi nostamaan kumppaniensa ihmisoikeustyön kansainvälisen ihmisoikeusraportoinnin keskiöön.

Aiemmin kehityspoliittisesta keskustelusta syrjässä ollut ilmastorahoitus on noussut

esiin niin kehitysrahoituslaitosten, vastuuministereiden kuin muiden kansalaisjärjestöjen puheenvuoroissa. Ilmastorahoituksesta on tullut vuonna 2020 kehityspoliittisen diskurssin valtavirtaa. Kansainvälisen ilmastorahoituksen tuloksellisuuden raportointi otti merkittäviä askeleita, kun ulkoministeriö käynnisti kehitysyhteistyön tulosportaalin rakentamisen ja sitoutui kehittämään ilmastorahoituksen läpinäkyvyyttä valtion talousarvioesityksessään.

Verkostoyhteistyö oli tärkeässä roolissa koko vuoden ajan kaikissa vaikuttamistyön teemoissa. Viranomaisten, järjestöjen ja eku-meenisten verkostojen kanssa yhteistyötä syvennettiin mm. oikeudenmukaisen rauhan, taloudellisen oikeudenmukaisuuden ja vammaisinklusion parissa. Painopiste oli kansallisissa työryhmissä, joissa osallistuttiin ministeriöiden, eduskunnan ja YK:n työryhmiin ja suunnitteluryhmiin. Näissä laadittiin muun muassa Suomen kansallisia toimintaohjelmia, ministeriön vesidiplomatian tavoitesuunnitelma sekä osallistuttiin Suomen Afrikka-strategian suunnitteluun. Kansallisia toimintaohjelmia, joissa Lähetysseuralla oli merkittävä rooli ovat: 1 325 Naiset, rauha ja turvallisuus – sekä 2 250 Nuoret, rauha ja turvallisuus -ohjelman valmistelu. Järjestöyhteistyötä tehtiin mm. ilmastorahoituksen, yritysvastuun, YK:n kestävä kehityksen agendan sekä koulutuksen teemoissa.

Vaikuttamistyön metodologinen painopiste oli hankkeiden ja kumppaneiden vaikuttavuuden lisäämisessä ja tukemisessa. Esimerkiksi Myanmarin ja Syyrian konflikteissa vaikutettiin aseellisten ryhmien neuvotteluasemaan sekä Syyrian perustuslakiproessiin.

Suomessa tapahtuneet aktiviteetit koostuivat päättäjätapaamisista, puheenvuoroista, kirjoituksista, sosiaalisen median viesteistä,

lausunnoista ja kannanotoista. Lähetyseuran vaikuttamistyön teemojen tuntemus kasvoi erityisesti uusien kehityspoliittisten sidosryhmien parissa mm. tutkimuksessa, yksityisellä sektorilla sekä ammattiliittojen ja viranomaisien parissa.

Vaikuttamistyön yksikkö tuotti myös Norjan ulkoministeriölle koulutusohjelman uskonnonvapaudesta, joka toteutettiin Lähi-idässä. Yksikkö tuotti myös Suomen ulkoministeriölle uskonnonvapaustyökäluopin, joka julkaistaan 2021. Vuoden huonontunut uskonnonvapaustilanne on noussut kansainväliseksi puheenaiheeksi useamman maan, esimerkiksi Kiinan ja Nepalin, kohdalla.

Merkittävä tapahtuma oli Etiopian kurojen opetuksen tukihankkeelle myönnetty ensimmäinen palkinto inklusiivisen opetuksen maailman parhaita käytäntöjä palkinneissa Zero Conferencessa Wienissä helmikuussa 2020.

Toimintavuoden toisella neljänneksellä vaikuttamistyön ohjelmalle tehtiin väliarviointi. Arvioinnissa nostettiin esiin muun muassa vaikuttamistyön tärkeys ja uudenlaisten alueellisten vaikuttamistyön pilottihankkeiden tarve. Vuoden 2020 arvioinnissa todettiin, että vaikuttamistyön pilotointi hanketasolla edistäisi vaikuttamistyön ymmärtämisen ja metodologisen osaamisen kasvattamista työalueilla.

Linjaustyöskentely on myös Lähetyseuran hallituksen vaikuttamistyön yksikölle toimiksiantamaa työtä. Vuonna 2020 valmistui lastensuojelulinjaus ja sukupuolten välisen tasa-arvon toimintaohje.

Kumppanuudet ja verkostot

Strategian tavoitteen mukaisesti Suomen Lähetyseura on vuoden 2020 aikana keskittänyt työtä ja resursseja. Tämän seurauksena yhteis-

työkumppanien kokonaismäärä laski edellisestä vuodesta yhdeksällä. Lähetyseura teki yhteistyötä 99 (vuonna 2019: 108) kumppanin kanssa (Liite 2).

Kumppaneista seitsemän (vuonna 2019: 7) oli kansainvälisiä kirkkoliittoja tai niiden alaisia verkostoja. Kirkkoja, niiden alaisuudessa toimivia järjestöjä, kansallisia ekumeenisia neuvostoja ja kumppanuusyhteistyötä koordinoivia verkostoja oli 29 (34) Lisäksi oli 28 (31) kansainvälistä ja kansallista kristillistä järjestöä sekä 15 (16) kirkkojen tai kirkkoliittojen laitosta, jotka tarjoavat opetusta, terveydenhoitoa ja sosiaalipalveluja. Kansallisia ja kansainvälisiä kansalaisjärjestöjä oli 20 (20).

Lähetyseura toimii globaalisti useissa verkostoissa, joista tärkeimmät ovat Luterilaisen maailmanliiton, Kirkkojen maailmanneuvoston ja ACT-allianssin verkostot. Kussakin maassa toimitaan aluekohtaisissa verkostoissa, jotka lisäävät työn vaikuttavuutta sekä tunnettuutta alueilla. ACT-allianssin paikallisverkostot sekä avunantajien muut keskeiset liittymät toimivat aktiivisesti usealla yhteistyöalueella.

Luterilaisen maailmanliiton maaohjelman kanssa aloitettiin ensimmäinen ulkoministeriörahoitteinen ilmastohanke Etiopiassa.

Yhteistyö Continuing Learning Organizationin (CLO) kanssa Kambodžassa lähti käyntiin vuonna 2020. CLO järjestää säännöllisesti koulutusta eri kirkkojen työntekijöille perheytyöstä, uskontojen välisestä dialogista sekä sielunhoidosta ja työnohjauksesta. Lisäksi yhteistyö alkoi Morodok-järjestön kanssa uuden yhteisönkehittämishankkeen suunnittelemiseksi. Yhteistyö singaporelaisen Lutheran World Missionin kanssa päättyi, mutta yhteistyö jatkuu suoraan Kambodžan luterilaisen kirkon (LCC) kanssa.

Merkittävä kumppanuusavaus oli EU-rahoituksella ensimmäistä kertaa rahoitettava yhteistyö. Alkuvuodesta 2020 Nepalissa alkoi uusi EU-rahoitteinen ihmisoikeushanke, jota toteutetaan Lähetyssseuran ja Luterilaisen maailmanliiton Nepalín-maatoimiston lisäksi kahden muun järjestön muodostaman konsortion yhteisvoimin.

Angolassa vastuu luterilaisen kirkon (IELA) stipendiaateista siirtyi Shangalalan raamattukoulun alaisuudesta Lubangoon keskustuomistolle. Tämän muutoksen myötä pystyttiin seuraamaan tarkemmin stipendiaattien rahan käyttöä. Rahoitustuki Lubangon teologiselle instituutille (ISTEL) päättyi taloushallinnollisen raportoinnin puutteiden vuoksi. Yhteistyö tyttöjen orpokodin sekä kristillisen Atos-järjestön kanssa alkoi.

Botswanassa yhteistyö vammaistyön keskus Thuso Rehabilitation Centerin (TRC) kanssa on päättynyt. Samoin Etelä-Afrikassa yhteistyö Kwa-Zulu Natalin kristillisen neuvoston kanssa (KZNCC) päättyi. Nepalissa TEACH-järjestön työ loppui vuonna 2019. Boliviassa yhteistyö kaivosalueiden lasten etujärjestö Ceprominin kanssa lopetettiin vuoden lopulla taloushallinnollisten haasteiden kasaantumisen takia.

Hankeyhteistyö Viron luterilaisen kirkon kanssa päättyi suunnitellusti vuoden 2020 loppussa.

3 Ulkomaantyyön keskeiset tulokset

Lähetysseuran strategiaa toteutettiin neljän toivon teeman alla yhteensä 12 ulkomaantyyön tavoitteen kautta.

Toivon teema 1: Todistamme Jumalan rajoja ylittävää rakkaudesta.

Kumppaneidemme kanssa ylitämme rohkeasti maantieteellisiä, kulttuurisia ja sosiaalisia rajoja todistaaksemme Jumalan rakkaudesta sanoin ja teoin.

- *Ulkomaantyyön tavoite 1: Kristillisen sanoman ulkopuolella olevat ovat kohdanneet Jumalan rajoja ylittävän rakkauden.*
- *Ulkomaantyyön tavoite 2: Seurakunta toimii avoimena yhteisönä ja ylittää rajoja osana maailmanlaajuisia kirkkoa.*

Lähetysseuran kumppanikirkot ovat toteuttaneet perustehtävänsä, julistaneet evankeliumia Kristuksesta ja todistaneet Jumalan rakkaudesta sanoin ja teoin äärimmäisen vaikeissa ja haastavissa olosuhteissa. Pandemia on pakottanut kirkot pohtimaan sitä, mitä on olla kirkko tällaisessa maailmantilanteessa ja miten ylläpitää kristittyjen yhteyttä. Kaikille avoimen, syrjimättömän kirkon tavoite on kriisin keskellä tullut yhä tärkeämmäksi. Kirkot, jotka kulkevat ihmisten rinnalla vaikeissa oloissa ja kutsuvat yhteyteensä kaikki hädänlaiset, elävät todeksi sanomaa Jumalan rajoja ylittävää rakkaudesta.¹

Teologisen koulutuksen tukeminen on yksi keskeisimpiä tapoja vahvistaa kirkkoja: tuemalla koulutusta ja ammattitaitoisten työntekijöiden osuutta kirkossa Lähetysseura edistää kirkkojen omavaraisuutta ja itsekkannattavuutta. Laadukas teologinen koulutus vahvistaa sekä työntekijöiden että kirkon jäsenten luterilaista identiteettiä sekä avautumista dialogille.

Lähetysseuran tuki teologiselle koulutukselle jakaantuu institutionaaliseen tukeen, jota vuonna 2020 annettiin 18 oppilaitokselle sekä henkilökohtaiseen stipenditukseen 55 stipendiaatille. Felm Theology -ohjelman kautta Lähetysseura on vahvistanut kirkkojen akateemista teologista opetusta Kaakkois-Aasiassa ja kiinalaisella alueella lähettämällä teologian tohtorit opetustehtäviin Payapin yliopistoon Thaimaahan ja Hongkongin luterilaiseen seminaariin.

Teologisen koulutuksen isoin haaste on ollut opetuksen ja kanssakäymisen sopeuttaminen pandemian aiheuttamaan eristäytyneisyyteen. Monet oppilaitokset ovatkin hyödyntäneet etäyhteyksiä soveltaen ja luovasti. Lähetysseuran työntekijät ovat myös pitäneet yhteyttä stipendiopiskelijoihin digitaalisin välinein ja toteuttaneet opetusta ja seminaareja etänä.

Teologisessa koulutuksessa Lähetysseuran on edelleen vahvistettava sukupuolten välisen oikeudenmukaisuuden toteutumista. Viime vuoden 55 stipendiaatista oli naisia 20 ja 40 teologiopiskelijasta naisia oli vain 9. Tasaarvon toteutumiseen on kiinnitettävä parempaa huomiota tulevina vuosina ja vahvistettava naisten asemaa kirkkojen vastuunkantajina.

¹ Kaikki toivon teema 1:n alla kuvattu työ on kirkollista työtä (KIT).

Koronakriisistä huolimatta **Tansania**-sa Nyakaton raamattuopistossa aloitti viime vuonna ennätysmäärä uusia opiskelijoita, yhteensä 79 opiskelijaa. Nykatossa teologian koulutus ja kirkon nuorisotyö on nivottu tiiviisti yhteen. Nuorisotyön ja nuorten osallisuuden vahvistaminen ovat elintärkeitä kysymyksiä kirkon elinvoimaiselle kasvulle ja sen sanoman vaikuttavuudelle.

Nepalissa koronavirus halvaannutti lähes koko yhteiskunnan. Koulut suljettiin, liikku- mista rajoitettiin voimakkaasti ja Lähetysseuran kumppanien toiminta hankaloitui. Epävarmuuden keskellä Nepalin Ebenezer-raamattukoululta on saatu kuitenkin toiveikkaita viestejä opiskelijoilta. Kotiseuduilleen hajaantuneet Ebenezerin opiskelijat ovat kertoneet, miten heille on poikkeustilanteessa avautunut aiempaa enemmän mahdollisuuksia jakaa opimastaan omissa seurakunnissaan. Tiiviimpi yhteydenpito omiin kotiseurakuntiin ja yhteisöihin on vahvistanut opiskelijoiden kutsusta ja ymmärrystä siitä, miten opitut tiedot ja taidot voi ottaa heti käyttöön.

Raamatunkäännöstyön kautta todistus Jumalan rajoja ylittävästä rakkaudesta todella ylittää kieli- ja kulttuurirajoja. Raamatunkäännöstyö ja siihen liittyvä kielityö ovat olleet kristillisen lähetystyön ja Lähetysseuran työn ytimessä koko sen olemassaolon ajan. Raamatunkäännöstyössä korostuu vahvasti myös kumppanilähtöinen toiminta, joka on yksi Lähetysseuran työtä ja identiteettiä määrittävä tekijä. Raamatuntekstien varsinaisina kääntäjinä toimivat aina kohdekielen äidinkielliset puhujat. Heidän kanssaan yhteistyössä voi toimia monikielisiä ja erimaalaisia asiantuntijoita.

Lähetysseuran nykyisen strategian ytimessä on myös työskentely yhteiskunnan margi-

naalissa olevien ihmisryhmien parissa. Koska lähes kaikilla maailman valtakielillä on jo olemassa omakielinen Raamattu, tapahtuu kieli- ja raamatunkäännöstyö nykyään lähes yksinomaan vähemmistökielten parissa. Lähes aina näiden vähemmistökielen puhujien asema on heikompi kuin valtaväestön. Lähetysseuran strategiassa pyritäänkin tavoittamaan juuri tällaisia ihmisryhmiä. Yhteistyö heidän kanssaan vahvistaa marginaaleista nousevan mission ymmärrystä ja siitä todistamista.

Lähetysseura on tukenut raamatunkäännöstyötä viime vuonna **Papua-Uudessa-Guineassa, Thaimaassa, Senegalissa ja Angolas**. Yhteistyöhön liittyy myös ekumeeninen verkosto Yhtyneet Raamattuseurat (UBS) ja Suomen Pipliaseura, joiden kautta olemme mukana raamatunkäännöshankkeissa myös esimerkiksi **Namibiassa**.

Pohjois-Thaimaassa pandemia ei ole kurjistanut elämää yhtä pahoin kuin esimerkiksi monessa Afrikan maassa. Vuoristoseuduilla alkeellisissa oloissa asuva lua-kansa on yksi maan monista vähemmistökansoista. Heidän parissaan kristittyjen määrä kasvaa voimakkaasti. Kirjoitettua kieltä ei lua-kansalla vielä ole ja siksi Lähetysseuran työ heidän parissaan on monella tavalla merkityksellistä. Monet lua-kansan jäsenistä haluavat oppia enemmän kristinuskosta ja syventää hengellistä kasvuaan.

Lua-kansan raamatunkäännöstyön parissa työskentelevät kaksi nuorta evankelistaa ovat viime vuoden poikkeusoloissa jatkaneet työtään ja kääntäneet niin rukouksia kuin lauluja luan kielelle. Käännöstyön tulokset on otettu välittömästi käyttöön alueen seurakunnissa, joissa ihmiset pääsevät nyt laulamaan ja rukoilemaan omalla äidinkielellään. Poikkeusolot ovat myös opettaneet evankelistoja

ylittämään erilaisia rajoja ja vahvistamaan yhteyttä Lähetyssseuran työntekijöihin uusilla tavoilla: esimerkiksi videoyhteyksillä toteutettava konsultaatiosta on tullut käytännöllinen ja arkinen työkalu.

Lukutaitotyö on parantanut myös naisten asemaa lua-kansan parissa. Viime vuonna havaittiin, että ne tytöt, joiden lukutaito oli parantunut, eivät enää halunneet mennä naimisiin teini-ikäisinä.

Lähetyssseuran kumppanikirkkojen resurssit eivät useinkaan riitä maksamaan riittäviä palkkoja kirkon työntekijöille. Etenkin kirkot, jotka toimivat maan vähemmistöjen parissa, kamppailevat pienten resurssien varassa ja isojen vaatimusten paineessa. Koronapandemian aiheuttama eristyneisyys on myös heikentänyt kirkkojen mahdollisuutta elää yhteisinä ja kokoontua jumalanpalveluksiin. Tämä eristyneisyys on entisestään **heikentänyt kirkkojen taloudellisia resursseja**, koska kolehtitulot

ovat vähentyneet dramaattisesti. Samalla **seurakuntalaisten tarpeet ovat lisääntyneet**. Poikkeusolosuhteet ovat lisänneet erityisesti naisiin kohdistuvaa väkivaltaa, heikentäneet toimeentuloa ja siten kurjistaneet niin perheiden kuin yhteisöjen elämää. Lähetyssseuran järjestämien koulutusten ja tuen avulla kumppanikirkot ovat kuitenkin pystyneet sopeutumaan vallitsevaan tilanteeseen ja rakentamaan yhteyttä mm. videoyhteyksien avulla. Elintärkeää on ollut myös Lähetyssseuran työntekijöiden antama tuki, konsultaatioapu ja sielunhoito kirkkojen johdolle ja työntekijöille heidän kamppaillessaan vaikeissa olosuhteissa.

Boliviassa kirkon työntekijät ovat pyrkineet löytämään eri tapoja tukea ihmisiä, jotka ovat menettäneet työnsä, toimeentulonsa ja kotinsa pandemian aiheuttaman kurjuuden takia. Useita pastoreita ja kirkon jäseniä on menehtynyt epidemian pahoin runtelemassa maassa. ”Anna meille meidän jokapäiväinen leipämme” on Boliviassa monien ihmisten

Raamattua tarinan ja draaman keinoin

Raamatunkäännöstyön yhteyteen on kehitetty uusia tapoja välittää Raamatun sanomaa kerronnallisen ja vuorovaikutteisen oppimisen kautta. Kahden viikon Raamatun kertomusten kertominen -kurssille kutsuttiin Papua-Uuden-Guinean kieliryhmiä alueittain. Yhteensä kurssille osallistui viime vuonna 65 ihmistä.

Kouluttajat kertovat tarinan pyhäkoulukertomuksen tapaan ja värittävät sitä draaman keinoin. He pitävät oppitunnin Raamatun taustatiedoista ko. kertomuksen osalta.

Turvallinen ilmapiiri syntyy vähitellen. Vuorovaikutus kertomusten kanssa saa aikaan näkyviä muutoksia osallistujien elämässä ja heistä tulee opettajia omaan kieliryhmäänsä.

Tavoitteena on lisätä opiskelijoiden taitoja saarnaajina, pastoreina, pyhäkoulunopettajina ja nuorisotyöntekijöinä. Opiskelijat oppivat saamaan keskeisen viestin esiin kertomuksesta mielenkiintoisella tavalla ja saavat arvovaltaa omassa yhteisössään, kun ihmiset innostuvat kuuntelemaan kertomuksia. Parhaassa tapauksessa he pitävät raamatunkertomuskerhoa kylissään, ja sitä kautta aikaisemmin heikko kristillinen opetus nousee uudelle tasolle.

konkreettinen rukous, johon kirkko on pyrkinyt vastaamaan. Kirkon vastuunkantajat ovat tukeneet perheitä, opastaneet löytämään muita toimeentulon lähteitä ja opettaneet, miten viruksen leviämistä voi hidastaa.

Kambodžassa pienen luterilaisen kirkon seurakunnat ovat elämän ja yhteisön keskusta. Niiden tavoitteena on antaa ihmisille kirkon yhteydessä kokonaisvaltaista apua. Kirkon kaikki neljä toimintakeskusta – Phnom Penh, Krous, Tang Krang ja viime syyskuussa käyttöön otettu Kandalin keskus – toimivat avoimina yhteisinä, jotka tarjoavat toimintaa ja palveluja, kuten tietotekniikan ja englannin opetusta yhteisölle erottelematta heitä seurakuntalaisiin ja ei-seurakuntalaisiin. Esimerkiksi Krousin toimipisteen joulujuhla tavoittaa vuosittain käytännössä kaikki kyläläiset, sekä kristityt että buddhalaiset. Ruokaturvan ja toimeentulon turvaamiseen tähtäävää koulutusta sienten, kasvien ja eläinten kasvattamisesta annetaan kaikille kiinnostuneille. Koronapandemian keskellä kirkon kokonaisvaltaiselle työlle on ollut entistäkin suurempi tarve. Maailmanpankin ja Aasian kehityspankin arvioiden mukaan pandemia saattaa ajaa jopa 1,3 miljoonaa kambodžalaista köyhyteen.

Kiinan kristillisen neuvoston hiv/aids-hanketta toteuttava seurakunta on edelläkävijä avoimen kirkon periaatetta noudattavana yhteisönä, ja sen työ syrjittyjen ihmisten parissa on muuttanut asenteita. Kirkon työntekijät ovat saaneet vahvan jalansijan paikallisten parissa Xi'anin kaupungissa, ja seurakunnan pappi on voittanut syrjittyjen ihmisten ja muiden paikallisten luottamuksen. Kirkon työ on osoittanut, että kristillinen julistus on uskottavaa ja mukaansa kutsuvaa silloin, kun sanat ja teot puhuvat samaa kieltä. Syrjittyjen parissa tehtävä työ on

tuonut kirkon piiriin paljon nuoria vapaaehtoisia, ja kristillinen sanoma on onnistunut saavuttamaan erilaisia ihmisryhmiä iästä tai sosiaalisesta asemasta riippumatta.

Toivon teema 2: Puolustamme syrjittyjen ihmisarvoa ja ihmisoikeuksia.

Kumppaneidemme kanssa teemme työtä syrjittyjen ryhmien aseman ja ihmisoikeuksien vahvistamiseksi.

- *Ulkomaantyön tavoite 3: Sukupuolen vuoksi syrjityt naiset ja tytöt tunnustavat uusia mahdollisuuksia ja hyödyntävät niitä.*
- *Ulkomaantyön tavoite 4: Vammaiset henkilöt elävät omaehtoisesti esteettömämmässä ympäristössä osana yhteiskuntaa.*
- *Ulkomaantyön tavoite 5: Vähemmistöt toteuttavat omaa kulttuuriansa ja elämäntapaansa vuorovaikutuksessa ja osana ympäröivää yhteiskuntaa.*
- *Ulkomaantyön tavoite 6: Riistetyt ja hyväksikäytetyt toipuvat ja päättävät omasta elämästään osana yhteiskuntaa.*
- *Ulkomaantyön tavoite 7: Syrjäytymisvaarassa olevat lapset ja nuoret oppivat elämäntaitoja ja vastuullisen aikuisuuden perusteita.*

Boliviassa alkuperäiskansoihin kuuluvat naiset ovat yhteiskunnassa kaikkein heikoimmassa asemassa, ja naisiin kohdistuva väkivalta on yleistä. Lähetysseuran uuden naistyön hankkeen ansiosta sukupuolten välisen tasa-arvon kysymykset olivat aiempaa paremmin esillä eri yhteyksissä. Tietoisuus naisten oikeuksista, sukupuolten välisestä oikeudenmukaisuudesta sekä ihmisoikeuksista lisääntyi seurakuntalaisten, hankkeisiin osallistuvien ja kirkon työntekijöiden keskuudessa koulutuksen ansiosta.

Korona aiheutti kokoontumiskieltoja, mutta naiset pitivät yhteyttä sosiaalisen median kautta rukouspiireissä ja tukivat toisiaan. (KIT)

Bolivian alkuperäiskansojen yhteisöjä koulutettiin naisten ja tyttöjen oikeuksista sekä oikeudesta ruokaan ja veteen. Koronatilanteen takia ei voitu toteuttaa kaikkia suunniteltuja aktiviteetteja, mutta neljän kilometrin korkeudessa sijaitsevan El Alton kuivan ylänköalueen yhteisöihin rakennettiin kolmekymmentä avaimenreikäpuutarhaa (keyhole garden) sekä kaksi vesijärjestelmää, jotka parantavat perheiden ruokaturvaa, puhtaan veden saantia ja toimeentuloa. Käsityöyhdistysten naisia ja näiden toimeentuloa ja yhdistymistä tuettiin. (KYT²)

Syrjäytymisvaarassa olevia lapsia ja nuoria tuettiin kummiohjelman, tyttöjen Verena Wells -keskuksen sekä Cobijan inklusiivisen opetuksen keskuksen ja Tarijan tukiopetusohjelman kautta. Verena Wells -keskuksen kaikki peruskoulusta valmistuneet tytöt jatkoivat opintojaan peruskoulun jälkeen. Cobijan ja Tarijan lasten oppimistulokset, kehitys ja hyvinvointi jatkoivat paranemistaan. Cobijassa lukuvuoden opinnot loppuun suorittaneita oli 20, Verena Wellsissä 21 ja Tarijan keskuksessa 30. Kummitukea vuonna 2020 sai yhteensä 30 lasta. Kummiohjelma mahdollistaa osallistumisen niin perus- kuin jatkokoulutukseen. Myös lasten ravitsemusta on vahvistettu ohjelman puitteissa. (KIT)

Etelä-Afrikan Sukupuolten väliseen oikeudenmukaisuuteen liittyvässä hankkeessa järjestettiin eteläisen Afrikan luterilaisten kirkkojen yhteenliittymän LUCSA:n kautta sukupuolten väliseen tasa-arvoon tähtäviä

koulutuksia kahdeksassa kirkossa. Lisäksi edistettiin teeman laajempaa huomioimista kirkkojen toiminnassa. Työn tuloksena keskustelu, pohdinta ja toiminta ovat vapautumassa ja käsitteet tasa-arvosta muuttumassa. (KIT)

Eteläafrikkalainen vammaisjärjestö CREATE jatkoi tiedon jakamista yhteisöissä vammaisuudesta, hiv/aidsista sekä vammaisten ihmisten seksuaalisuudesta, ja vammaisia ja heidän perheitään ohjattiin palveluiden pariin. CREATE tuki vammaisten vanhempien vertaisryhmien toimintaa ja mahdollisti vammaisten omien säästöryhmien perustamisen ja toiminnan aloittamisen. Se järjesti yhteisöohjauksen kuntoutuksen työpajoja vapaaehtoisille terveydenhuollon työntekijöille sekä muiden vammaisjärjestöjen edustajille ja päätöksentekijöille. Koronasulun aiheuttamaan ruoka-avun tarpeeseen CREATE vastasi jakamalla avustuspaketteja hädänalaisiin perheisiin, joissa on vammainen perheenjäsen. (KYT)

Palestiinalaisalueella Pyhän maan kirkko käynnisti uutta diakoniatyötä, jonka tavoitteena on tukea yhteisöjä ja perheitä sekä erityisen heikossa asemassa olevia äitejä, lapsia ja nuoria. Koronapandemian vuoksi kirkon naistyölle perustettiin uusi Women's Desk joka tuottaa virtuaalisia tapaamisia naisille kaikissa seurakunnissa. Tavoitteena on vahvistaa naisten psyykkistä ja fyysistä hyvinvointia, antaa tukea ja koulutusta. Naisten tapaamisia järjestettiin yhteensä 36 ja niistä suurin osa oli virtuaalitapaamisia. (KIT)

Lähetysseuran psykososiaalinen toiminta tuki Pyhän maan kirkon koulujen opettajien ja sosiaalityöntekijöiden jaksamista työssään. Psykososiaalisen toiminnan yhteydessä käydyt keskustelut antoivat työkaluja vaikeiden tilanteiden ratkaisemiseen. (KIT)

² KYT = kehitysyhteistyö

Israelissa nuorten arabikristittyjen johtajuuskoulutus Meeliyassa, Pohjois-Israelissa jatkuu koronaviruksen aiheuttamista haasteista huolimatta. Israelin arabien sosioekonominen asema on heikko suhteessa valtaväestöön. Korkea työttömyys, koulukeskeytykset, koulutuksen laadun heikkous, vaikeudet päästä yliopistoon, riittämätön infrastruktuuri ja ta-

louskehityksen pysähtyneisyys sekä syrjintä mm. työhönottotilanteissa leimaavat arabien asuttamia alueita. Uudet johtajuustiedot ja -taidot vahvistivat nuorten identiteettiä sekä mahdollisuutta tehdä rakentavia päätöksiä elämässään, edustaa vastuullisesti yhteisöjään sekä ottaa vastuuta myös muista yhteisönsä jäsenistä. (KIT)

Korona muokkasi työtä uusiksi

Korona pakotti kerralla, kiireellä ja uudella tavalla miettimään työtavat uusiksi. Pandemia eteni eri tahtiin eri työalueilla, ja terveysturvallisuuden lisäksi huolenaiheiksi ja tuen tarpeiden kohteiksi nousi uusia teemoja: liikkumis- ja kokoontumisrajoitukset estivät työn ja ruoan hankinnan, naiseen ja lapsiin kohdistuneen väkivallan raportoitiin kasvaneen, valeutisilmio kasvoi ja lasten koulunkäyntiin oli tullut katkoksia.

Lähetysseuran nykyinen kehitysyhteistyöohjelma tarjosi hieman yllättäenkin erinomaiset lähtökohdat arvaamattoman pandemian tarpeisiin vastaamiseen. Ohjelmaan sisältyy muun muassa terveys- ja hygieniatyötä, toimeentulolähteiden kehittämistä ja ruokaturvan parantamista. Ne tarjosivat suoraan ratkaisuja ja tuloksia pandemian riepottelemassa todellisuudessa.

Naisten oikeuksien puolesta työtä tekevillä järjestöillä oli jo valmiina osaamista, jolla reagoida ja vastata, kun naisten ja tyttöjen asema heikkeni nopeasti. Lasten oppimista tuettiin matalan infrastruktuurin maissa etäopiskelumateriaalien, radiossa lähetettävien opetusohjelmien ja nauhoitteiden avulla. Hyvin verkostoituneilla ja paikalliset olosuhteet erinomaisesti tuntevilla Lähetysseuran yhteistyökumppaneilla oli kyky miettiä uusia työtapoja ja saattaa apu perille haasteellisissa olosuhteissa.

Pandemia on merkinnyt pohjoisen ja etelän kehitystoimijoille myös digiloikkaa. Yhteydenpidossa ja varsinaisessa hankkeiden toteuttamisessa on hyödynnetty erilaisia digiratkaisuja. Kun matkustaminen Suomesta, eri maiden välillä ja maiden sisällä estyi, verkkopohjainen yhteydenpito ja kokoukset lisääntyivät. Olosuhteet loivat tarpeen toteuttaa etäkoulutuksia, ja ne onnistuivat mainiosti. Nämä toimenpiteet vähensivät myös merkittävästi kehitysyhteistyön aiheuttamaa ilmastokuormitusta, kun lentäminen vähentyi. Digitaalisten kanavien ja alustojen hyödyntämistä ja kehittämistä on syytä jatkaa myös pandemian väistyttyä.

Jos jo saavutetut kehitystulokset ovat vaarassa pandemian ja sen taloudellisten ja sosiaalisten seurausten vuoksi, tahdolla ja ratkaisukeskeisyydellä Lähetysseura kumppaneineen pääsee kyllä yhdessä eteenpäin kestäväen kehityksen viitoittamalla tiellä.

Pakistanin kirkon naisten keskuudessa toteut-
tama toiminta vahvisti heidän kykyään selviy-
tyä pandemian aikana. Yhteensä 117 naista
osallistui eri seurakunnissa järjestettyihin se-
minaareihin, joiden aiheena oli perheen vah-
vistaminen pandemian aikana. Seminaarien
jälkeen naiset pystyivät paremmin tukemaan
perhettään ja toisiaan koronahaasteiden kes-
kellä. Lisäksi Peshawarin hiippakunta järjesti
ompelu- ja lukutaitokeskuksessa 24 koulutus-
tilaisuutta yhteensä 500 naiselle. Näin naisten
taloudellinen itsenäisyys, omanarvontunto
sekä tieto ympäristöstä ja terveydestä parani-
vat. (KIT)

Thaimaassa seurakuntien vapaaehtoiset sekä
kirkon työntekijät perheineen osallistuivat
Vahva ja turvallinen perhe -koulutukseen.
Tämä yhteensä noin 60 hengen ryhmä sai op-
pia lasten oikeuksista, ihmiskaupan ehkäisemi-
sistä sekä siitä, miten vahvistaa perheen hyvin-
vointia. Lisäksi kirkon diakoniaosasto järjesti
samanlaisen avoimen koulutuksen Nong Main
kyläyhteisössä, jossa se keräsi sata osallistujaa.
Tiedon ja tietoisuuden kasvu vahvistaa mah-
dollisuuksia perheiden sisäisten ongelmien
turvalliseen käsittelyyn ja ratkaisemiseen.
(KIT)

Etiopiassa säästö- ja lainaryhmät vahvistivat
naisten toimeentuloa. Naisten oma-apuryh-
mien ansiosta aikuisopetus, osallistuminen
perheiden toimeentulon hankkimiseen sekä
monenlaiset ammatilliset taidot edistyivät.
180 naisryhmäläistä perusti naistenpankin,
jonka perustamiseen tarvittavan alkupääoman
he keräsivät itse. Naistenpankin avulla naiset
saavat oppia taloudesta sekä työkaluja toimia
paremmin markkinoilla. Säästö- ja lainaryh-
mät ovat kasvattaneet perheiden tulotasoa ja

taloudellista turvallisuutta. Taloudellinen va-
kaus estää pitkällä aikavälillä lasten jäämistä
pois koulusta sekä tarttumista vaarallisiin toi-
meentulokeinoihin, kuten laittomaan maahan-
muuttoon. (KYT)

Lähetyseuran tukemassa äidinkielen
opetuksen hankkeessa naiset ovat voimaantu-
neet saatuaan luku- ja kirjoitustaidon. Kielen
oppimisen myötä heille ovat tulleet tutuiksi
erilaiset ilmastonmuutokseen, terveyteen ja
toimeentuloon liittyvät teemat. Merkittävin-
tä on kuitenkin ollut identiteetin vahvistumi-
nen oman kielen opetuksen kautta. Tunnit
sisältävät myös opetusta oman kieliryhmän
traditioista, taustasta ja identiteetistä. Vähem-
mistöryhmien tasavertaiseen osallisuuteen
tähtäävissä toimissa otettiin mukaan vähem-
mistöryhmiä. Toiminta vahvisti ryhmien vä-
listä yhteistyötä ja integraatiota sekä vähensi
ristiriitoja. Yhteentörmäysten vähentyminen
puolestaan paransi maataloustoimintaa ja ve-
dentsaantia. (KYT)

Yhteisöpohjaisen terveystasvatushankkeen
ansiosta asiallisen tiedon tavoitavuus seksua-
ali- ja lisääntymisterveydestä on lisääntynyt
etiopialaisnuorten keskuudessa. Lisäksi saatiin
aikaan hyviä tuloksia nuorten elämänhallinnan
suhteen: heidän tulevaisuudensuunnitelmansa
sisältävät nyt rakentavia vaihtoehtoja ja haital-
liset elämäntavat vähenevät uusien valintojen
kautta. Vertaistuki on saanut nuoret käyttä-
mään terveystalveluita aiempaa laajemmin,
mikä on parantanut terveydentilaa sekä vä-
hentänyt koulupoissaoloja. (KYT)

Mekane Yesus -kirkon Mettun hiippakun-
nassa nuorten ja opiskelijoiden ymmärrys lait-
toman työperäisen maastamuuton vaaroista li-
sääntyi erilaisten koulutusten ansiosta. Nuoret
saivat näkökulmaa siitä, miten työllistyä lähi-
alueilla, mikä todennäköisesti vähentää tar-

vetta turvautua laittomaan ja vaaralliseen työperäiseen muuttoon. Dessien hiippakunnassa aids-orpotukihankkeen lapset ja nuoret pystyivät vertaistuen ja hankkeen työntekijöiden avulla jatkamaan koulunkäyntiä ja opiskelua koronatilanteen suljettua kouluja. (KIT)

Kambodžassa Church World Servicen työ vahvisti naisten asemaa ja kannusti heitä ottamaan vastuuta ja osallistumaan yhteisten asioiden hoitoon esimerkiksi erilaisissa valtuustoissa ja kyläneuvoistoissa. Naiset aloittivat myös uusia elinkeinoja kalastukseen, maanviljelykseen ja pienluottotoimintaan liittyen. (KYT)

Vammaisten oikeuksista kertovat ulkoilmatilaisuudet ja draamaesitykset jouduttiin peruuttamaan koronapandemian vuoksi. Niiden sijasta yhteistyökumppani Epic Arts julkaisi keväällä vammaisten ihmisten oikeuksia käsittelevän musiikkivideon Rise Up Facebookissa tavoittaen yli 328 000 ihmistä. Myös radioon tuotettiin tuhansille kuulijoille kaikkiaan 14 vammaisen ihmisen tarina, jolla vammaisten oikeuksia ja mahdollisuuksia tuotiin laajemman yleisön tietoisuuteen yksilökertomusten ansiosta. Yhteistyökumppani toimitti katastrofiapua myös tulvista kärsineiden vammaisten lasten perheille sekä kehitti opetusmenetelmiä kotiopetuksen tueksi koronapandemian suljettua koulut. (KYT)

Kambodžan etnisiin vähemmistöryhmiin kuuluvien kyläyhteisöjen toimeentulo kehittyi ja Ratanakirin läänissä 23 kylällä järjestettiin lukutaito-opetusta lasten omalla äidinkiellällä. Opettajille järjestettiin kirjoitus- ja lukutaitokoulutusta alkuperäiskielillä ja tuettiin yläkouluikäisten osallistumista koulunkäyntiin. Lähetysseura tukee alkuperäiskielten liikkuvan kirjaston toimintaa sekä jarain kielen aakkosten kehittämistä. Kambodžan hallitus hyväksyi

jarain kielen aakkoset alkuvuodesta 2020. Haastattelujen perusteella vuonna 2020 jo 85 prosenttia kylien aikuisväestöstä ymmärsi perusteet ilmastonmuutoksen hillinnästä ja katastrofivaarallisuuden parantamisesta. Alkuperäinen tavoite oli 75 prosenttia, joten tämä oli merkittävä saavutus syrjäisen maakunnan kylissä. (KYT)

Kambodžassa kehitettiin omaa ihmiskaupan liittyvää opetusmateriaalia ja järjestettiin seitsemän koulutustapahtumaa poliiseille ja viranomaisille. Koulutukset liittyivät ihmiskaupan ehkäisyyn ja uhrien tunnistamiseen sekä oikeaan kohteluun. Koulutukset tukivat poliisien ja viranomaisten työtä ihmiskaupan ehkäisyssä ja uhrien tukemisessa. Chab dai -järjestö toimi aktiivisesti hallituksen edustajien kanssa ihmiskaupan vastaisessa työssä. Vuonna 2020 lanseerattiin kuukausittainen uutiskirje, joka kertoo siirtolaisten keskuudessa tapahtuvasta ihmiskaupasta ja sen vastaisesta toiminnasta. Siirtotyöläisten kysymykset olivat koronapandemian johdosta vahvasti esillä. (KYT)

M'lup Russey -järjestö jatkoi yhteistyötään valtion viranomaisten kanssa, jotta lasten ja nuorten paluu orpokodeista omiin perheisiinsä onnistuisi. Hankkeessa tuettiin 48 lapsen paluuta kotiin ja yhteisöön. Toinen tärkeä tapa tukea tätä prosessia oli viranomaisten kouluttaminen. M'lup Russey pilotoi lisäksi kuuden piirikunnan alueella tietojen keruuta haavoittuvassa asemassa olevien sekä orvoksi jääneiden lasten ja nuorten tilanteen tunnistamiseksi. (KYT)

Botswana naiset ja tytöt kärsivät lähisuhdeväkivallasta miehiä ja poikia enemmän. Naisille tarjottiin psykososiaalista tukea sekä tietoa tukipalveluista lähisuhdeväkivaltaa vastaan, ja heidän mahdollisuutensa hakeutua avun piiriin lisääntyivät. (KYT)

Syrjäytymisvaarassa olevat lapset saivat tukea koulunkäyntiin ja ammattiin valmistaviin opintoihin. Koronarajoitukset ja liikkumiskielot aiheuttivat lasten perheille ongelmia, kuten puutetta ruoasta, polttopuusta ja lämpimistä vaatteista. Näitä jaettiin apua pyytävälle. Osa ohjattiin eteenpäin sosiaaliviranomaisille ja muille tahoille. (KIT)

Senegalissa luterilaisen kirkon diakoniatyö jatkoi pilottiseurakunnissa työskentelyä ja järjesti kylissä koulutustilaisuuksia vammaisten henkilöiden oikeuksista ja terveellisestä ravinnosta. Asiallista tietoa koronapandemiasta jaettiin radiossa, ja lähetykset tavoittivat laajan yleisön. Seurakuntien diakoniatyöstä hyötyivät erityisesti sairaat, vanhukset ja vammaiset ihmiset. (KIT)

Kolumbian luterilaisen kirkon Vid Verdadera -keskuksen uudessa nais- ja vammaistyönhankkeessa saatiin aikaan hyviä tuloksia naisten ja vammaisten toimeentulon ja elämänlaadun parantuessa. Hyvää yhteistyötä psykososiaalisen tuen alalla tehtiin paikallisviranomaisten, yliopistojen ja kansallisen koulutusviraston kanssa. Naiset ja vammaiset nuoret saivat koulutusta käsitoissa, markkinoinnissa, sukupuolten välisessä tasa-arvossa ja muissa ihmisoikeuksissa. Hankkeeseen osallistui noin 500 naista, miestä ja vammaista nuorta. (KIT)

Lähetyseuran tukeman miinauhrien tukihankkeen ansiosta miinaonnettomuuksissa vammautuneiden määrä Kolumbiassa on pudonnut: vielä vuonna 2019 vammautuneita oli 19, vuonna 2020 ei yhtään. Araucan maakunnan lisäksi työ on aloitettu myös Chocón maakunnassa. Yhteistyökumppani Asodigpaz voitti Camino 2020 -palkinnon työstään. Miinaonnettomuuksissa vammautuneet ovat saa-

neet psykososiaalista tukea ja oikeusapua. Yhteisöjen johtajat ja asukkaat saivat koulutusta miinaonnettomuuksien ennaltaehkäisyssä ja osaavat paremmin varoa teiden ja vesistöjen varsilla olevia räjähteitä. Asodigpaz toimii myös aktiivisena vaikuttajana erilaisissa paikallis-, alue- ja kansallisen tason toimikunnissa ajaen miinauhrien oikeuksia Kolumbiassa. (KYT)

Nepalissa koronapandemian aiheuttama eristyisyys korosti äitiysterveiden tukemisen tarvetta. Lähetyseura tuki synnytysvalmennuksien järjestämistä kolmella paikkakunnalla. Työn tuloksena naiset ja kunnan viranomaiset ymmärsivät, kuinka tärkeää on turvata äitien ja lasten turvallisuus raskauden aikana, synnyttyksessä ja imetysaikana sekä saada äidit haakeutumaan terveydenhuollon piiriin. Pitkällä aikavälillä tämä vähentää äitiys- ja lapsikuolleisuutta. (KYT)

Nepalin evankelisluterilainen kirkko on etnisen santal-heimon kirkko. Santalien lisäksi kirkko tekee tavoitettavaa työtä alakastisen musahar-ryhmän parissa. Vuoden aikana kirkko järjesti uskonnonvapautta käsitelleen seminaarin, johon osallistui 53 kirkon vastuunkantajaa. Koronapandemian vuoksi muut kokoontumiset peruttiin, ja hankkeen varoja kohdennettiin lasten opintotukeen sekä muihin koulunkäyntiä tukeviin järjestelyihin sekä erityisesti vähemmistö- ja marginaaliryhmille toimitettuun ruoka-apuun, jota sai 77 perhettä. (KIT)

Yhteensä 209 näkö-, kuulo- tai liikunta- vammaista nepalilaista lasta ja nuorta sai mahdollisuuden perus- ja jatko-opiskeluun kummiohjelman kautta. Tyttöjen osuus heistä oli 56 prosenttia. Koronapandemia kuitenkin heikensi ja viivästytti erityisesti vammaisten

opiskelijoiden koulunkäyntiä, koska heidän oli vaikea osallistua etäopetukseen. Etäopiskelua kotona sujuvoitettiin jakamalla noin kahdellesadalle opiskelijalle radio, muistitikkuja ja kuulokkeet. Opettajille ja vanhemmille suunnitellut kurssit ja tapaamiset peruuntuivat pandemian vuoksi. Muilta toiminnoilta säästyneillä varoilla jaettiin ruoka-apua ja hygieniatarvikkeita yli 430 vammaiselle ihmiselle, joista useimmat olivat nykyisiä tai entisiä kummiopiskelijoita. (KIT)

Myös kehitysyhteistyövaroja ohjattiin Nepalissa ruoka-apuun korona-aikana. Ruoka-apua jaettiin yli 1700 vammaiselle ihmiselle perheineen. Lisäksi tuettiin 355 vammaista ihmistä muilla tavoilla, kuten hygieniatuotteiden jakamisella. (KYT)

Alakastisen musahar-yhteisön keskuudessa järjestettiin kampanja koulutuksen merkityksestä lasten paremman tulevaisuuden takaamiseksi. Tavoitteena oli lisätä vähemmistönuorten koulunkäyntiä ja edistää työllistymismahdollisuuksia pitkällä tähtäimellä. (KYT)

Hiv/aidsin vaikutuspiirissä olevat, ihmiskaupan uhrin ja huumeiden käyttäjät saivat psykososiaalista tukea sekä ohjausta erilaisten palveluiden piiriin. Koronapandemiasta ja alueellisista sulkutoimenpiteistä huolimatta vuoden aikana järjestettiin tapahtumia, joissa yli 800 henkilöä sai tietoa hivistä ja aidsista. Intian vastaisilla rajanylityspaikoilla annettiin 160 ihmiskaupalle alttiina olleelle henkilökohtaista neuvontaa. Muut ihmiskaupan vastaiset tapahtumat tavoittivat noin 570 ihmistä. Näitä olivat esimerkiksi erilaiset koulutukset vaihtoehtoisista elinkeinoista, kuten karjankasvatuksen tai kädentaitojen opettelu. Työn tuloksena monen perheen taloudellinen tilanne koheni. (KIT)

Zimbabwe vammaistyön järjestö Jairos Jiri Association tuki vammaisia ihmisiä monin tavoin: vammaisten omaehtoista toimeentuloa tukevien pienhankkeiden rahoitusta jatkettiin ja kriisiapua jaettiin ensimmäistä kertaa käteisavustuksina. Tämä mahdollisti paitsi ruuan ja lääkkeiden ostamista, sairaalakäyntejä, rakennusmateriaalien hankkimista talonrakennukseen tai suojan turvaamiseen sekä siementen ostamista ravinnon monipuolistamista varten. (KYT)

Gwain isoäitien hankkeessa yli 500 orpoa tai muuten haavoittuvassa asemassa olevaa lasta sai apua. Isoäidit opettivat lapsia ja nuoria elämäntaidoissa ja hygieniasioissa sekä hankkivat hygieniatarvikkeita, mikä oli keskeistä Zimbabwen vaikean koronatilanteen keskellä. (KYT)

Ranskassa maahanmuuttajien parissa työtä tekevän Marhaban-keskuksen palveluiden piirissä oli viisisataa ihmistä. Koronapandemian takia keskus suljettiin useaksi kuukaudeksi, mutta opetustyö jatkui kirjekursseina ja kolmesataa ihmistä sai ruoka-apua ja tukea koronapandemian aiheuttamiin taloudellisiin ongelmiin. Keskus toimitti vuoden aikana ilmaista ruokaa yhteensä 10 000 kiloa. Marhaban loi uusia kumppanuuksia Marseillen kaupungin alueella liittyen ruoanjakeluun, ihmisarvoisen asumisen edistämiseen ja oikeuksien toteuttamiseen. Uudet kumppanuudet vahvistavat työtä siirtolaisten parissa. (KIT)

Laosissa Luterilainen maailmanliitto tuki etnisiä vähemmistökyliä Vieng Phoukan ja Nalaen alueilla. Hankkeessa edistettiin uusia toimeentulomuotoja, kuten kardemumman ja sienten viljelyä, vihannesten tuotantoa sekä parannettiin kastelujärjestelmien saatavuutta

ja vahvistettiin kylän päättäjien valmiuksia ottaa kyläläiset mukaan päätöksentekoon. Hankkeen aikana on perustettu useita pieniä luonnonsuojelualueita ja komiteoita niiden valvomiseksi. Toiminta tähtää siihen, että ihmiset voisivat asua omissa kylissään ja noudattaa omia perinteitään. World Renew'n hanke Pohjois-Laosissa Phongsalin maakunnassa tuki etnisten vähemmistökylien kehitystä, erityisesti niiden koulutus- ja terveysjärjestelmien parantamista sekä kylien päätöksentekijöiden osaamisen vahvistamista. Hankkeessa jatkettiin myös opetusmateriaalien kehittämistä vähemmistökielillä. (KYT)

Venäjällä liikuntavammaiset ja parantumattomista sairauksista kärsivät henkilöt saivat Každyj-säätiön kautta tukea elämäänsä. Säätiön tekemä työ vammaisten ihmisten aseman vahvistamiseksi sai näkyvyyttä median, kirjallisen materiaalin ja seminaarien ansiosta. Säätiön ponnistelu vammaisten henkilöiden oikeuksien puolesta on johtanut asennemuutoksiin yhteiskunnassa, parantanut esteettömyyttä ja tuonut toivoa vammaisten ihmisten elämään. Vaikuttamistyön tuloksena saatiin aikaan lakimuutos, jonka ansiosta vaikeasti sairaat lapset saavat aiempaa paremmin hoitoa sekä tarvittavia lääkkeitä. (KIT)

Mauritaniassa koronapandemia sulki koulut useaksi kuukaudeksi, mutta myöhemmin valtio päätti avata koulut ja pidentää lukukautta loppupäästä, jotta koulutyö saatiin päätökseen. Hanketyön tuloksena yli 300 lasta pääsi kouluun ja sai tukea oppimiseen. Lasten vanhemmat saivat tukea toimeentulon vahvistamiseksi. Korona-apuna toimitettiin tarvitsijoille ruokaa ja hygieniatuotteita. Kouluihin toimitettiin käsienpesupisteitä ja saippuaa. (KIT)

Tansaniassa luterilaisen kirkon seurakunnat ja diakoniaosasto tukivat heikossa asemassa ja syrjäytymisvaarassa olevia lapsia ja nuoria. Taloudellinen tuki mahdollisti heidän koulunkäyntinsä. Seurakunnissa parannettiin lasten hyvinvointia ja elämäntaitoja sekä sitoutettiin perheitä tukemaan lasten koulunkäyntiä. Stipendin kouluopintoihin aina lukioasteelle saakka sai 151 lasta, tukea yliopisto- tai ammatitopintoihin sai 18 nuorta. (KIT)

Opetuksen kehittämiseen tähtäävässä PITA-hankkeessa edistettiin nuorten elämäntaitoja ja edellytyksiä. Painopisteteemoina vuonna 2020 olivat oppilashuolto ja erityisesti väkivallattomien keinojen käyttäminen koulujen ongelmatilanteissa. (KYT)

Taiwanissa House of Gracen päihdekuntoutus laajentui myös naisille suunnatuksi päihdekuntoutukseksi. Miehillä ja pojilla suunnatussa kuntoutuksessa opiskellaan uusia käsityöammatteja, jotta vieroituksesta lähdettäessä olisi mahdollista työskennellä uudessa ammatissa eikä toimeettomuus ajaisi takaisin päihteiden pariin. (KIT)

Toivon teema 3: Muutamme maailmaa oikeudenmukaisemmaksi.

Kumppaneidemme kanssa kamppailemme taloudellisen ja sosiaalisen oikeudenmukaisuuden puolesta.

- *Ulkomaantyön tavoite 8: Poliittiset päättäjät ja talousvaikuttajat tiedostavat ihmisoikeuksien esteitä ja toimivat niiden poistamiseksi.*
- *Ulkomaantyön tavoite 9: Kansalaisyhteiskunnan johtajat puolustavat aktiivisesti syrjittyjen oikeuksia.*

- *Ulkomaantyön tavoite 10: Kumppanikirkot ja -järjestöt toimivat ammattitaitoisesti ja hyvän hallintotavan mukaisesti.*

Koronapandemian takia lähes jokaisesta kumppanikirkon ja seurakunnan johtajasta tuli muutos- ja kriisijohtaja. Heidän oli löydettävä uusia tapoja johtaa, rohkaista ja herättää toivoa vaikeassa tilanteessa, jonka päättymiselle ei ole nähtävissä loppua lähitulevaisuudessa.

Kirkot elävät ihmisten välisestä vuorovaikutuksesta ja yhteydestä. Pandemia iski juuri tähän, kirkkojen yhteyteen ja ykseyteen. Johtajien ja vastuunkantajien oli pohdittava kysymystä ”Mitä on olla kirkko?” tilanteessa, jossa jumalanpalvelusyhteisöt eivät voi kokoontua fyysisesti, kirkon johtamisen ja hallinnoinnin kannalta keskeiset kokoontumiset ovat mahdollisia ja seurakuntalaiset ovat eristyksissä toisistaan.

Kirkkojen vastuunkantajien oli löydettävä uusia keinoja vahvistaakseen kirkkojen sisäistä yhteyttä tavoilla, joita aikaisemmin ei ole tarvinnut käyttää. Lähetysseuran tuki konsultaatioiden, neuvottelujen, koulutusten ja digitaalisten välineiden käyttöönotossa on ollut korvaamaton apu monille kirkonjohtajille, joiden tehtävä on rakentaa yhteyttä ja johtaa kirkon perustyön mahdollistavaa hallintoa.

Poikkeusolot ovat myös pakottaneet kirkot vahvistamaan diakonista identiteettiään, kun monet seurakuntalaiset ovat eristäytymisen ja sairastumisen takia yhä etäämpänä toimeentulon ja avun piiristä. Kirkko on erityisesti hädän hetkellä kutsuttu elämään kärsivien tukena, ja tätä Lähetysseura ja kirkkojen johtajat ovat priorisoineet työssään. (KIT)

Viron luterilaisen kirkon perhetyössä tehtiin aktiivista yhteiskunnallista vaikuttamistyötä lastensuojelun, perheväkivallan katkaisun ja

syrijittyjen ihmisryhmien (mm. pakolaiset) oikeuksien puolustamiseksi. Työn seurauksena kirkko on tullut yhteiskunnassa näkyvämmäksi, perheneuvonnan uskottavuus on kasvanut sekä syvä juopa kirkon ja yhteiskunnan välillä on kaventunut. Verkostoyhteistyön tuloksena perhekeskuksen rooli yhteiskunnallisessa keskustelussa lasten ja perheiden hyvinvoinnista on kasvanut ja saanut painoarvoa. Perhetyön sosiaaliohjelmat on sisällytetty valtion budjettiin ja sen myötä kirkon perhekeskuksen omaehtoisuus on vahvistunut. Perhekeskus on tehnyt näkyväksi teemoja, esimerkiksi hengellistä väkivaltaa, joista virolainen yhteiskunta ja Viron kirkko ovat pitkään vaienneet. Ajattelu perheväkivallasta on muuttunut, sillä uusi lainsäädäntö mahdollistaa myös väkivallan tekijälle tuen väkivallattomuuden tielle. (KIT)

Senegalissa kehitettiin yhteistyössä valtion viranomaisten kanssa esiopetusta osaksi julkista koulutusta. Paikallisviranomaiset tekivät tarkastuskäyntejä kirkon äidinkielisissä esikoululuokissa sekä opettajakoulutuksissa. Viranomaiset antoivat panoksensa opetusohjelmien suunnitteluun ja saivat lisää edellytyksiä ottaa esiopetus laajemmin huomioon kansallisissa opetussuunnitelmissa. (KYT)

Laosissa Lähetysseuran kumppanit tekivät tiivistä yhteistyötä paikallisviranomaisten kanssa, jotka osallistuivat niin hankesuunnitteluun kuin seurantamatkoille. Hankkeiden edustajat tapasivat myös opetus- ja urheiluministeriön edustajia. Viranomaisten ottaminen mukaan hankkeiden eri vaiheisiin vahvistaa niiden paikallistason omistajuutta sekä antaa mahdollisuuden vaikuttamistyölle erittäin heikossa asemassa olevien ihmisten tilanteen parantamiseksi. Viranomaisten tietoisuus alueen

ihmisten oikeuksista ja niiden heikosta toteutumisesta kasvoi. (KYT)

Vaikutamme kestäväen kehityksen indikaattorien nostamiseksi tasolle, jolla valtiot joutuvat integroimaan tavoitteet omiin kehitysohjelmiinsä ja edellytykset kestäville ja rauhanomaisille valtiojärjestelmille toteutuvat. (VAIKU³)

Syyria-hankkeessa vaikuttamistyön tavoitteena on ollut luoda syyrialaisille rauhantoimijoille tilaisuuksia vuoropuheluun päättäjien kanssa koskien Syyrian sisäistä tilannetta ja etenkin naisten roolia rauhantyössä. Syyrian rauhanhanke oli vahvasti mukana esimerkiksi Brysselin IV:n Syyria-konferenssin valmisteluissa. Syria Initiative -hanke ja sen kumppanit nähtiin panelisteina ja osallistujina eri kokouksissa. Tämä mahdollisti syyrialaisen rauhantoimijoiden näkökulmien ja suositusten tuomisen osaksi EU-keskustelua. Sessiossa psykososiaalisesta rauhanrakennuksesta käsiteltiin kokemuksia konfliktin vaikutuksista väestön mielenterveyteen ja psykososiaaliseen hyvinvointiin. Tilaisuus käynnisti vuoropuhelun EU:n ulkosuhdehallinnon kanssa ja psykososiaalinen rauhanrakennus sisällytettiin joulukuussa ilmestyneeseen EU:n rauhanvälitysohjeistukseen. (RASO⁴)

Myanmarissa epäoikeudenmukaiset rakenteet ovat keskeinen syy monille ihmisoikeusrikkomuksille. Tukemalla etnisten vähemmistöjen, kansalaisyhteiskunnan, naisten ja muiden syrjittyjen tai marginalisoitujen ryhmien osallistumista rauhanprosessiin, Lähetysseuran rauhanhanke on edistänyt ihmisoikeuksien toteutumista Myanmarissa. (RASO)

³ VAIKU = vaikuttamistyö

⁴ RASO = rauhan ja sovinnon työ

Zimbabwe Lähetysseura tuki Zimbabwen kirkkojen neuvostoa (ZCC), joka on yhdessä muiden kirkkotoimijoiden kanssa jatkanut aktiivista työtään vaikuttaakseen poliittisiin päättäjiin ja talousvaikuttajiin järjestämien keskustelu- ja dialogitapahtumien myötä. Vuoden aikana ZCC on mm. järjestänyt keskustelutilaisuuksia Zimbabwen valtion budjetista. (RASO)

Kolumbiassa nais- ja vammaistyön hankkeen puitteissa tehtiin yhteistyötä paikallisviranomaisten ja muiden kansalaisyhteisön toimijoiden kanssa. Vammaisten ja naisten oikeuksiin liittyvä vaikuttamistyö kohdistui erityisesti paikallis- sekä maakuntahallintoon. Kolumbian luterilaisella kirkolla oli mahdollisuus vaikuttaa Kolumbian valtion pandemia-ohjeistuksiin, kun terveysministeriö kutsui sen neuvottelupöytäan ohjeistuksen valmisteluvaiheessa. Työn näkyvyys ja muiden yhteistyökumppaneiden sitoutuminen hankkeen tavoitteisiin lisääntyi. (KIT)

Nepalissa CCBNN (Christian Commitment to Building New Nepal) ei pystynyt järjestämään suunniteltuja vaikuttamistyön koulutuksia kirkkojen ja kristillisten järjestöjen johtajille ja muille vastuunkantajille koronarajoitusten vuoksi. Työ uskonnonvapauskysymyksissä kuitenkin jatkui kullissien takana yhdessä Nepal Christian Society'n (NCS) kanssa ja alkuvuodesta järjestettiin yhdessä median edustajien kanssa tilaisuus uskonnollisen suvaitsevaisuuden puolesta. Joulukuussa CCBNN:n johtaja osallistui Interfaith Peace Federationin televisiokeskusteluun, jonka muut osanottajat edustivat hindulaisuutta, buddhalaisuutta, islamia ja kirat-uskontoa. Keskustelussa vedottiin eri uskontoja edustavien

Äidinkielinen opetus auttaa parantamaan opetuksen tasoa

Vaikka kouluun pääsee yhä useampi Senegalissa, yli 40 prosenttia väestöstä on lukutaidottomia. Maassa on yli kolmekymmentä kieltä, mutta kouluissa käytetään vain ranskaa, maan virallista kieltä.

Senegalin luterilaisella kirkolla on äidinkielisiä esikouluja, joita Lähetysseura tukee. Esikoulut auttavat lapsia oppimaan paremmin, kun he saavat tutustua koulumaailmaan omalla äidinkielellään. Tämä tukee siirtymää ranskankieliseen peruskouluun.

Tavoitteena on, että myös peruskoulut voisivat jatkossa tarjota äidinkielistä opetusta, mutta tämä vaatii vielä työtä valtiolta. Tähän mennessä viranomaiset ovat toivottaneet työn äidinkielisen opetuksen kehittämisen parissa tervetulleeksi ja vaikuttamista viranomaisiin jatketaan. Tavoitteena on, että kaikki ymmärtävät äidinkielen tärkeyden: äidinkielellä opiskelu auttaa oppimaan ja sisäistämään asioita – ja oppimistulokset paranevat ja lukutaitoisten määrä kasvaa.

tahojen yhteistyöhön yhteisöjen ongelmien kuten koronapandemian voittamiseksi. (KIT)

Koronatilanne nosti Nepalissa esiin epä-tasa-arvoisia käytänteitä: koronatieto ei tavoittanut eri vähemmistöryhmiä tasa-arvoisesti. Lähetysseuran tuella yhteistyössä Sahas-järjestön kanssa 162 yhteisöryhmän jäsentä sai koulutusta, jolla vahvistettiin suunnitelmallisuutta yhteisöryhmien toimintaan ja vaikuttamistyöhön. Koulutuksessa opittiin, miten hankitaan resursseja, jaetaan vastuuta ja luodaan suhteita päättäjiin. Työn tuloksena ryhmät tekivät päättäjiä kohden vaikuttamistyötä mm. hoidon saamiseksi myös vähemmistöryhmille. (KYT)

Angolassa jatkettiin Angolan evankelisluterilaisen kirkon henkilöstön hallinnollista ja ammatillista kehittämistä. Kaikki yhteistyökumppanin hankevastaavat ja kirkon johto saivat tukea ja koulutusta hallinnollisen osaamisen vahvistamiseksi. (KIT)

Eteläisessä Afrikassa sukupuolisen oikeudenmukaisuuden hankkeen tarkoituksena on vahvistaa LUCSAn (The Lutheran Communion in Southern Africa) kirkkojen osaamista sukupuolten väliseen tasa-arvon ja naisten asemaan liittyvissä kysymyksissä. LUCSALLA on myönteiset lähtökohdat hyvän hallinnon toteuttamiseen, mutta henkilöstövaihdokset aiheuttivat ongelmia raportointivuoden aikana. (KIT)

Kambodžassa kirkon työntekijöiden ymmärrys hyvästä hallinnosta on vahvistunut koulutuksen ja tuen myötä, ja kumppanilla on vahva motivaatio kehittää sitä. Kontekstuaalisen teologian työskentely edistyi ja tarjosi kirkkojen työntekijöille välineitä käydä dialogia buddhalaisessa ympäristössä sekä tuoda esiin kristinuskon sanomaa paikalliseen kulttuuriin ja ympäristöön sopivalla ja ymmärrettävällä tavalla. (KIT)

Senegalin evankelisuterilaisen kirkon avain-työntekijöiden osaamistarpeista tehtiin arvio, jonka pohjalta laadittiin osaamisen ja ammattitaidon kehittämissuunnitelma. Lisäksi kirkolla on nyt uusia työkaluja seurata omaa tulonmuodostustaan. Tavoitteena on vahvistaa kirkon itsenäisyyttä sekä luoda mahdollisuuksia itsekannattavuuteen. Kirkko onkin onnistunut laajentamaan ja monipuolistamaan rahoituspohjaansa sekä tulonlähteitä. (KIT)

Thaimaan evankelisuterilaisen kirkon sisällä vahvistui taloushallinnon ja tavoitteellisen työn ymmärrys. Johdon asenteissa on havaittu muutosta: keskuskomitean kokouksissa viitataan yhä useammin konstituutioon, kirjattuihin sääntöihin ja periaatteisiin päätöksiä tehtäessä. Hyvän hallinnon vaatimus nousi esiin myös kirkolliskokouksen edustajilta aiempaa selkeämmin. Kirkon hallinto- ja taloudenhoito-ohjeistuksia päivitettiin. (KIT)

Toivon teema 4: Rakennamme rauhan ja sovinnon edellytyksiä.

Kumppaneidemme kanssa edistämme rauhaa ja sovintoa paikallisissa yhteisöissä ja yhteiskunnissa.

- *Ulkomaantyön tavoite 11: Konfliktin osapuolet vahvistavat keskinäistä luottamusta ja työskentelevät yhteisten ratkaisujen löytämiseksi.*
- *Ulkomaantyön tavoite 12: Rauhanrakentajat osallistavat konfliktin ratkaisun kannalta olennaisia ryhmiä, erityisesti naisia, rauhan-työhön.*

Myanmarissa on tuettu rauhanprosessin osapuolten, kuten poliittisten puolueiden, etnisten aseellisten ryhmien ja kansalaisyhteiskunnan

edustajien, keskinäistä koordinaatiota ja yhteisymmärryksen saavuttamista. Osapuolten tiedonsaantia mm. liittovaltiojärjestelmästä ja vallanjaosta keskushallinnon ja osavaltioiden välillä on lisätty ja vahvistettu valmiuksia neuvotella yhtenäisesti rauhanprosessin edetessä. Myanmarin virallinen rauhanprosessi on kuitenkin edelleen umpikujassa. Sen ratkaisemiseksi tuettiin KNU:n (Karen National Union) neuvotte- lustrategian valmistelua. Tarkastelukauden aikana kansallisen tulitauon allekirjoittaneiden ja ei-allekirjoittaneiden osapuolien neuvotte- luyhteys ja koordinaatio vahvistuivat. Tärkeä tulos toimintavuonna oli myös, että poliittisten puolueiden yhteistyö vahvistui ja ne keskittyivät enemmän osavaltioiden ja alueiden tarpeisiin etnisten jakolinjojen yli.

Rauhanhanke on tukenut syrjittyjen ryhmien osallistamista rauhanprosessiin niin, että he voivat olla mukana neuvotteluissa merkityksellisellä tavalla. Erityisesti tuettiin etnisten vähemmistöjen sekä naisten ja nuorten osamista ja mahdollisuuksia osallistua tasavertaisesti rauhanneuvotteluihin. Tämä toteutui etenkin epävirallisissa dialogeissa kansalaisjärjestöjen, paikallisten poliittisten toimijoiden ja aseellisten ryhmien osalta. Etnisten toimijoiden (aseelliset ryhmät, puolueet, kansalaisjärjestöt) neuvotteluvalmiudet vahvistuivat Lähetyseuran kumppanin tukemien dialogi- prosessien ansiosta. Kumppanijärjestö on valmistellut sukupuolten välisen tasa-arvon valta- virtaistamisen ohjelmaa rauhanhankkeeseen. Lähetyseura tukee tätä prosessia aktiivisesti.

Merkittävä tulos vuonna 2020 oli rauhan- prosessin jatkosta tehty sopimus, jonka tavoitteena oli taata, että neuvottelut jatkuvat vuonna 2021. Helmikuussa 2021 Myanmarissa tapahtunut armeijan vallankaappaus muutti kuitenkin maan tilanteen perusteellisesti ja on

epäselvää, miten ja milloin rauhanprosessi voi jatkua. (RASO)

Syyriassa on luotu yhteisymmärrystä toimijoiden välille vuoropuhelujen ja yhteisten työpajojen sekä koulutusten kautta. Esimerkiksi eri taustoista tulevien naisten yhteisötason sovitteleva koulutus on tuottanut muutosta osallistujien asenteissa: koulutuksen myötä jyrkimät asenteet pehmenivät ja osallistujien kyky ymmärtää sekä kunnioittaa toisten näkökantoja kasvoi. Työn tuloksena pystyttiin myös tiivistämään Syyrian rauhanprosessin eri tasoilla toimivien naisten yhteistyötä ruohonjuuritasolta poliittisiin prosesseihin Genevessä.

Syyrialaiset ruohonjuuritason rauhantoiijat työskentelivät omilla yhteisöissään ja kehittivät naisten ja nuorten vaikutusmahdollisuuksia, lasten koulutusta, sovin-

toprosesseja, yhteisökeskuksia ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta sekä poliittista vuoropuhelua ja yhteistyötä paikallisviranomaisien kanssa. He käynnistivät 20 rauhanaloitetta, jotka vahvistivat luottamusta ja kestävyyttä yhteisöissä. Aloitteet keskittyivät pääasiassa koronaepidemian helpottamiseen sekä yhteisöjen omien resurssien parempaan hyödyntämiseen ja jakamiseen. Syyria on taloudellisesti hyvin vaikeassa tilanteessa. Tämä vahvisti yhteisöjen sietokykyä ja yhteistyötä. (RASO)

Zimbabwe Lähetysseura on jatkanut institutionaalista tukeaan Zimbabwe kirkkojen neuvostolle (ZCC). ZCC on jatkanut työtään kansallisen vuoropuhelun edistämiseksi maassa mm. lukuisten erilaisten keskustelutalouksien ja dialogitapahtumien myötä, joita

Pitkä tie rauhaan Syyriassa

Lähetysseuran rauhanhanke Syyriassa käynnistyi vuonna 2014 yhtenä keskeisenä tavoitteenaan, että syyrialaiset saavat äänensä kuuluviin Syyriaa koskevassa päätöksenteossa ja uutisoinnissa. Näihin tavoitteisiin on vielä matkaa.

Syyriassa instituutiot ja tukiverkostot ovat romahtamisillaan vakavien ihmisoikeusloukkauksien ja väkivallan yhä jatkuessa. Konfliktin aiheuttama muuttoliike on suuntautunut etupäässä maaseudulta kaupunkiin, ja myös uusia kaupunkeja on syntynyt. Massiivisen aineellisen tuhon lisäksi erityisesti siviileihin kohdistuneet, sodan lakeja rikoneet toimet, kuten kemiallisten aseiden käyttö, ovat romahduttaneet ihmisten psykososiaalista hyvinvointia silloinkin, kun suora väkivalta on jo loppunut.

Syyriassa ihmiset kuitenkin kurkottavat yli heitä erottavien rajojen ja eroavaisuuksien Lähetysseuran rauhanhankkeen tuella, jota se toteuttaa yhdessä syyrialaisen kumppaninsa kanssa. Usein muutoksentehtäjinä ovat nuoret, on sitten kyseessä turvallisten yhteisten tilojen luominen suurkaupunkiin, koulukirjojen lukeminen äänikirjoiksi näkövammaisille vapaaehtoisvoimin ja jakaminen koko maan alueelle tai konfliktirajat ylittävän kastelukanavan korjaaminen.

ZCC on järjestänyt koronapandemian vuoksi myös etänä ja digitaalisia ratkaisuja hyödyntäen. Näitä tilaisuuksia on järjestetty niin paikallisella kuin kansallisella tasolla, ja niihin on osallistunut eri yhteiskuntasektoreiden edustajia. Yhdessä muiden kirkkotoimijoiden kanssa ZCC on jatkanut myös työtänsä korkean tason vuoropuhelun edistämiseksi maassa. (RASO)

Etiopiassa käynnistyi uusi rauhanhanke ulkoministeriöltä saadun rahoituksen avulla. Lähetysseuran työ hankkeessa keskittyy psykososiaaliseen rauhanrakennukseen eli psykososiaalisen tuen integroimiseen rauhan- ja sovinnonprosesseihin.

Paikallisille rauhantoimijoille järjestettiin työpaja psykososiaalisesta rauhanrakennuksesta. Työpajassa keskusteltiin psykososiaalisen rauhanrakennuksen lähestymistavasta sekä mietittiin keinoja huomioida psykososiaalinen tuki kansallisen dialogiprosessin suunnitteluvaiheessa. Lisäksi kartoitettiin etiopialaisia rauhanrakentajia ja MHPSS-asiantuntijoita (Mental Health and Psychosocial Support) kansallisella tasolla sekä Amharan ja Oromian alueilla. Somaliassa kartoitettiin paikallisia rauhanrakentajia ja MHPSS-asiantuntijoita Galmudugin alueella sekä järjestettiin tapaaminen heidän välillään. (RASO)

Dessien synodin uskontojen välisen dialogin ja rauhankasvatuksen hankkeen tuki muutettiin koronahätäavuksi synodin anomuksen mukaisesti. (KIT)

Israelissa Felm-keskuksella kokoontui koronarajoitusten alkuun eli maaliskuulle saakka viikoittain Interfaith Encounter Associationin pienryhmiä eri uskontotaustoista. Toiminta on auttanut ymmärtämään eri taustoista tulevien ihmisten todellisuutta ja poistanut toiseutta.

Rossing Centerin opettajien valmiuksia rasismin vastaisessa työssä tukeva hanke tavoitti 360 opettajaa Israelissa. Lisäksi kolme opettajankoulutusta tarjoavaa oppilaitosta on ottanut Rossing Centerin rasismin vastaisen koulutuksen osaksi koulutusohjelmaansa lukuvuodelle 2020–2021. (KIT)

Palestiinalaisalueella Lähetysseura tuki Pyhän maan kirkon kouluja ja erityisesti nuorten johtajuusohjelmaa, jonka ansiosta nuoret ovat vahvistuneet väkivallattomassa ongelmanratkaisussa sekä pystyvät kantamaan vahvemmin vastuuta omasta elämästään ja yhteisöistään. (KIT)

Pakistanin kirkon vaikutuspiirissä oleville nuorille järjestettiin psykososiaaliseen tukeen keskittynyt uskontojen välinen työpaja paikallisen psykologin toimesta. Tämä vahvisti 40 nuoren ymmärrystä rauhanomaisesta rinnakkaiselosta. (KIT)

Kolumbian konfliktin osapuolille ja uhreille järjestettiin yli 60 koulutusta ja tapaamista, osa virtuaalisesti. Nuoret ja naiset sekä heidän yhteisönsä ovat oppineet uusia konfliktin ratkaisutapoja ja jälleenrakennusta ja ovat valmiita hyödyntämään oppimaansa perheissään sekä yhteisöissään. Psykososiaalista tukea ja koulutusta on saanut yhteensä noin 250 henkilöä. Sen myötä nuoret ja naiset ovat oppineet ilmaisemaan itseään paremmin ja uskaltavat puhua myös aroista asioista, kuten käsittelemään menneisyyden haavoja ja rakentamaan rauhaa. Osallistujien elämänlatu on parantunut koulutuksen sekä työpajojen kautta. (KIT)

Luterilaisen maailmanliiton Kolumbian maaohjelman kautta Chocón embera- ja afrokolumbialaisyhteisöt ovat saaneet koulutusta

vaikuttamistyöhön erityisesti maa-oikeusky-symyksissä. Embera-yhteisöjen ja afrokolombialaisten maakiistat ovat lientyneet rajatar-kistusten myötä. Yhteisöjen edustajat ovat kokoontuneet valtion viranomaisten kanssa lakisääteisten oikeuksiensa vaatimiseksi, ja Alto Andaguedan alueen maa-oikeuslain toteutuk-sen puutteet on kirjattu. Noin 4000 yhteisö-
jen asukasta on lisännyt tietoisuuttaan maa-oikeuksista. Luterilaisen kirkon Väkiavallasta sovintoon -hankkeen kautta Farc-sissiliikkeen entisten taistelijoiden kolmella sijoitusalueel-la on annettu oikeusapua ja koulutusta yhe-
teisöpohjaisessa psykososiaalisessa tuessa ja sovinnon metodologiassa. Entisten sissien ja kyläyhteisöjen yhteistyö ja sovintoprosessi on vahvistunut mm. kollektiivisen muistin kerää-misen kautta. Paikalliset ihmisoikeuskomiteat ovat saaneet koulutusta rauhansopimuksen sis-
ällössä ja ihmisoikeuksissa. Verkostoituminen on edennyt kaikilla tasoilla. (KYT)

Omanissa Al Amana -keskus järjesti verkko-pohjaisen työpajan uskontojen välisestä di-
alogista 47 henkilölle. Työpajan osallistajat olivat Omanista, Malesiasta, Singaporesta ja Kiinasta. Menetelmänä käytettiin ns. Scriptural Reasoning -työkalua, joka perustuu pyhien kirjoitusten lukemiseen ja reflektointiin. Ta-
voitteena oli syventää ymmärrystä sekä omis-ta että muiden kirjoituksista ja vahvistaa yh-teyksiä uskonyhteisöjen välillä. Ymmärryksen kautta rauhanomaisella yhteistyöllä ja rinnak-kaiselolla on paremmat mahdollisuudet toteut-tua. (KIT)

Oikeudenmukaisen rauhan puolesta vaikut-tamisessa Lähetysseuran painopisteet ovat Ko-lumbiassa, Myanmarissa, Syyriassa, Etiopiassa ja Zimbabwessa. YK:ssa, Maailmanpankissa,

EU:ssa ja globaaleissa kirkollisissa verkostoissa pidämme yllä keskustelua maa-oikeuksista, su-kupuolten välisestä tasa-arvosta ja ihmisoike-usperustaisuudesta oikeudenmukaisen rauhan toteutumisen edellytyksinä. Vaikutamme päät-täjiin ja asiantuntijoihin tutkimusten, julkaisui-
den, näyttelyiden, konferenssien, linjausten ja puheenvuorojen kautta. (VAIKU)

Rauhantyön kehityshankkeen avulla kehi-tettiin Lähetysseuran tukea sen rauhantyö-tä tekeville kumppaneille. Hanke mahdollisti nopean reagoinnin kumppanien muuttuviin tarpeisiin, kuten psykososiaalisen tuen Zim-babwen kirkkojen neuvostolle kriisin keskellä tai Kolumbiassa uuden rauhan hankkeen suun-nittelun. Vuonna 2020 jatkettiin asiantuntija-tukea Zimbabwen kirkkojen neuvostolle epä-virallisen kansallisen vuoropuheluprosessin käynnistämiseen liittyvän hankesuunnitelman kehittämisessä ja varainhankinnassa. ZCC:n tueksi järjestettiin myös työpaja joustavasta, työympäristön muutoksiin vastaavasta ohjel-masuunnittelusta. Lähetysseuran työn kon-
fliktisensitiivisyyden vahvistamiseksi teetettiin selvitys rahoittajien vaatimuksista ja vertaisjär-jestöjen hyvistä käytännöistä. (RASO)

4 Kotimainen toiminta

4.1 Keskeiset tavoitteet

Kotimaisen toiminnan keskeiset tavoitteet ovat mahdollistaa kokonaisvaltainen lähetystyö ulkomailla sekä vahvistaa Lähetysseuran kohdistuvaa luottamusta seurakunnissa ja muiden tukijoiden parissa. Tavoittelemme seurakunnilta, yhteisöiltä ja yksityisiltä henkilöiltä saatujen kannatustulojen kasvua sekä työn tukijoiden määrän lisääntymistä, jotta voimme tehdä työtä hyvän sanoman levittämiseksi ja haavoittuvassa asemassa olevien ihmisten palvelumiseksi.

4.2 Seurakuntayhteydet ja varainhankinta

Lähetysseuran kotimainen työ tukee seurakuntia niiden missionaarisuuden kehittämisessä ja toteuttamisessa. Työllä vahvistetaan seurakuntien ja työmme tukijoiden sitoutumista ja luottamusta Lähetysseuran työhön.

Koronapandemia mullisti yhteydenpidon ja palvelutehtävän toteuttamisen siirtämällä suurimman osan erityisesti aikuisten toiminnoista verkkoon lähes koko toimintavuoden ajaksi. Seurakunnat joutuivat muutamaaan toimintatapaan ja siirtämään nekin oman toimintansa paljolti verkkoon. Lähetyspiirit, myyjäiset ja muut fyysiset tapahtumat jäivät odottamaan parempaa aikaa. Digiloikka sekä seurakuntien että Lähetysseuran osalta venyi pitkäksi harppaukseksi, jonka aikana uudenlaisista työn tekemisen tavoista opittiin paljon.

Koronapandemiasta huolimatta seurakuntien talousarvioavustukset nousivat edelliseen vuoteen verrattuna hieman. Sen sijaan seurakuntien toiminnan pysähtyminen aiheutti merkittävän tason laskun seurakuntien vapaaehtoisen kannatuksen osalta, kun tapahtumia ei voitu järjestää eikä kolehteja kerätty normaaliin tapaan kirkoissa. Kirkkohallituksen myöntämästä kolehtikompensaatiosta huolimatta vapaaehtoinen kannatus seurakunnista laski noin 1,2 miljoonaa euroa. 93 prosenttia seurakunnista on tehnyt palvelusopimuksen Lähetysseuran työn tukemiseksi.

Lähetysseura vahvisti varainhankintaa uudella yksityishenkilöiden palvelupäälliköllä. Seurakuntien tuen ja uuden osaamisen ansiosta yksityishenkilöiltä kerättyjen lahjoitusten määrä kasvoi, mutta valitettavasti se ei kuitenkaan riittänyt millään tavoin paikkaamaan kolehtitulojen menetystä eikä seurakuntien vapaaehtoisen kannatuksen laskua.

Koronatilanteen aiheuttamien taloudellisten ja toiminnallisten vaikeuksien vuoksi Lähetysseura joutui vuoden aikana lomauttamaan henkilökuntaansa kahteen kertaan ja syksyn lopussa tehdyissä toiminnan supistuksissa myös kotimaisen palvelutoiminnan henkilökunta väheni vuoden 2021 alusta.

Kauneimmat Joululaulut poikkeusoloissa

Kauneimpien Joululaulujen järjestelyt aiheuttivat paljon kysymyksiä seurakunnissa syksyn

kuluessa. Syys-lokakuussa järjestettiin kolme webinaaria työntekijöille, joissa ideoitiin koronaturvallisia joululaulutapahtumia ja sitä, miten pystyttäisiin tarjoamaan mahdollisuus lahjoittaa uudenlaisissa tapahtumissa ulkotiloissa ja verkossa. Webinaareihin ilmoittautui noin 550 seurakuntien työntekijää. Webinaarien työskentelyjen pohjalta seurakuntiin tuotettiin kokoontumisrajoitukset huomioivia toteutusvaihtoehtoja. Koronarajoitusten tiukentuessa jouduttiin seurakunnissa kuitenkin laajalti peruuttamaan yhteislaulutilaisuudet, jopa ulkona järjestetyt tapahtumat. Kun tilaisuuksia ei voinut järjestää, seurakunnat jakelivat vihkoja alueen asukkaille esim. seurakuntalehden välissä.

Pasilan Triplaan suunniteltu Kauneimmat Joululaulut -elämys jouduttiin peruuttamaan. Sen sijaan tuotettiin Lähetyiskirkossa nauhoitettu yhteislaulutilaisuus, joka sai nimekseen Koko Suomen Kauneimmat Joululaulut. Sille kertyi YouTubeissa ja Facebookissa 154 829 katselukertaa. Tähän ja joihinkin seurakuntien järjestämiin tapahtumiin kohdistui verkkohyökkäyksiä, joissa osallistujia yritettiin ohjata maksamaan osallistumismaksua tai lahjoituksia huijareiden tileille. Mediassa Kauneimmat Joululaulut herättivät erittäin paljon kiinnostusta.

Yhteydenpito seurakuntiin siirtyi verkkoon

Maaliskuussa 2020 seurakunnat peruivat käytännöllisesti katsoen kaikki sopimansa vierailut ja tapahtumat. Koronavuosi muutti yhteydenpidon seurakuntiin lähes täysin sähköiseksi, puhelimen, verkkotapaamisten ja sähköpostin välityksellä käytäväksi vuoropuheluksi. Keväällä

lähetysseurakuntien kanssa käytiin pitkiä keskusteluja tilanteesta ja toiminnan mahdollisuuksista. Seurakuntien työntekijöiden tueksi aloitettiin keväällä myös Lähetysten aamukahvit Teamsissa. Nämä viikoittaiset, tunnin mittaiset vertaiskeskustelut kokosivat työntekijöitä eri puolilta Suomea ja osallistujat kokivat ne oman työnsä ja jaksamisensa kannalta merkittäviksi. Teemoina oli mm. seurakuntien lähetystyö poikkeusajana, työn tavoitteet, lähetyksestä viestiminen, lähetyskasvatus ja Kauneimmat Joululaulut. Konsepti koettiin toimivaksi ja sitä toteutetaan myös jatkossa.

Pandemian vuoksi keväällä Suomeen kotiutetut ulkomaantyöntekijät tekivät seurakuntavierailuja tai olivat virtuaaliyhteyksissä sopimuseurakuntiinsa. Koronatilanteesta huolimatta vuoden aikana lähetysseurakuntalaiset pystyivät toteuttamaan kaikkiaan 450 fyysistä tai etävierailua suomen- ja ruotsinkielisiin seurakuntiin.

Vuoden mittaan koronatilanne vaihteli eri puolilla Suomea. Paikoin seurakuntien Missio- kahvilat ja -kaupat olivat auki varsin normaalisti, jossakin ovet pidettiin täysin kiinni.

Vuoden aikana kehitettiin monia uusia tapoja toimia. Seurakunnat järjestivät erittäin monipuolista toimintaa verkon välityksellä, oli enemmän ulkotapahtumia ja monilla paikkakunnilla järjestettiin erilaisia pieniä myyjäisiä, joissa leivonta- yms. myyjäistuotteita sai tulla ostamaan seurakunnan tiloista kotiin.

Laitetaan hyvä kiertämään -koulutuspäivä seurakuntien lähetykirpputorien, Missio-kauppojen ja -kahviloiden vapaaehtoisille ja vastuunkantajille toteutui syksyllä Päiväkummussa ja Suonenjoella. Uusi koulutus nähtiin palautteen mukaan tarpeelliseksi niin hyödyllisen tiedon, uusien ideoiden kuin yhteisen jakamisen kannalta.

Myös Lähetysseuran varainhankinnassa toteutettiin uudistuksia. Seurakunnille tehtiin seurakuntakohtaiset MobilePay-numerot sekä viitenumerot. Tuotimme monenlaisia kolehti- ja keräysmateriaaleja, joita pystyi käyttämään helposti verkkolähetyksissä. Vuoden 2020 aikana raportoitiin seurakuntiin neljästi. Nämä jaettiin seurakuntien käyttöön Seurakuntapalvelut-portaalin kautta. Raportit toimitettiin myös ao. hanketta tukeville yksityishenkilöille.

Hiippakuntien kansainvälisen työn hiippakuntasihteerien/asiantuntijoiden kanssa yhteistyö on ollut myönteistä. Myös monet hiippakuntien tapahtumat siirtyivät verkkoon.

Lähetyskasvatus ja vapaaehtoistoiminta

Lähetysseuran koulutuksia ja konsultaatioita seurakuntien kasvatuksen työntekijöille järjestettiin kolme (Laukaa, Kuopio, Oulu). Lasten ja nuorten keskuksen kanssa järjestettiin viisi kasvatuksen brunssia. Niistä kolme pystyttiin järjestämään paikan päällä (Laitila, Tampere, Helsinki) ja kaksi verkossa (Mikkelin hiippakunta, Imatra). Missioleiri Päiväkummussa Oriveden seurakunnan kanssa toteutui syksyllä ja Loiskis-leiri kesällä.

Kehitysyhteistyörahoituksella toteutettu *Is-tuta Akaasia* -peli valmistui ja lähetettiin kaikkiin suomenkielisiin seurakuntiin. Samoin *Globaaliagentit* -oppimisportaali saatiin valmiiksi ja sen pilotti aloitettiin maaliskuussa kahdessa koulussa Kotkassa ja Jyväskylässä, mutta pilottit katkesivat heti koronapandemian alettua ja koulujen siirryttyä etäopetukseen. Pilotti toteutettiin pienempimuotoisena yhdessä luokassa Kotkan Mussalon koulussa syksyllä.

Vuoden aikana tuotettiin myös kuuden kerhokerran *Kansainvälisyyskerhon matkassa*

-etämateriaali ja *Onnellinen lapsi* -varhaiskasvatusmateriaali. Lähetysseuran verkkosivujen materiaalipankkiin tuotettiin *Etäopetusmateriaalia kirkon kansainvälisestä työstä* -materiaalipaketti koulujen käyttöön.

Lähetyskasvatusta tehtiin myös Lähetysseuran rippikoululeireillä. Leirien toteutuksessa huomioitiin kokoontumisrajoitukset niin, että leirit toteutettiin pienemmillä ryhmillä ja normaalia lyhyempinä. Näin kahden ison leirin sijaan järjestettiin neljä 7 vuorokauden mittaista leiriä. Konfirmaatioihin osallistuvien läheisten määrää rajoitettiin. Leireillä ei todettu koronataartuntoja lainkaan. Nuorten leireistä toteutui fyysisinä tapahtumina vuoden aikana Uuden vuoden leiri ja Riihisleiri (105 osallistujaa ja 58 tekijää). Loput nuorten ja nuorten aikuisten leirit jouduttiin perumaan tai siirtämään verkkoon. Leiritiimi oli suunnittelemassa ja toteuttamassa virtuaalitapahtumia.

Lähde liikkeelle -koulutuksia ja Min Mission -koulutuksia järjestettiin neljä. Kaksi Järvenpäässä yhteistyössä Seurakuntaopiston kanssa, yksi Oulussa ja ruotsinkielinen yhteistyössä Stiftsgården Lärkkullan kanssa. Suomenkieliset kurssit alkoivat lähiopetuksena mutta siirtyivät verkkoon, Min Mission toteutettiin hybridimuotoisena. Kurseille osallistui yhteensä 54 henkilöä. Verkossa tapahtuvien koulutusten toteuttamisesta opittiin paljon ja siinä kehitettiin. Vuoden 2020 paikkoihin oli ennätysmäärä hakijoita. Keväällä työalueille lähti 14 vapaaehtoista. Syksyn jaksoja valmisteltiin, mutta silloin matkustaminen ei ollut mahdollista ja kaikki jaksot joko siirtyivät tai peruuntuivat. Felm Exchange -yhteistyötä jatkettiin Helsingin seurakuntayhtymän ja Helsingin hiippakunnan kanssa. Keväälle sovittu jakso peruuntui ja syksylle hakua ei järjestetty koronan takia.

Helsingissä toteutettiin yhdessä Helsingin Diakonissalaitoksen ja Erätauko-säätiön kanssa nuorten dialogiprosessi.

Tapahtumat, musiikkitoiminta ja matkat – peruttuja ja siirrettyjä

Vuoden 2020 Lähetysjuhlia suunniteltiin Lahteen toukokuuksi, mutta pandemiatilanteen takia tapahtuma toteutettiin Radio Deissä 22.–24.5.2020. Viikonloppuna lähetettiin kahdeksan tuntia ohjelmia, joista seitsemän oli suorina ja Amalia -kuunnelma tallenne. Lisäksi kristillinen tanssiryhmä Xaris Finland esiintyi Lähetysjuhlien Facebook-sivuilla. Radio Deissä oli äänessä 40 eri puhujaa ja 12 muusikkoa Lähetysseurasta ja Lahden seurakunnista. Ohjelmasuunnittelu toteutettiin hyödyntäen ohjelmaideoita, joita Lahteen oli suunniteltu. Lähetysjuhliin aikaisemmin kiinteästi liittyneet Lähetysseuran vuosikokous ja lähetystyöntekijöiden siunaaminen toteutettiin elokuussa erillisinä tapahtumina.

Radio Dein kautta toteutettuna Lähetysjuhlat tavoittivat laajalti uusia yleisöjä. Päiväkohtaiset kuuntelijaluvut olivat noin 70 000 kuuntelijaa, eli kolmen päivän aikana lähetetyt juhlat tavoittivat kymmeniätuhansia kuulijoita.

Taideryhmien toimintaan koronatilanne vaikutti merkittävästi ja esiintymiset jouduttiin suurelta osin perumaan. Xaris Finland tarjosi tanssitunteja verkossa ja toimi näin aktiivisesti vuoden aikana.

Suunnitelluista matkoista toteutui vain yksi: Helsingin seurakuntayhtymän luottamushenkilöiden helmikuun matka Kambodžaan ja Thaimaahan.

Päiväkumpu

Päiväkummun majoitustilojen laaja remontti valmistui toukokuussa. Tilat ovat viihtyisät ja tarkoituksenmukaiset. Kesän aikana Päiväkummussa toteutui suuri osa suunniteltua toimintaa ja koronaturvallisuus kurssikeskuksessa toimi erinomaisesti. Kesäkirkot jouduttiin peruuttamaan ja valitettavasti syksyn osalta suuri osa varauksista peruuntui koronarajoitusten vuoksi. Jotkut alkukesän varaukset siirtyivät syksyyn ja ne oli mahdollista toteuttaa.

Järjestöt ja säätiöt

Vuonna 2020 Lähetysseuran yhteistyösuhteissa olevien järjestöjen ja säätiöiden palvelu toteutettiin käytännössä ainoastaan verkko-neuvotteluin ja puhelimitse, ja neuvotteluissa arvioitiin yleensä poikkeusaikojen vaikutuksia toimintaan ja talouteen niin Lähetysseurassa kuin kumppanijärjestöissämme. Poikkeusaikojen kontakteja pidettiin arvokkaina.

Vaikka kaikki järjestökumppanimme ovat viime vuonna eläneet samanlaisia vaikeita aikoja kuin Lähetysseura, järjestöissä ja säätiöissä on kuitenkin kuultu Lähetysseuran viesti maailman heikoimmassa asemassa olevien ihmisten ja ulkomaisten kumppaniemme ahdingosta pandemian keskellä. Näin järjestö- ja säätiövarainhankinnan tulos on pandemiasta huolimatta noussut 8 prosenttia vuoden 2019 tuloksesta. Vaikka kokonaistulos kasvoi, Lähetysseuralle lahjoittavien järjestö- ja säätiötahojen määrä väheni 98 järjestöön ja säätiöön (edellisenä vuonna 117 kpl). Lahjoituksiaan kasvattivat esimerkiksi Jouko ja Maire Murama Säätiö, Naisten ja tyttöjen kristillinen yhdistys NTKY sekä Wiktor Pihlmanin säätiö.

Eniten pieniä Nenäpäivä-säätiön tuloutus, joka vuosittain riippuu edellisen vuoden Nenäpäiväkeräyksen tuloksesta. Tästä syystä vuoden 2021 Nenäpäivä-säätiön lahjoitusten voidaan perustellusti odottaa kasvavan, sillä vuoden 2020 keräystulos oli suurin vuosiin.

Lähetysseuralla oli vuoden 2020 päätyessä 20 yhteisöjäsentä, joilla on oikeus lähettää edustajansa Lähetysseuran vuosikokoukseen. Yhteisöjäsenet toimivat Lähetysseuran puolestapuhujina ollessaan tekemisissä seurakuntien, muiden järjestöjen tai omien jäsentensä kanssa. Yhteisöjäsenen joukossa on Lähetysseuralle merkittäviä toiminnallisia yhteistyökumppaneita, mutta useat yhteisöjäsenistä ovat myös

Suomen Lähetysseuran jäsenjärjestöt:

Akaan Lähetysyhdistys ry,
Eurajoen kristillisen opiston kannatusyhdistys ry,
Evankelinen lähetysyhdistys – ELY,
Förbundet Kyrkans Ungdom rf,
Helsingin Raamattukoulusäätiö,
Herättäjä-Yhdistys ry,
Ilmajoen Lähetysyhdistys ry,
Kansan Raamattuseuran Säätiö,
Karis Missionsförening rf,
Kuurojen Lähetys ry,
Laajasalon opiston säätiö,
Lasten ja nuorten keskus ry,
Lestadiolainen Uusheräys ry,
Lähetysyhdistys Betel ry,
Martinus-säätiö,
Opettajien Lähetysliitto ry,
Opiskelijoiden Lähetysliitto ry,
Suomen Liikemiesten Lähetysliitto ry,
Suomen Raamattuopiston Säätiö ja
Vapaa Evankeliumisäätiö.

Lähetysseuran toiminnan rahoittajia. Yhteisöjäsenistä puolet (edellisenä vuonna 12) osallistui lahjoituksin Lähetysseuran toimintaan ja tuloutusten kokonaissumma nousi 140 868 euroon (edellisenä vuonna 113 309 euroa). Tärkein selittäjä kasvulle oli, että Opettajien Lähetysliitto päätti tehdä ylimääräisen huomattavan lahjoituksen.

Viestintä ja kustannustoiminta

Lähetysseura näkyi vuonna 2020 vahvasti niin verkossa, mediassa kuin sosiaalisessa mediassakin. Lähetysseurassa tehtiin viestinnän kehittämisen pohjaksi useita tutkimuksia: verkkokysely Lähetysseuran identiteetistä ja viestinnästä, johon vastasi lähes 2000 ihmistä, Taloustutkimuksen Hyväntekeväisyyskyselyssä Lähetysseura oli yhtenä järjestönä mukana ja Insight360-yrityksen kohderyhmätutkimuksen avulla selvitettiin Lähetysseuran potentiaalisia tukijoita ja luodattiin heidän arvojaan, mediankäyttöään ja asenteitaan. Näiden tutkimusten pohjalta Lähetysseuralle laadittiin uusi viestintälinjaus, jolla kirkastettiin järjestön identiteettiä, viestintästrategiaa ja viestinnän kohderyhmiä. Merkittävää oli huomata, että tutkimuksissa Lähetysseuran mielikuva oli myönteinen ja Taloustutkimuksen mukaan Lähetysseuran tunnettuus on kasvanut kahdessa vuodessa 47 prosentista 75 prosenttiin (Taloustutkimus 2020).

Kriisivuodesta huolimatta Lähetysseura näkyi mediassa vuoden aikana vaikuttavana ja myönteisenä toimijana, joka hallitsi hyvin julkisuuttaan. Kaikkiaan Lähetysseura esiintyi toimituksellisessa mediassa yhteensä 869 kertaa. (Todellisuudessa luku on hiukan

korkeampi, sillä mukana eivät ole radio- ja televisio-osumat.) Jos mukaan lasketaan myös Kauneimpiin Joululauluihin liittyvät jutut mediassa, osumia kertyi 1748 kappaletta. Vaikka vuosi oli niin taloustilanteen, organisaatiomuutoksen, koronan ja yt-tilanteen takia negatiivisten uutisten värittävä, huomionarvoista on, että mediassa Lähetysseurasta kirjoitettiin neutraaliin tai myönteiseen (12 %) sävyyn – vain prosentti mediaosumista oli kielteisiä*. Myönteistä julkisuutta toivat Lähetysseuran kehittyville maille ja katastrofeihin antama tuki, kielteistä julkisuutta tuli osallistumisesta #430miljoonaa-kampanjaan ja Kauneimpiin Joululauluihin kohdistuneista verkkohuijausyrityksistä. Kirkollisen työn kannalta tärkeässä Kotimaa-lehdessä käytiin jonkin verran negatiivissävytteistä keskustelua lähetystyön ja vaikuttamistyön suhteesta, ja kritiikkiin vastattiin samassa mediassa. Muuten Lähetysseuran mediajulkisuudessa korostuivat määrällisesti edelleen Kauneimpiin Joululauluihin liittyvät uutisaiheet, joita oli noin puolet koko mediajulkisuudesta. Lähetysseura hallitsi mediajulkisuutta hyvin: kun jätetään Kauneimpiin Joululauluihin liittyvät mediaosumat pois, 30 prosentissa artikkeleista Lähetysseura hallitsi jutun sisältöjä ensisijaisena toimijana ja tiedonlähteenä.

Selvästi eniten mediajulkisuutta Lähetysseura sai kirkollisessa mediassa (Kotimaa, Rauhan Tervehdys, Kirkko ja Kaupunki), mutta mediaosumia kertyi paljon myös suurimmista medioista, kuten Helsingin Sanomista, Yleltä ja isoista maakuntalehdistä (Savon Sanomat ja Turun Sanomat).

Vuonna 2020 vietettiin **Namibian-työn 150-vuotisjuhlavuotta** tunnuksella #Fin-Nam150. Koronapandemian takia monet

juhlavuodeksi suunnitellut tapahtumat ja toimenpiteet eivät toteutuneet niin kuin vielä alkuvuodesta ajateltiin, mutta Namibia oli silti monin tavoin esillä viestinnässä ja mediassa pitkin vuotta. Lähetysseuran verkkosivuilla julkaistiin vuoden aikana 14 Namibia-teemaisista artikkeleita juhlavuosivinjetin alla ja toimittaja Sari Lehtelä teki aiheesta neljä syväluotaavaa podcastia. Lähetysseuran sivuilla julkaistiin pitkin vuotta artikkelien lisäksi myös välähdyksiä vanhoista Lähetysseuran julkaisuista, muun muassa ensimmäisten lähetystyöntekijöiden kirjeistä. Namibia oli esillä myös toukokuussa Radio Deissä pidetyillä Lähetysjuhilla.

Namibia-juhlavuosi huipentui heinäkuussa. Sunnuntaina 5.7. Lähetyskirkosta radioitiin juhla-lajumalanpalvelus, ja Rolf Steffansson oli Ylen Ykkösaamun haastateltavana 10.7. Heinäkuun 6. päivä alkava viikko oli Lähetysseuran Facebookissa Namibia-teemaviikko, jolloin nostettiin esiin tuoreita verkkoartikkeleita, työtä, kuvia ja linkkejä Namibiaan liittyen. Kirkkomme lähetys-lehti julkaisi 9.7. Sakari ja Päivi Löytyn haastattelun ja Sakari Löytty oli mukana myös Ylen Horisontti-ohjelmassa.

Elokuussa järjestettiin Lähetysseuran ensimmäinen webinaari. Vuosikokoukseen liittyen webinaarissa esiteltiin Lähetysseuran työn tuloksia sekä tarinoita arjesta, onnistumisista ja haasteista eri puolilta maailmaa.

Koronan takia viestintää tehostettiin verkossa ja luotiin uusia viestintäkonsepteja, lisättiin esimerkiksi podcastien tuotantoa. Lähetysseuran verkkosivuston tavoitavuus paranikin selvästi ja käynnit Lähetysseuran verkkosivuilla kasvoivat merkittävästi (250 795 käyntiä / ed. vuonna 198 878)*. Verkkosivuille tuotettiin vuoden aikana 223 suomenkielistä ja 73 ruotsinkielistä uutista, artikkeleita ja blogitekstiä.

* Lähde M-Brainin Julkisuusanalyysi 2020: Lähetysseura

*Mukaan on laskettu käynnit Lähetysseuran suomen-, ruotsin- ja englanninkielisillä verkkosivuilla.

Kehitysyhteistyöviestinnässä tuotiin esiin koronan vaikutuksia kehittyvien maiden ihmisten elämään ja sitä, miten kehitysyhteistyöllä vastattiin nopeasti pandemian tuomiin haasteisiin. Aihetta käsittelevä maksettu artikkeli julkaistiin vuoden viimeisessä Apu-lehden numerossa (lukijamäärä 305 000). Kehitysyhteistyö oli muutenkin näkyvä teema Lähetysseuran mediaosumissa ja Lähetysseuran kehitysyhteistyö oli esillä muun muassa Maailman Kuvalehdessä sekä Kirkossa ja kaupungissa.

Kaikkiaan Lähetysseuran verkkosivuilla julkaistiin 45 kehitysyhteistyöstä tai siihen liittyvistä maailmanlaajuisista kehityshaasteista tai kehityspoliittisista kysymyksistä kertovaa uutista, artikkelia tai blogia, jotka tavoittivat pelkästään Facebookin kautta yhteensä lähes 250 000 ihmistä. Sosiaalisessa mediassa julkaistiin myös kehitysyhteistyöstä kertovia videoita, animaatioita, infograafeja ja kuvapostauksia. Kehitysyhteistyötä käsitteleviä artikkeleita julkaistiin Lähetysseuran ja Mission-lehden kehitysyhteistyöliitteissä. Kehitysyhteistyön tuloksia esiteltiin myös Fingon #muutosvoimaa-kampanjassa.

Kehityspoliittiseen keskusteluun osallistuttiin erityisesti koronan vaikutusten, ilmastorahoituksen, vastuullisen verotuksen sekä EU:n ja Suomen Afrikka-strategioiden teemoista. Omilla verkkosivuilla julkaistujen puheenvuorojen lisäksi Lähetysseuran asiantuntijoiden raportteja, tutkimuksia ja mielipidekirjoituksia julkaistiin mm. Helsingin Sanomissa, Turun Sanomissa, AntroBlogissa ja Versus-verkkolehdestä.

Kehitysyhteistyöviestinnässä nostettiin esiin erityisesti ilmastomuutoksen vaikutuksia ja Lähetysseuran ilmastotyön tuloksia kehittyvissä maissa, koska ilmastomuutos vaikuttaa erityisen rankasti ihmisten elämään

köyhissä maissa. Syksyllä julkaistussa kirjassa *Miten pärjätä ilmastokriisissä – Tositarinoita maailman köyhimmistä maista* aiheesta kertoivat Lähetysseuran ja sen paikallisten kumppanijärjestöjen asiantuntijat sekä Suomen ilmastosioiden pääneuvottelija. Kirja lähetettiin 318:lle ilmastokysymyksistä kiinnostuneelle vaikuttajalle seurakuntiin. Kirjaa voi tilata ilmaiseksi Lähetysseurasta myös 2021 ja se oli kokonaisuudessaan ladattavissa ja luettavissa myös verkosta.

Vuoden aikana tehtiin kolme lyhyttä ilmastodokumenttia, joissa kehittyvien maiden ihmiset ja suomalaiset ihmiset kertovat ajatuksiaan ilmastomuutoksesta ja siitä, miten ilmastomuutos jo näkyy heidän elämässään. Kaksi dokumenteista on julkaistu Lähetysseuran sosiaalisen median kanavissa ja kolmas julkaistaan 2021, niiden avulla on tähän mennessä tavoitettu noin 20 000 ihmistä. Laura Malmivaaran 2018 Tansaniassa kuvattu valokuvanäyttely Kuivuudessa kasvaa toivo oli esillä Diakin kampuksella Helsingin Kalasatamassa syksyllä.

Ilta-Sanomien verkkolehdestä, Älypää-sivustolla ja Lähetysseuran verkkosivuilla julkaistussa Ilmastoalintatalo-pelissä ja siihen liittyvässä artikkelissa tuotiin esiin ruuan ja ilmastomuutoksen suhdetta: miten ruokavalintamme Suomessa vaikuttavat päästöihin ja miten ilmastomuutos vaikuttaa kehitysmaissa ihmisten ruokaturvaan. Peliä pelattiin yhteensä 12 592 kertaa ja artikkeli ladattiin 47 441 kertaa. Jatkona pelille Ilta-Sanomien verkossa julkaistiin myös kyselypeli, jossa ihmisiä ohjattiin katsomaan ilmastomuutoksesta ja Lähetysseuran ilmastotyöstä kertova animaatio ja vastaamaan sitä koskeviin kysymyksiin.

Lähetysseuran ilmastohankkeesta Tansanian Kishapusta kuvattiin 360-videoita, jois-

ta koostettiin audiovisuaalinen kokonaisuus VR-laseilla katsottavaksi. Katsoja pääsee vierailemaan Lähetysseuran tukeman perheen luona ja seuraamaan perheenjäsenten päivittäisiä puuhia ja kuulemaan, miten ilmastonmuutoksen vaikutukset heidän elämässään näkyvät. Lisäksi kehitysyhteistyöohjelman ulkopuolisesta erillisestä metsityshankkeesta kuvattiin esimerkiksi puiden kastelujärjestelmää sekä vapaaehtoisia istuttajia. Näin katsoja saa käsityksen siitä, miten puidenistutus Tansanian kuivimmalla alueella käytännössä toimii. Materiaalit tehtiin sekä suomeksi että ruotsiksi. Laseja on käytetty seurakuntavierailuilla esimerkiksi lähetystyön tukiryhmissä, isoskoulutuksessa ja koululaisten päiväkerhossa. VR-laseja otetaan jatkossakin mukaan seurakuntavierailuihin ja tapahtumiin aina tilaisuuden tullen.

Rauhantyössä viestittiin koronakriisin vaikutuksesta Syyrian konfliktiin sekä Syyrian tilanteesta sodan yhdeksäntenä vuosipäivänä. Omilla verkkosivulla julkaistujen juttujen lisäksi Lähetysseuran Syyrian-rauhanhankkeen syyrialaista asiantuntijaa haastateltiin Ilta-Sanomiin. Lähetysseuran asiantuntijoiden kirjoitus psykososiaalisen tuen merkityksestä rauhantyössä julkaistiin Helsingin Sanomien vieraskynänä. Lähetysseuran asiantuntijaa haastateltiin Helsingin Sanomiin Myanmarin rauhanneuvotteluista ja Lähetysseuran rauhanhankkeesta sekä Myanmarin vaaleista.

Sosiaalisessa mediassa tavoitettiin ihmisiä entistä paremmin

Koronapandemian takia haluttiin tavoittaa ihmisiä uusin keinoin verkossa ja sosiaalisessa

mediassa mahdollisimman vuorovaikutteisesti. Sosiaalisessa mediassa keskityttiin erityisesti Lähetysseuran tavoittavimman sosiaalisen median kanavan, Facebookin, näkyvyyden kasvattamiseen. Vuoden aikana tehtiin yhteensä 515 julkaisua, joiden yhteenlaskettu kokonaistavoittavuus oli lähes neljä miljoonaa ihmistä. Päivittäinen kokonaistavoittavuus oli keskimäärin 10 438 ja julkaisut sitoutuivat keskimäärin 707 uniikkia käyttäjää päivässä. Facebook-markkinointiin panostettiin aiempaa enemmän, ja noin kaksi kolmesta käyttäjästä (72 %) tavoitettiin mainonnan kautta.

Facebook-sivut saivat 1 004 uutta seuraajaa ja seuraajamäärä oli vuoden loppuun mennessä 13 599. Näin ollen vuoden tavoite 13 000 seuraajaa toteutui. Kehitys seuraajamäärissä oli lähes nelinkertainen verrattuna vuoteen 2019. Ruotsinkielisillä sivuilla seuraajia oli 1717. Sisällöntuotanto Instagramissa ja Twitterissä oli myös aktiivista, mutta tavoittavuus ja reaktiot pysyivät suhteellisen pieninä verrattuna Facebookin suosioon. Seuraajamäärät näissä kanavissa olivat kuitenkin kasvussa.

Vuonna 2020 panostettiin erityisesti videosisältöihin. Kevään aikana käynnistettiin uusi livevideo-konsepti, joka toi Lähetysseuran asiantuntijat ja työn tukijat korona-aikana lähelle toisiaan ja tarjosi vuorovaikutteisen foorumin yhteiselle keskustelulle ja Lähetysseuran työstä kertomiselle. Vuoden aikana järjestettiin yhteensä 17 Virtuaaliset kirkkokahvit, joilla esiintyi 23 Lähetysseuran työntekijää ja 9 perheenjäsentä. Kirkkokahvien kokonaistavoittavuus oli lähes 124 000, joista suurin osa saavutettiin orgaanisesti, eli ilman markkinointia.

Korona-aika esti loppuvuodesta Kauneimmat Joululaulut -tilaisuuksien järjestämistä ja haastoi Lähetysseuran ja seurakunnat etsimään

vaihtoehtoisia toteutustapoja. Yksi onnistunut tapa tavoittaa ihmisiä oli joulukuussa Lähetysseuran Youtube-kanavalla ja Facebookissa esitetty Koko Suomen Kauneimmat Joululaulut -konsertti ja Lähetysseuran verkkosivuille joulukuun ajaksi upotettu joululaulukaraoke innosti suomalaisia laulamaan yli 264 tuntia.

Vuoden aikana julkaistiin köyhyden syihin, kehitysyhteistyöhön ja ilmastonmuutokseen liittyvä animaatio-sarja, jonka kokonaistavoittavuus oli yli 122 000 ihmistä ja Nepalin työstä kertovia videoita, jotka saivat noin 111 000 näyttökertaa. Tämän päivän tavoitettavaan lähetystyöhön liittyvä videon sarjan kokonaistavoittavuus puolestaan oli yli 71 000, ja sitä käytettiin ja jaettiin aktiivisesti myös seurakunnissa.

Uutena sisältömuotona aloitettiin Kirkko maailmalla -podcast, jossa nostettiin erityisesti lähetystyöhön, työalueiden ajankohtaisiin kuulumisiin, historiaan ja kirkollisen työn arkeen liittyviä aiheita. Syvällisempään ja omaääniseen sisältöön keskittyvät podcastit löysivät paikkansa ja yleisönsä: vuoden aikana julkaistiin yhteensä 38 podcastia, jotka saivat yhteensä yli 7 000 kuuntelukertaa.

Kustannustoiminnan vuotta verotti korona

Vuosi 2020 oli kokonaisuudessaan kustannustoiminnalle haastava koronan ja tapahtumien peruuntumisen takia. Tuotemyynnin lasku jäi kuitenkin pelättyä pienemmäksi, ja verkkokaupan myynnin merkittävä kasvu auttoi peittämään muun myynnin laskua. Näkyvyyttä sosiaalisessa mediassa lisättiin huomattavasti, ja säännöllisten markkinointiviestien lähetyksiä sähköpostitse jatkettiin ja vastaanottajaryhmää laajennettiin. Yhdessä viestintäyksikön kanssa

tehtiin myös kirjoihin liittyviä podcasteja, joissa tuotettiin lyhyitä äänikirjamaisia sisältöjä.

Kustannustoiminta julkaisi viisi uutta kirjaa vuoden 2020 aikana. Lähetysseuran työntekijän **Pia Ruotsalan** kirja *Kohti kokonaista ihmisyyttä – Kirkon perheneuvonnan synty Virossa* ilmestyi helmikuussa. **Kirsti Inkisen** runot kirjassa *Omni koostuu murusista* julkaistiin postuumisti huhtikuussa. Lähetysseuran tuttu **Martti Pentin** sarjakuva-albumi *Rakkaat veljet ja sisaret* ilmestyi elokuussa. Lähetysseuran ja Namibian luterilaisen kirkon juhluvuoden kunniaksi ilmestyi lokakuussa *Ystävyiden tiellä Namibiassa*. Kirjan toimitti kuuden hengen toimituskunta. Vuoden lopussa ilmestyi **Kati Kemppaisen** toimittama teologisiin puheenvuoroihin perustuva *Jeesus toisin sanoen*. Lisäksi painettiin ulkoministeriön kehitysyhteistyömäärärahan avulla tietokirja *Miten pärjätä ilmastokriisissä? Tositarinoita maailman köyhimmistä maista*. Kirja ilmestyi joulukuussa 2020.

Lähetysseuran -lehti ilmestyi vuonna 2020 kahdeksan kertaa. Helmikuun numerossa oli 16-sivuinen kehitysyhteistyöosio, joka toteutettiin ulkoministeriön kehitysyhteistyötuella. Näistä sivuista otettiin lisäksi tuhannen kappaleen erillispainos. Vuoden viimeinen numero oli **Tulkoon Joulu**, jossa oli lehden tavanomaisen 48 sivun sijasta 56 sivua. Joululehdestä otettiin peruspainosta noin 3 000 kappaletta suurempi painos ja se myytiin irtotumerona loppuun. Ruotsinkielinen **Mission**-lehti ilmestyi neljä kertaa.

Syksyllä käynnistettiin Lähetysseuramien uudistusprosessi. Lehdelle valittiin uusi taiteija, jonka kanssa alettiin työstää ulkoasusuunnitelmaa ja päätettiin mm. formaatin muutoksesta vuodelle 2021. Kustannustoiminta julkaisi myös adventtikalenterin sekä mm. muistoadresseja ja postikortteja.

5 Hallinto

Järjestöhallinto

Kokoontumisrajoituksista johtuen Lähetysseuran sääntömääräisen kokouksen järjestäminen lain ja yhdistyksen sääntöjen vaatimalla tavalla ei ollut mahdollista. Yhdistysten tilannetta helpottamaan eduskunta laati väliaikaisen poikkeuslain (677/2020), joka oikeutti kokousten poikkeusjärjestelyt, mm. asiamiehen käytön ja etäosallistumisen.

Yhdistyksen hallitus päätti, että vuosikokous järjestetään 22. elokuuta 2020 ja että kokous järjestetään etäosallistumismahdollisuuksien Helsingin Messukeskuksessa. Kokoukseen osallistui yhteensä 242 edustajaa, joista 226 seurakuntien edustajia, 7 muiden yhteisöjäsenten edustajaa ja 9 henkilöjäsentä. Etäyhteyksin osallistujia oli 183.

Uusina jäseninä hallitukseen valittiin:

KTT, varainhankinnan ja viestinnän konsultti **Kristiina Elenius**, Helsingin hiippakunta
lasten ja nuorisopsykiatrian erikoislääkäri **Pirjo Ojala**, Kuopion hiippakunta

Erovuorossa olleista valittiin uudelleen
ohjelmapäällikkö **Heidi Juslin-Sandin**, Porvoon hiippakunta
kirkkoherra **Juhana Markkula**, Turun arkkihiippakunta

Hallituksessa jatkoivat

hallintopäällikkö **Sari Anetjärvi**, Espoon hiippakunta
piispa **Teemu Laajasalo**, Helsingin hiippakunta
lääninrovasti, kirkkoherra **Jaana Marjanen**, Kuopion hiippakunta
lähetystyön koordinaattori **Ulla Mäkinen**, Oulun hiippakunta
talousjohtamisen erityisasiantuntija **Juha Nivala**, Oulun hiippakunta
kirkkoherra **Jussi Peräaho**, Lapuan hiippakunta
projektiostaja, insinööri **Simo Suutari**, Mikkelin hiippakunta
tiedottaja **Sakari Vanhanen**, Tampereen hiippakunta

Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin piispa **Teemu Laajasalo**, joka erosi hallituksesta marraskuussa.

Varapuheenjohtajaksi valittiin hallintopäällikkö **Sari Anetjärvi**, joka Laajasalon erottua hallituksesta jatkoi puheenjohtajana, ja varapuheenjohtajaksi valittiin kirkkoherra **Juhana Markkula**.

Hallitus kokoontui vuoden aikana 12 kertaa.

Tilintarkastajien osalta päävastuullisiksi tilintarkastajiksi valittiin KHT **Kirsi Aromäki** ja KPMG Oy Ab, jonka nimeämänä vastuullisena toimii KHT **Heidi Vierros**.
Varatilintarkastajaksi valittiin KHT **Jyri Salojuuri**.

Aikaisempien vuosien tapaan vuosikokous Jyväskylässä 2019 valtuutti hiippakuntien edustajista ja muita yhteisöjäseniä edustavasta jäsenestä koostuvan vaalitoimikunnan valmistelemaan seuraavaan vuosikokoukseen hallituksen jäsenten vaalia koskevan esityksen. Toimikunta kokoontui vuoden aikana kolme kertaa.

Kansainvälinen neuvottelukunta

Lähetysseuran kansainvälisen neuvottelukunnan perustamisesta oli päätetty 2019 ja samalla hyväksyttiin neuvottelukunnan johtosääntö. Neuvottelukuntaan kuuluu kaksitoista jäsentä, joista kymmenen edustaa Lähetysseuran kansainvälisiä kumppaneita työalueilta. Neuvottelukunnan tarkoitus on kumppanien osallisuuden vahvistaminen ja heidän vaikuttamismahdollisuuksiensa lisääminen Lähetysseuran työn suunnittelussa ja seurannassa. Tavoitteena on myös vahvistaa Lähetysseuran kumppanien välistä verkostoitumista ja tiedonvaihtoa. Neuvottelukunnan kautta Lähetysseuran hallitus saa säännöllistä tietoa kumppanien näkemyksistä ja tarpeista. Neuvottelukunnan suomalaisina jäseninä toimivat Lähetysseuran hallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja, kokoonkutsujana ja esittelijänä toiminnanjohtaja. Neuvottelukunta kokoontui virtuaalisesti yhden kerran vuonna 2020.

Neuvottelukuntaan kuuluvat Lähetysseuran ulkomaisten kumppanien ja työalueiden seuraavat edustajat:

- **Surendra K. Shrestha**, toiminnanjohtaja, Sahas, Nepal
- Pastori **James San Aung**, lähetysohjaaja, Myanmarin luterilainen kirkko

- **Hilda Mungure**, talousjohtaja, Kilimanjaro Christian Medical Center, Tansania
- **Jaalo Mpadhi**, Maria-projektin koordinaattori, Namibian luterilainen kirkko
- **She Hongyu**, varatoiminnanjohtaja, Amity Foundation, Kiina
- Pastori, presidentti **Adama Faye**, Senegalin luterilainen kirkko
- Piispa **Atahualpa Hernandez**, Kolumbian evankelisluterilainen kirkko
- **Samer Laham**, Ecumenical Relief Service'n johtaja, Lähi-idän kristillinen neuvosto
- **Eva Christina Nilsson**, Theology, Mission and Justice -osaston johtaja, Luterilainen maailmanliitto
- Pastori **Samuel Kabue**, Ecumenical Disability Advocacy -verkoston johtaja, Kirkkojen maailmanneuvosto, Kenia.

6 Henkilöstö

Vuosi oli raskas henkilöstölle

Vuonna 2020 Lähetysseura oli uuden edessä koko maailmaa kohdanneen koronapandemian vuoksi. Ajan tasalla pysymisen ja nopean reagoinnin mahdollistamiseksi, koronaan liittyvien asioiden hoitamiseen perustettiin työryhmä, johon kuului turvallisuuspäällikkö, henkilöstöpäällikkö ja HR-asiantuntija ja sen ohjausryhmänä johtoryhmän jäsenet. Työalueilta koottiin aluepäälliköiden ja muiden työntekijöiden lähettämien tietojen perusteella sekä mahdollisista muista lähteistä jatkuvaa ajantasaista tietoa tilanteesta. Kotimaan osalta seurattiin aktiivisesti viranomaisohjeistuksia. Korona-pandemian vuoksi kotimaassa olevalle henkilöstölle annettiin etätyösuositus 16. maaliskuuta alkaen eikä sitä voitu purkaa vuoden loppuun mennessä.

Koronapandemia aiheutti äkillisesti työn tilapäistä vähenemistä, ja ensimmäiset hallituksen hyväksymät yhteistoimintaneuvottelut käytiin huhtikuussa tästä syystä tuotannollisin perustein. Neuvottelutuloksen perusteella lomautettiin osittain tai kokonaan ne työntekijät, joiden työtehtävien suorittaminen estyi tai väheni pandemian vuoksi. Lomautettaviksi joutui niin kotimaan- kuin ulkomaantyöntekijöitä, kaikkiaan 51 työntekijää sisältäen myös kolme kesätyöntekijää leirien perumisten takia. Kuitenkin vain 19 lomautusta kesti koko ilmoitetun määräajan. Töihin kutsutut työntekijät olivat lomautettuina keskimäärin noin

kuusi viikkoa eli puolet ilmoitetusta lomautuksesta. Kevään lomautukset toivat kokonaisuudessaan noin 12 henkilötyövuotta.

Lähetysseuran heikentyneen taloustilanteen ja tulevien organisaatiomuutosten vuoksi kesäkuussa käynnistettiin laajemmat yhteistoimintaneuvottelut tuotannollisilla ja taloudellisilla perusteilla. Arvioitu henkilöstövähennystarve oli 30 henkilötyövuotta. Vuodelle 2020 esitettiin myös koko henkilöstön määräaikaista lomauttamista, jotta tarvittavat säästöt saataisiin myös tämän vuoden osalta kokoon. Organisaatiomuutokset koskivat suunniteltua ulkomaanosaston uudelleen järjestäytymistä sekä muita mahdollisia toiminnan tehostamiseksi ja talouden tasapainottamiseksi tehtäviä muutoksia Lähetysseurassa. Neuvottelut päättyivät viiden neuvottelukokouksen jälkeen elokuun lopussa.

Neuvottelujen päättymisen jälkeen työnantaja kohdisti irtisanomisuhan 80 työsuhteeseen. Lopputuloksena Lähetysseura irtisanoi 18 työsuhdetta (kotimaantoiminnoista 10, ulkomaantoiminnoista 8). Määräaikaiseksi työsuhde muuttui viidellä työntekijällä. Tarvittavat henkilötyövuosisäästöt saatiin näiden lisäksi henkilöstön luonnollisen poistuman avulla. Organisaatiomuutoksissa huomioitiin henkilöstövähennystarpeet uusien ja määrällisesti vähempien tehtävänkuvien kautta. Kaikki organisaation työntekijät (pois lukien ilman omavastuusuosutta täysimääräisesti ulkoministeriön rahoituksella toimivat), johtoryhmän

jäsenet mukaan lukien, lomautettiin 21 työpäiväksi porrastetusti 31.12.2020 mennessä, vuodelle 2020 asetettujen säästötavoitteiden saavuttamiseksi. Näillä lomautuksilla saavutettiin reilun 16 henkilötyövuoden säästö.

Henkilöstön määrä ja rakenne

Työssä olevien työntekijöiden määrä vuoden lopussa oli 188 (207 vuonna 2019). Näistä 62 (77) oli ulkomaantyötä tekeviä työntekijöitä ja 8 (10) ulkomaantyöntekijää määräaikaissessa kotimaantehtävässä.

Voimassa olevia työsuhteita Lähetysseuras- sa oli yhteensä 211 (242) sisältäen myös erilaisilla vapailta olevat työntekijät. Toistaiseksi voimassa olevia työsuhteita näistä oli 83 prosenttia (78 %). Ulkomaantyösuhteiden osuus näistä oli 35 prosenttia (39 %). Määräaikaississa työsuhteissa olleista 36 (54) työntekijästä 18 (28) oli ulkomaantyöntekijöitä. Lähetysseuran henkilöstöstä 72 (69) prosenttia oli naisia. Lähetysseuran työntekijöiden keski-ikä oli vuoden 2020 lopussa 48 (47) vuotta.

Henkilöstön koulutustaso on asiantuntijaorganisaatiossa korkea ja jakauma samansuuntainen sekä ulkomaan että kotimaan tehtävissä toimivilla.

Rekrytointi

Rekrytoinnin osalta vuotta voidaan tarkastella kahtena kokonaisuutena, koska tuotannollisista ja taloudellisista syistä käydyt yhteistoimintaneuvottelut ja organisaatiomuutokset vaikuttivat loppuvuoden rekrytointeihin oleellisesti. Yt-neuvotteluista sekä ulkomaanosaston organisaatiomuutoksen vuoksi loppuvuonna toteutettiin yhteensä 61 sisäistä rekrytointia. Sisäisistä rekrytoinneista jäi täyttämättä 12 tehtävää.

Muita rekrytointiprosesseja oli yhteensä kotimaan- ja ulkomaantyössä 15 (49). Hakijoiden sukupuolijakauma noudattaa Lähetysseuran sisäistä jakaumaa, hakijoiden ollessa niin koti- kuin ulkomaantehtäviin yli 70-prosenttisesti naisia.

Uusia ulkomaantyöntekijöitä siunattiin Lähetyskirkossa 8 elokuussa 2020 (vuonna 2019 siunattiin 17).

Suomen Lähetysseura työnantajana -verkkosivuja uudistettiin käyttäjäystävällisemmiksi kevään 2020 aikana. Verkkosivuilta kerättyjen tilastotietojen mukaan sivulla kävi vuoden 2020 aikana noin 5 474 vierailijaa, mikä määrä nousi selvästi edellisvuodesta (n. 4 303).

Osaamisen ja työyhteisön kehittäminen

Henkilöstön ja työyhteisön kehittäminen on Lähetysseurassa tärkeää. Tavoitteena on henkilöstön osaamisen ja työtyytyväisyyden sekä työyhteisön toimivuuden kehittäminen. Henkilöstökoulutuksen muotoja ovat perehdyttäminen ja talon sisäinen koulutus sekä ulkopuolella järjestetty täydennyskoulutus.

Vuoden aikana organisaatiossa siirryttiin valtaosin etätööhön, ja tämä näkyi myös koulutusten toteutuksessa. Koulutuksia järjestettiin pääasiassa virtuaalisina ja niiden kesto yleensä lyheni. Koronapandemia sekä yhteistoimintaneuvotteluiden seuraukset, lomautukset ja taloudelliset vähennystarpeet, vaikuttivat myös henkilöstön kehittämiseen. Koulutuksia järjestettiin vähemmän, eikä ulkopuolisiin maksullisiin koulutuksiin juurikaan voitu osallistua. Yhteensä koulutukseen käytettiin vuonna 2020 kaiken kaikkiaan noin 370 päivää (780 päivää vuonna 2019).

Lähetysseuralle ominaisena koulutusmuotona on ulkomaantyöntekijöiden Kirkon kansainvälisen työn erityiskoulutus, joka toteutetaan yhteistyössä Seurakuntaopiston ja Kirkon koulutuskeskuksen kanssa. Vuonna 2020 koulutuksen aloitti 5 uutta ulkomaantyöhön lähtijää (vuonna 2019 aloitti 13). Lisäksi koulutukseen osallistui Felm Theology -ohjelman kautta rekrytoidut kaksi henkilöä soveltuvin osin. Koulutuksen sai suoritettua loppuun 10 henkilöä vuonna 2020 (4 hlöä 2019).

Ulkomaantyöstä palaaville järjestettiin myös paluukoulutusta, johon osallistui 17 työntekijää ja 3 lasta (11 osallistujaa vuonna 2019). Ulkomaantyöstä palaaville järjestettiin myös lähetysjärjestöjen yhteisiä vertaisryhmiä, jotka syksyllä 2020 kokoontuivat virtuaalisesti.

Työnohjaus on keino, jolla Lähetysseura tukee työntekijän itsensä kehittämistä ja samalla myös työssä jaksamista. Suurin osa työnohjausta saaneista henkilöistä oli ulkomaantyöntekijöitä. Työnohjaajina käytettiin ensisijaisesti kirkon työnohjaajia. Kirkon työnohjaajakoulutuksen tai lähetysjärjestöjen yhteisen ryhmänohjaajakoulutuksen suoritti tänäkin vuonna myös Lähetysseuran työntekijöitä.

Työhyvinvointi ja yhteistoiminta

Yhteistoimintaneuvottelukunta kokoontui vuonna 2020 neljä kertaa. Kokouksissa keskusteltiin muun muassa työehtosopimukseen tulleiden muutosten vaikutuksesta ja TES:n mukaisten palkankorotusten käyttämisestä Lähetysseurassa sekä työsuhteisiin liittyvistä tarkistetuista ohjeista.

Vuoden aikana toteutettujen yt-neuvotteluiden vaikutuksesta vuorovaikutus ja yhteis-

toiminta henkilöstön edustajien ja työnantajan välillä oli kuluneena vuonna erityisen aktiivista.

Työsuojelutoimikunta ei vuonna 2020 kokoontunut varsinaiseen kokoukseen kertaaan. Osin tämä johtui poikkeuksellisesta työkiireestä, osin työsuojelutoimikunnan henkilöstövaihdoksista. Operatiivisessa toiminnassa työsuojelu kuitenkin oli usein mukana.

Koronarajoitukset vaikuttivat tänä vuonna erilaisten virkistyspäivien ja muiden yhteisten tapahtumien viettoon. Virtuaalinen joulutapahtuma järjestettiin yhteisenä kaikille työntekijöille, eli mukaan pääsivät ensi kertaa myös työntekijät työalueilta.

HR-asiantuntijat järjestivät ulkomaantyöntekijöille säännöllisiä virtuaalikalpeja tilannekatsauksia, yhteisistä asioista tiedottamista sekä työyhteisön tukemista varten.

7 Kehittämistoiminta ja tukipalvelut

Organisaatiomuutoksia

Ulkomaanosastolla käynnistettiin erillinen projekti, jonka tavoitteena oli mm. tuottaa uusi organisaatiomalli toimenkuvineen, koska vanhaa mallia ei enää koettu toimivaksi. (Tästä enemmän toimintakertomuksessa ulkomaantyön kohdalla) Kiristynyt taloustilanne vaikutti osaltaan toimenkuvien määrään ja sisältöihin. Keskeisimpiä muutoksia oli teemapohjaisuuden korostaminen ja tätä kautta rahoituspohjaisuuteen liittyvän aiemman jaon poistuminen.

Hallinto-osasto ja talousosasto yhdistettiin toiminnan tehostamiseksi ja kustannusten säästämiseksi Hallinto- ja talousosastoksi. Yksikkörakennetta supistettiin neljään yksikköön. Samalla tarkistettiin toimenkuvien sijaintia näissä yksiköissä.

Seurakuntayhteyksien ja varainhankinnan osastolla yhdistettiin toimintoja ja supistettiin yksikköjen lukumäärää sekä vähennettiin henkilöstön lukumäärää.

Digitaaliset palvelut

Digitaalinen valmiutemme joutui testiin koronapandemian vuoksi. Lähetysseuralla on pitkä kokemus etänä työskentelystä jo ennen koronaa, ja työalueilla järjestelmien käyttäminen etäyhteyksien avulla on arkipäivää. Viime vuonna lähes koko Lähetysseuran henkilöstö työskenteli pääsääntöisesti etänä. Teams-

kokouksia järjestettiin koko organisaation tasolla noin 1 400 kuukaudessa. Koronan vaikutus näkyi myös palvelupyyntöjen määrässä. Vuonna 2020 ratkaistiin yhteensä 3 100 palvelupyyntöä, kasvua oli 15 prosenttia vuoteen 2019 verrattuna.

Tiedonhallinnassa otettiin käyttöön sähköinen allekirjoitus. Tietoturvan osalta panostamme jatkuvasti pilvipalveluidemme tietoturvaan sekä tietoturva- ja tietosuojakäytäntöihin. Jokainen työntekijä osallistuu myös määräajoin pakolliseen tietoturvakoulutukseen. Tietosuojaan laadittiin kehittämistoimenpiteiden toteutussuunnitelma.

Lähetysseura hyödyntää erilaisia digitaalisia palveluja prosessien tehostamiseksi. Ensimmäinen ohjelmistorobotti otettiin käyttöön jo vuonna 2014. Ensimmäisen vuoden aikana se säästi työaikaa noin kaksi henkilötyöpäivää kuukaudessa. Vuonna 2020 säästö oli 30 henkilötyöpäivää kuukaudessa.

8 Talous

Koronan vaikutukset Lähetysseuran talouteen

Koronaepidemian ja siihen liittyvien rajoitusten takia Lähetysseuran toimintaedellytykset ja taloustilanne heikentyivät vuonna 2020 olennaisesti, ja arvion mukaan tilanne tulee heikentämään yhdistyksen tulovirtoja ja kannattavuutta edelleen tilikaudella 2021. Epidemian taloudelliset kokonaisvaikutukset riippuvat sen laajuudesta ja kestosta, eikä niitä ole mahdollista tässä vaiheessa tarkasti arvioida. Taloustilanne oli huonontunut jo edellisinä vuosina, kun tuotot oli arvioitu optimistisesti ja kulut puolestaan kasvaneet. Koronan aiheuttamat talousvaikeudet heikensivät tilannetta entisestään.

Vuoden alussa Lähetysseura ryhtyi sopeuttamaan toimintaansa talouden raameihin ja yt-neuvotteluiden kautta lomautettiin ja irtisanottiin henkilöstöä viruksen negatiivisten taloudellisten vaikutusten minimoimiseksi.

Vuoden taloudelliseksi lopputulemaksi kannatustuottojen osalta jäi hieman huonompi tulos kuin vuonna 2019. Tulos (16,2 M€) oli kuitenkin selkeästi yli budjetoidun (14,8 M€). Tämä omalta osaltaan johti alijäämaiseen tilinpäätökseen (389 000 €). Kulubudjetteja ei ylitetty, vaan syynä tilinpäätöksen alijäämäsyyteen oli ennen kaikkea kannatustuottojen lasku.

Tilinpäätöksen alijäämästä huolimatta Lähetysseuran taseasema säilyi edelleen vahvana.

Keskeistä tulonhankinnassa

Talouden näkökulmasta vuosi oli edelleen monessa suhteessa haastava etenkin kannatustuottojen osalta, joita saatiin 1,2 miljoonaa euroa vähemmän kuin edellisellä vuonna. Tuottojen väheneminen johtui koronasta ja siihen liittyvistä rajoituksista. Vähennyistä tuli seurakuntien lahjoituksissa 0,9 miljoonaa euroa, Kauneimmat Joululaulut tuottivat 0,8 miljoonaa euroa vähemmän ja kirkkohallituksen määräämät kolehdit 0,9 miljoonaa euroa vähemmän. Kirkkohallituksen kolehdeissa kirkolliskokouksen päättämä 220 000 euron tuki pienensi vähennystä.

Seuraavissa tulolajeissa tulot kasvoivat: järjestölahjoitukset (60 t €), seurakuntien talousarvioavustukset (20 t €), suorat lähetyspiiritulot (30 t €), yksityiset lahjoitukset sekä säännöllisten lahjoittamisten että kertalahjoittamisten tulot (yhteensä 20 t €). Myös testamenttituotot kasvoivat, niitä saatiin 0,5 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisellä vuonna.

Sijoitustuotot jäivät alle viime vuoden tason, koska vuoden lopussa sijoitusrahastoissa oli merkittäviä realisoimattomia arvonlaskuja.

Ulkoministeriön kehitysyhteistyöavustuksia kirjattiin 6,4 miljoonaa euroa sekä rauhan- ja sovinnon työn avustuksia 2,5 miljoonaa euroa.

Elinkeinotoiminnan (Päiväkumpu ja kustannustoiminta) yhdistetty tulos heikkeni vuodesta 2019 70 t €, joka syntyi kustannus-

toiminnan tappiollisesta tuloksesta. Päiväkummun tuotot laskivat vuodesta 2019, mutta kulut laskivat vielä enemmän.

Päiväkummun leirikeskuksesta remontoitiin kaksi majoitusrakennusta 2020. Suunnittelu aloitettiin 2019 ja käyttöönottotarkastus tehtiin kesäkuussa 2020. Suunnittelu-, rakentamis- ja valvontakustannukset olivat yhteensä 1,4 miljoonaa euroa ja kalustehankinnat 82 000 euroa.

Kulut

Ulkomaantyön kulut työalueilla (16,9 miljoonaa euroa) olivat alhaisemmat kuin 2019 (18,5 miljoonaa euroa)⁵. Kotimaantyön kulut pysyivät hyvin budjetoiduissa kuluraameissa. Kokonaisuutena voidaan todeta, että kulujen suhteen pysyttiin suunnitelmissa ja budjeteissa.

Tase

Taseen loppusumma oli vuoden 2020 lopussa 29,1 miljoonaa euroa (vuonna 2019: 29,9 M€). Pääsyyinä taseen loppusumman alenemiseen olivat vastaavaa puolella asuinhuoneistovarallisuuden lasku 0,6 miljoonaa euroa ja siirtosaamisten vähentyminen 1,0 miljoonaa euroa. Mainittakoon kuitenkin, että rakennusten tasearvo kasvoi 0,6 miljoonaa euroa johtuen valtaosin Päiväkummun leirikeskuksen remontista. Vastattavaa puolella merkittävin yksittäinen ero edelliseen vuoteen oli tuloksen paraneminen. Taseasema

ja omavaraisuusaste säilyivät edelleenkin hyvällä tasolla (oma pääoma vuonna 2020 19,4 M€; vuonna 2019 19,3 M€).

Finanssivarallisuuden arvo 31. joulukuuta 2020 oli 14,5 miljoonaa euroa (14,5 M€ per 31.12.2019).

⁵ Ulkomaantoimintoihin eivät sisälly tässä kuitenkaan esimerkiksi ulkomaantoimintojen osuus IT- ja tilakuluista ja Felm Volunteer -vapaaehtoisohjelman kulut (oheiset kuitenkin lasketaan sivulla 7 mainittuun 75 prosentin osuuteen ulkomaantyössä).

9 Toiminnan arviointi

Riskienhallinta

Kirjanpitolain tarkoittamia toiminnan ja talouden riskejä ovat:

- kannatustulojen tai yleisavustusten merkittävä väheneminen
- työn edellytysten ja työntekijöiden turvallisuuden heikkeneminen
- sotien tai muiden yhteiskuntarauhaa järkeyttävien tapahtumien seurauksina menojen kasvattavat valuuttakurssimuutokset.

Erityyppisten varainhankintamuotojen olemassaolo tasoittaa kannatustulojen vaihtelua. Seurakuntien kannatussopimukset, yksityisesti lahjoittavien kuukausilahjoitussitoumukset ja sijoitustuotot antavat taloudelliselle tuelle jatkuvuutta. Keskipitkän aikavälin suunnittelussa toimitaan varovaisuusperiaatteella, eli menobudjetit rakentuvat varovaisiin tulolennusteisiin.

Maittain on laadittu riskikartoitukset ja niiden ajantasaisuudesta huolehditaan. Lähetysseuralla on turvallisuuspäällikkö, joka huolehtii suunnitelmien ajantasaisuudesta. Poliittisen tilanteen kiristyessä aluejohtaja johtaa maa-kohtaista varautumista ja etenee suunnitelmien mukaisesti. Työntekijöitä ohjeistetaan maa-kohtaisesti. Työntekijät kutsutaan tarvittaessa kotimaahan. Jos työ estyy kyseisessä maassa pysyvästi, työntekijöille pyritään löytämään uusi sijoituspaikka.

Koronapandemian vaikutukset

Koronapandemia on aiheuttanut Suomessa ja Lähetysseuran työalueilla laajoja vastatoimenpiteitä. Kaikissa toimintamaissa on edelleen liikumisrajoituksia. Vielä syksyllä 2020 oletusarvo oli, että rokotusten myötä tilanne Suomessa kehittyisi hyvään suuntaan alkuvuodesta 2021. Tilanne jatkunee kuitenkin ainakin syksyyn asti. On vaikea arvioida, miten yhteiskunta avautuu uudestaan sen jälkeen. Tilanne vaikuttaa vakavasti Lähetysseuran mahdollisuuksiin toimia ja pitää yhteyttä suomalaisiin seurakuntiin. Kun lähetys- ja muut piirit eivät voi kokoontua fyysisesti, tämä tarkoittaa, että lähetyksennäköisyys tilanne tulee jatkumaan haastavana.

Vaikka Suomen tilanne rauhoittuisi, näyttää siltä, että maailmanlaajuisesti korona tulee vaikuttamaan useita vuosia eteenpäin. Monessa Afrikan ja Aasian valtiossa resurssit rokotuskampanjoiden toteuttamiseen ovat rajoitettuja, mikä tulee vaikuttamaan talouteen, sosiaalisiin oloihin ja matkustamiseen.

On odotettavissa, että merkittävä osa hanke-työstä on suunnattava uudelleen niin, että se vastaa epidemiatilanteen aiheuttamiin haasteisiin.

Tulevan kehityksen arviointi

Taloussuunnittelussa varaudutaan siihen, että seurakuntien taloudellinen tilanne jatkuu haastavana, ja kilpailu seurakuntien varoista

voimistuu. Tämä heijastuu Lähetykseuran taloudelliseen tulokseen. Suomen kirkon jäsenrakenne ja talous antavat aiheita otaksumaan, että budjettivarat ja seurakuntien vapaaehtoinen kannatus tulevat vähenemään lähivuosina. Sen sijaan kasvu on mahdollinen keräysten ja yksityishenkilöille suunnatun varainhankinnan kautta. Vuosien 2021–2023 budjettitavoitteena on, ettei toiminnallista alijäämää enää vuonna 2022 muodostu.

Vuoden 2021 budjetti on Toiminta- ja taloussuunnitelman mukaisesti rakennettu noin puoli miljoonaa euroa alijäämäiseksi. Ulkomaisen työn osuus säilytetään 75 prosentissa toiminnan resursseista. Kehitysyhteistyössä on menossa seuraavan ohjelmajakauden haku, johon vuonna 2021 osallistuu 31 toimijaa.

Toiminnallisesti jatketaan strategiakauden toivon teemojen ja ulkomaantyön tavoitteiden mukaista työtä. Kotimaisessa työssä jatketaan varainhankinnan ja tunnettuuden kehittämistä sekä seurakuntien palvelua.

Kansainvälisesti toimintaympäristö tulee edelleenkin olemaan haastava. Jo pidempään jatkunut kehitys, jossa kansalaisyhteiskunnan ja ihmisoikeuksien tilanne heikkenee, tulee aiheuttamaan haasteita sekä Lähetykseuralle että yhteistyökumppaneille. Tutkimuskeskus Pew'n mukaan uskonnonvapaustilanne on heikkenemässä yhä useammassa maassa, mikä rajoittaa toimintamahdollisuuksia. Samalla monen valtion yhä kriittisempi suhtautuminen kansalaisyhteiskunnan toimijoihin ja lisääntyvät rajoitukset ihmisoikeuksiin vaikeuttavat toimintaa. Voimapolitiikan Meidän maa ensin -tyyppiset sloganit vaikeuttavat yhdessä toimimista epäkohtien poistamiseksi. Lähetykseuralle tämä voi näyttäytyä lisääntyvinä hallinnollisina esteinä toiminnalle.

Vuonna 2021 Lähetykseura aloittaa uuden strategian laatimisen. Uusi strategia tulee voimaan 2023.

LIITE 1 Ulkomaisen työn toteutus 2020 (brutto)

	Hankkeiden lukumäärä 2019	Hankkeiden lukumäärä 2020	Kulut 2019 € 1000	Kulut 2020 € 1000	Työntekijät 31.12.2019	Työntekijät 31.12.2020
Kirkollinen työ	151	143	9319	7787	70	53
Kehitysyhteistyö + katastrofityö	44	54	5345	6148	9	9
Hallinto- ja muut kulut	0	0	775	476	8	8
Rauha ja sovinto, vaikuttamistyö	14	7	2907	2537	0	0
Yhteensä	209	204	18346	16948	87	70

Alue	KAIKKI KULUT	2019 Ohjelma-kulut € 1000	2020 Ohjelma-kulut € 1000	2019 Hallinto-kulut € 1000	2020 Hallinto-kulut € 1000	Työntekijät 31.12.2019	Työntekijät 31.12.2020
Eteläinen Afrikka ¹		1589	1248	56	8	12	8
Itäinen ja Keski-Afrikka ²		3174	3689	122	42	18	13
Läntinen Afrikka ³		1151	1082	93	23	9	6
Mekong-alue ja Oseania ⁴		2057	1817	43	58	15	19
Kiina ⁵		1038	986	109	150	10	7
Lähi-itä ⁶		1038	1046	70	116	5	7
Nepal ja Pakistan		1908	1662	63	46	5	4
Latinalainen Amerikka ⁷		1090	1029	-14	13	4	3
Eurooppa ⁸		592	458	67	40	6	4
Globaali yhteistyö ja yhteiset ⁹		3934	3435	166	0	3	0
Yhteensä		17571	16452	775	496	87	70

1 Angola, Botswana, Etelä-Afrikka, Namibia, Zimbabwe, Sambia

2 Etiopia, Tansania

3 Mauritania, Senegal

4 Kambodža, Laos, Papua Uusi Guinea, Singapore, Thaimaa, Vietnam, Myanmar

5 Kiina, Hongkong SAR, Taiwan

6 Israel, Jordania, Palestiina, Kypros, Syyria, Oman

7 Bolivia, Kolumbia, Venezuela, Nicaragua

8 Ranska, Venäjä, Viro

9 Globaali maailmanlaajuinen yhteistyö

LIITE 2 Yhteistyökumppanit 2020

ALUE	MAA	YHTEISTYÖKIRKOT	YHTEISTYÖJÄRJESTÖT
Eteläinen Afrikka	Angola	<ul style="list-style-type: none"> • Angolan evankelis-luterilainen kirkko (IELA) 	<ul style="list-style-type: none"> • Yhtyneet Raamattuseurat (UBS) / Angolan ja Namibian raamattuseurat • ATOS-kansalaisjärjestö • Tyttöjen orpokoti, Lubango
	Botswana	<ul style="list-style-type: none"> • Botswanan evankelis-luterilainen kirkko (ELCB) 	<ul style="list-style-type: none"> • Botswana Gender Based Violence Prevention & Support Centre (BGBVC) • Botswana Network on Ethics, Law and HIV/ AIDS (BONELA)
	Etelä-Afrikka		<ul style="list-style-type: none"> • CBR Education and Training for Empowerment (CREATE) • Lutheran Communion in Southern Africa (LUCSA)
	Namibia	<ul style="list-style-type: none"> • Namibian evankelis-luterilainen kirkko (ELCIN) 	<ul style="list-style-type: none"> • Girl Guides Association of Northern Namibia, Northern Region
	Zimbabwe		<ul style="list-style-type: none"> • Gwai Grandmothers Group (GGG) • Zimbabwe Council of Churches (ZCC) • Jairos Jiri Association
Itäinen ja Keskinen Afrikka	Etiopia	<ul style="list-style-type: none"> • Ethiopian evankelinen Mekane Yesus -kirkko (EECMY) 	<ul style="list-style-type: none"> • SIL Ethiopia • EECMY/DASSC • LWF Ethiopia
	Tansania	<ul style="list-style-type: none"> • Tansanian evankelis-luterilainen kirkko (ELCT) 	<ul style="list-style-type: none"> • Tanganyika Christian Refugee Service (TCRS) • Tumaini University Makumira (TUMA) • Ecumenical Disability Advocates Network (EDAN)
Läntinen Afrikka	Mauritania		<ul style="list-style-type: none"> • Luterilainen maailmanliitto (LML)
	Senegal	<ul style="list-style-type: none"> • Senegalin luterilainen kirkko 	<ul style="list-style-type: none"> • Kirkkojen maailmanneuvosto (KMN) • Luterilainen maailmanliitto (LML) • The Lutheran Communion in Central and Western Africa (LUCCWA)
Mekongin alue ja Oseania	Kambodža	<ul style="list-style-type: none"> • Kambodžan luterilainen kirkko (LCC) 	<ul style="list-style-type: none"> • Chab Dai • International Cooperation Cambodia (ICC) • Epic Arts • Morodok • Church World Service (CWS) Cambodia • M'rup Russey MRO • First Step Cambodia FSC • Continuing Learning Organization (CLO)
	Laos		<ul style="list-style-type: none"> • Luterilainen maailmanliitto (LML) • World Renew
	Papua-Uusi-Guinea		<ul style="list-style-type: none"> • SIL International • Bible Translation Association of Papua New Guinea
	Thaimaa	<ul style="list-style-type: none"> • Thaimaan evankelis-luterilainen kirkko (ELCT) 	<ul style="list-style-type: none"> • SIL International • Lutheran Mission in Thailand (LMT) • Mekong Mission Forum (MMF)

	Myanmar	<ul style="list-style-type: none"> • Myanmar Lutheran Church • Evangelical Lutheran Church of Myanmar • Mara Evangelical Church • Lutheran Church of Myanmar 	<ul style="list-style-type: none"> • Euro-Burma Office (EBO) • Federation of Lutheran Churches in Myanmar
Kiina, Hongkong SAR, Taiwan	Kiina		<ul style="list-style-type: none"> • China Christian Council (CCC) • Amity Foundation • Hunan Christian Council (HCC) (ei aktiivista hanketyötä) • Yunnan Christian Council (YCC) (ei aktiivista hanketyötä) • Nanjingin teologinen seminaari (ei aktiivista hanketyötä) • Hunanin raamattukoulu (ei aktiivista hanketyötä) • Zhongnan-yliopisto (ei aktiivista hanketyötä) • Dalin ja Baoshanin raamattukoulut (ei aktiivista hanketyötä)
	(Hongkongin itsehallintoalue)	<ul style="list-style-type: none"> • Hongkongin evankelisuterilainen kirkko (ELCHK) 	<ul style="list-style-type: none"> • Institute of Sino-Christian Studies (ISCS) • Lutheran Theological Seminary (LTS) • Hong Kong Christian Council (HKCC) • Hong Kong Amity, aluetoimisto
	(Taiwan)	<ul style="list-style-type: none"> • Taiwanin luterilainen kirkko (LCT) 	<ul style="list-style-type: none"> • China Lutheran Seminary (CLS) • Armon majatalon huumevieroituskeskus (House of Grace)
Lähi-itä	yhteiset		<ul style="list-style-type: none"> • SAT-7
	Israel		<ul style="list-style-type: none"> • International Christian Churches (MECC-ICCI-Dspr) • Rossing Center
	Palestiinan itsehallintoalueet	<ul style="list-style-type: none"> • Jordanian ja Pyhän maan evankelisuterilainen kirkko (ELCJHL) 	<ul style="list-style-type: none"> • Defence for Children International (DCI) • East Jerusalem YMCA
	Syyria		<ul style="list-style-type: none"> • Common Space Initiative • Middle East Council of Churches (MECC)
	Oman		<ul style="list-style-type: none"> • Al Amana -keskus
Nepal ja Pakistan	Nepal	<ul style="list-style-type: none"> • Nepalil evankelisuterilainen kirkko (NELC) 	<ul style="list-style-type: none"> • Leadership Training Department /National Churches Fellowship of Nepal (LTD/NCFN) • Grace Community Services (GCS/NCFN) • Nepal Ebenezer Bible College (NEBC/NCFN) • Christian Commitment to Building New Nepal (CCBNN) • Forward Looking (FL) • Minority Focus • United Mission to Nepal (UMN) • Gandaki Boarding School (GBS) • Centre for Mental Health and Counselling (CMC Nepal) • Group of Helping Hands (SAHAS Nepal) • Samari Utthan Sewa (SUS) • Sansthatg Bikas Sanjal • Shanti Nepal • KOSHISH

	Pakistan	<ul style="list-style-type: none"> • Pakistanin kirkko / Diocese of Peshawar (DOP) 	<ul style="list-style-type: none"> • Christian Hospital Tank (CHT) • Pakistanin Raamattukirkkurssi-koulu (PBCS) • Open Theological Seminary (OTS) • United Bible Training Centre (UBTC) • Christian Study Center (CSC)
Latinalainen Amerikka	Bolivia	<ul style="list-style-type: none"> • Bolivian evankelisluterilainen kirkko (IELB) 	<ul style="list-style-type: none"> • Centro de Promoción Minera (CEPROMIN)
	Kolumbia	<ul style="list-style-type: none"> • Kolumbian evankelisluterilainen kirkko (IELCO) 	<ul style="list-style-type: none"> • Luterilainen maailmanliitto (LML)
	Venezuela	<ul style="list-style-type: none"> • Venezuelan evankelisluterilainen kirkko (IELV) 	
Eurooppa ja Keski-Venäjä	Ranska		<ul style="list-style-type: none"> • L'Association Diaconale Protestante Marhaban (ADPM)
	Venäjä	<ul style="list-style-type: none"> • Inkerin evankelisluterilainen kirkko 	<ul style="list-style-type: none"> • Každyj-säätiö • Dikoni-säätiö
	Viro	<ul style="list-style-type: none"> • Viron evankelisluterilainen kirkko (EELK) 	
Monenkeskinen yhteistyö			<ul style="list-style-type: none"> • ACT-allianssi • Euro-Burma Office (EBO) • CPMPF (Church of Pakistan Mission Partners Forum) • Ecumenical Advocacy Alliance (EAA) • Ecumenical Disability Advocates Network (EDAN) • Joint Christian Ministry in West Africa (JCMWA) • Kirkkojen maailmanneuvosto (KMN/WCC) • Middle East Council of Churches (MECC) • Luterilainen maailmanliitto (LML/LWF) • Mekong Mission Forum (MMF) • Project for Christian Muslim Relation in Africa (PROCMURA) • Wycliffe Raamatunkääntäjät • SAT-7 • Common Space Initiative (CSI) • United Mission to Nepal (UMN)

Suomen Lähetysseura ry

Tilinpäätös 1.1.–31.12.2020

TASE 31.12.2020

VASTAAVA	31.12.2020	31.12.2019
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Atk-ohjelmat	456 020,12	633 819,62
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat	8 446 308,26	7 825 680,96
Koneet ja kalusto	279 807,40	300 949,62
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	8 726 115,66	8 126 630,58
SIJOITUKSET		
Käyttöomaisuusosakkeet	1 541 157,26	1 557 891,60
Asuinhuoneisto-osakkeet	1 840 151,53	2 428 919,39
Muut osakkeet ja osuudet	14 488 013,54	14 508 162,61
Sijoitusten varainhoitotilit	440 740,93	46 924,94
Sijoitukset yhteensä	18 310 063,26	18 541 898,54
Omakatteisten rahastojen sijoitukset	137 588,66	132 893,00
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	27 629 787,70	27 435 241,74
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Valmiit tuotteet	67 945,00	87 802,45
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Vakuudet	50 000,00	50 000,00
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	72 800,40	88 497,47
Vuokrasaamiset	3 800,00	3 800,00
Henkilökuntasaamiset	59 506,00	149 080,46
Ennakkomaksut	175 747,70	117 552,70
Keskeneräisten testamenttien kulut	82 141,89	52 763,87
Siirtosaamiset	795 345,61	1 747 680,40
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	1 189 341,60	2 159 374,90
Rahat ja pankkisaamiset	219 156,53	119 852,11

VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	1 526 443,13	2 417 029,46
VASTAAVAA YHTEENSÄ	29 156 230,83	29 852 271,20
VASTATTAVAA	31.12.2020	31.12.2019
OMA PÄÄOMA		
Toimintapääoma	-3 000 473,85	-3 000 473,85
Omakatteiset rahastot	-137 588,66	-132 893,00
Muut sidotut rahastot	-2 626 909,11	-2 198 162,63
Vapaat rahastot	-270 972,36	-280 887,73
Edell.tilikausien ylijäämä/alijäämä	-13 769 604,67	-15 741 745,78
Tilikauden tulos	388 859,56	1 972 141,09
Oma pääoma yhteensä	-19 416 689,09	-19 382 021,90
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoituslaitoksilta	-2 375 000,00	-2 375 000,00
Eläkevastuuvelka	-19 100,00	-43 900,00
Elinkorahasto	-125 922,44	-119 098,12
Pitkäaikainen vieras pääoma	-2 520 022,44	-2 537 998,12
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoituslaitoksilta	-650 000,00	-650 000,00
Saadut ennakot	-1 691 075,42	-1 385 977,49
Ostovelat	-383 306,57	-677 198,76
Muut velat		
Ennakonperintä ym pidätykset	-103 408,47	-109 576,04
Sotuvelka	-7 209,40	-5 606,44
Alv-velat	-4 333,49	-4 152,84
Muut velat yhteensä	-114 951,36	-119 335,32
Siirtovelat		
Palkkavelat	-1 639 780,17	-1 694 521,12
TyEl-velka	0,00	0,00
Työttömyysvakuutusvelka	0,00	0,00
Tapaturmavakuutusvelka	0,00	-20 190,51
Muut siirtovelat	-2 740 405,78	-3 385 027,98
Siirtovelat yhteensä	-4 380 185,95	-5 099 739,61
Lyhytaikainen vieras pääoma	-7 219 519,30	-7 932 251,18
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	-29 156 230,83	-29 852 271,20

TULOSLASKELMA

	31.12.2020	31.12.2019
VARSINAINEN TOIMINTA		
Tuotot	9 427 926,06	8 604 965,50
Kulut		
Toimintakulut ja avustukset	-11 326 161,92	-11 170 273,15
Henkilöstökulut	-8 249 425,81	-9 230 041,33
Poistot	-509 496,11	-381 701,90
Muut kulut	-5 260 472,94	-7 099 234,18
Kulut yhteensä	-25 345 556,78	-27 881 250,56
Tuotto-/Kulujäämä	-15 917 630,72	-19 276 285,06
VARAINHANKINTA		
Tuotot	16 151 457,77	17 411 969,30
Kulut	-1 330 046,46	-1 960 817,60
Tuotto-/Kulujäämä	-1 096 219,41	-3 825 133,36
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA		
Tuotot	2 023 012,65	2 748 378,25
Kulut	-900 615,18	-793 825,25
Tuotto-/Kulujäämä	26 178,06	-1 870 580,36
Siirrot omakatteisiin rahastoihin	-4 695,66	-5 284,46
Tilikauden tulos	21 482,40	-1 875 864,82
Siirrot sidottuihin rahastoihin	-410 341,98	-96 276,27
Tilikauden yli-/alijäämä	-388 859,58	-1 972 141,09

LIITETIEDOT 31.12.2020

Tilinpäätöksen laadintaa koskevat liitetiedot

Koronavirukseen (Covid-19) liittyvien riskien vaikutukset Suomen Lähetysseura ry:n toimintaan: Valtiovallan ja viranomaisten virusepidemian johdosta voimaan saattaneiden rajoitusten johdosta Suomen Lähetysseura ry:n toimintaedellytykset ovat heikentyneet olennaisesti, mikä arvion mukaan tulee heikentämään yhdistyksen tulovirtoja ja kannattavuutta edelleen tilikaudella 2021. Epidemian taloudelliset kokonaisvaikutukset riippuvat sen laajuudesta ja kestosta, eikä niitä ole mahdollista tässä vaiheessa tarkasti arvioida. Suomen Lähetysseura ry ryhtyi sopeuttamistoimenpiteisiin 2020, jolloin YT-neuvotteluiden kautta lomautettiin ja irtisanottiin henkilöstöä, viruksen negatiivisten taloudellisten vaikutusten minimoimiseksi. Yhtiön hallitus ja johto seuraavat tarkasti virustilanteen kehittymistä ja päivittävät arviotaan epidemian vaikutuksista tilanteen edetessä.

Kirkolliskokous on myöntänyt Lähetysseura ry:lle koronaviruspandemian johdosta avustusta 223 t€ vuodelle 2020. Päiväkummun leirikeskuskelle on myönnetty yritysten määräaikaista kustannustukea 3 t€ ajalta 1.6.–31.10.2020.

Kannatustulojen jaksotuserusteita ei ole muutettu. Testamenttilahjoitukset on tuloutettu testamenttisaannon saatua lainvoiman ja kiistattoman omistusoikeuden synnyttyä.

Seurakuntien talousarvioavustukset on merkitty myöntämivuoden tuotoksi. Muut kannatus-tuotot on kirjattu maksuperusteella lukuunottamatta tilivuodelle erikseen osoitettuja tammikuun 29.1.2020 mennessä tilitettyjä varoja.

Käyttö- ja sijoitusomaisuuteen kirjatut lahjoitukset on arvostettu kohtuulliseen käypään arvoon.

Ulkoministeriön avustusten käyttö on oikaistu suoriteperusteiseksi ja käyttämätön osuus on kir-

jattu saatuna ennakkona taseen vastattaviin. Vastavasti saataviin on kirjattu ennakkomaksuna käyttämätön osuus lähetetyistä avustuksista.

Pysyvien vastaavien osakkeet ja rahasto-osuudet on arvostettu hankinta-arvoonsa tai sitä alempaan markkina-arvoon.

Vuoden 2019 tilinpäätöspäivänä vallinneen sijoitusten huonon markkinatilanteen vuoksi vuoden 2019 tuloslaskelmaan kirjattiin realisoitumaton sijoitusten arvonalennus 399 t€. Vastaavilla kirjauserusteilla on vuoden 2020 tilinpäätöksen kirjattu arvon palautus 399 t€.

Vuoden 2020 tilinpäätöspäivänä vallinneen sijoitusten huonon markkinatilanteen vuoksi tuloslaskelmaan kirjattiin realisoitumaton sijoitusten arvonalennus 553 t€.

Virallisen tuloslaskelman varsinainen toiminta sisältää liiketoiminnan osuuden. Liiketoiminnasta annetaan liitetiedoissa erillinen tuloslaskelma.

Lähetysseura on investoinut Jerusalemin ns. alatalon korjaukseen 31.12.2020 mennessä 3,4 M€, josta vuoden 2020 osuus on 0,5 M€. Jerusalemin korjausinvestointien arvo on mukana taseessa.

Päiväkummun leirikeskuksessa remontoitiin kaksi majoitusrakennusta. Suunnittelu aloitettiin v. 2019 ja käyttöönottotarkastus tehtiin 6/2020. Suunnittelu-, rakentamis- ja valvontakustannukset olivat yhteensä 1,4 M€. Kalustehankintojen kulut olivat 82 t€.

Kirkkokiinteistö, Tähtitorninkatu 18, osakkeista myytiin nrot 1–250 ja 651–1 000 hintaan 1,2 M€. Lähetysseuralle jäi osakkeet nro 251–650, kirkko ja Wredesali. Perustettiin Kiinteistö Oy Helsingin Tähtitorninkatu 18.

Lähetysseura omistaa ulkomailla muutamia kiinteistöjä ja asunto-osakkeita, joista ylläpidetään omaa erillistä seurantaa ja joiden tasearvo on nolla.

KIINTEISTÖT

MAA	KAUPUNKI	KOHDE
PAPUA-UUSI-GUINEA		Ukarumpan paritalo, valmistunut 2001 Kylätalo, valmistunut 1990
ANGOLA	Shangalala	D-talo, rak. 1978, korj. 1996, 2006 ja 2016 E-rak 1995, korjaus 2016
ISRAEL	Jerusalem	sauna, jossa vierashuone rak. 2001 Ylätalo+alatalo (Felm-keskus) Toimintakeskus + asuntoja

ASUNNOT

MAA	KAUPUNKI	KOHDE
KIINA	Hongkong	asunto Beacon Hill, rv. 1966, hv. 1981 asunto Broadcast Drive, rv.1974, hv.1980
ISRAEL	Jerusalem	Lincoln-Apartment Apartment Hayarden Street

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Liiketoiminnan tuloslaskelmaa

1.000 €	2020	2019
Tuotot	358	439
Kulut	634	710
Henkilöstökulut	252	274
Poistot	78	71
Muut kulut	304	365
Tilikauden tulos	-276	-271

Pysyvien vastaavien poistoajat

Pysyvien vastaavien kirjanpitoarvot perustuvat hyödykkeiden hankinta-arvoihin vähennettyinä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina aineettomien ja menojäännöspoistoina aineellisten hyödykkeiden taloudellisen pitoajan perusteella. Poistot on tehty hyödykkeen taloudellisen perusteella. Poistot on tehty hyödykkeen käyttökuukaudesta alkaen.

Hyödykkeet, jotka ovat taloudelliselta käyttöikältään alle kolme vuotta sekä enintään 4 000 euroa kirjataan kokonaisuudessaan tilikauden kuluksi.

Hyödyke	Arvioitu pitoaika	Poisto-% ja -menetelmä
Aineettomat oikeudet	5 v	viiden vuoden tasapoisto
Toimitilakiinteistöt		4 % menojäännöspoisto
Kirkkokiinteistö		4 % menojäännöspoisto
Kurssikeskuskiinteistö		4% menojäännöspoisto
Koneet, laitteet ja kalusteet	3–5 v	3–5 vuoden tasapoisto
Ulkomailla olevat kiinteistöt (Jerusalem)		4% menojäännöspoisto

Tasetta koskevat liitetiedot

Pysyvien vastaavien muutokset

	Hankinta- meno	Lisäykset	Vähennykset	Hankinta- meno	Poistot	Kirjan- pitoarvo
1.000 €	1.1.2020			31.12.2020		31.12.2020
Aineettomat hyödykkeet	634	0	0	634	178	456
Kirkkokiinteistö	1 409	70	829	650	56	594
Kurssikeskuskiinteistö	2 094	1 228	0	3 322	82	3 240
Jerusalem kiinteistöt	3 168	469	0	3 637	86	3 551
Realisoitavat kiinteistöt	88	0	83	5	0	5
Sijoituskiinteistöt	1 046	0	10	1 056	0	1 056
Koneet, laitteet, kalusteet	301	86	0	387	107	280
Käyttöomaisuusosakkeet	1 558	2	19	1 541	0	1 541
Asuinhuoneisto-osakkeet	2 429	19	608	1 840	0	1 840
Muut osakkeet ja osuudet	14 555	7 320	6 947	14 928	0	14 928
Aurator arvopaperit	133	5	0	138	0	138
YHTEENSÄ	27 415	9 199	8 496	28 118	509	27 609

Siirtosaamisten erittely

1.000 €	2020	2019
Kannatustilitykset	444	1 398
UM ennakkomaksut/Raso	61	8
Muut siirtosaamiset	290	342
YHTEENSÄ	795	1 748

Rahastot

Rahaston käyttötarkoitus

Sidotut rahastot

Eeva ja Tahvo Tukian muistorahasto	Rahaston tarkoitus on tukea Päiväkummun toimintaa. Pääoma pidetään koskemattomana, tuotto käytetään vuosittain.
Margareta ja Arvi H. Saarisuon rahasto	Rahaston tarkoituksena on tukea Suomen sukukansojen hyväksi tehtävää työtä tai lähetystyötä Pakistanissa ja Nepalissa. Pääoma pidetään koskemattomana ja tuotto käytetään vuosittain.
Hanna Kujalan rahasto	Rahaston tarkoitus on tukea Lähetysseuran Israelin työtä. Pääoma pidetään koskemattomana ja tuotto käytetään vuosittain.
Väinö Launiksen rahasto	Rahaston tarkoituksena on Etiopian nälän lievittäminen. Pääoma pidetään koskemattomana ja tuotto käytetään vuosittain.
Alpo Hukan muistorahasto	Ulkomaisten yhteistyökirkkojen työntekijöiden työssään tarvitseman osaamisen vahvistaminen. Pääomaa voidaan käyttää joko vuosibudjetin mukaan tai erillispäätöksiin.
Maja Haikolan muistorahasto	Rahaston tarkoituksena on tukea Namibian kirkon nuoriso- ja koulutyötä. Voidaan käyttää vuosittain lahjoitustahon ilmoittamaan kohteeseen.
Raija Salmen muistorahasto	Rahaston tarkoituksena on tukea Pohjois-Namibian kirkollista partiotyttötoimintaa. Pääomaa ja tuottoa voidaan käyttää vuosibudjetoinnin yhteydessä.
Elvin rahasto	Rahaston tarkoituksena on tukea Raamatun painattamista uusille kielille. Pääoma pidetään koskemattomana, tuotto käytetään vuosittain.
Kaskinen -Simojoki -rahasto	Rahaston tarkoitus on tukea lähetystyötä ja kirkon yhteislauluperinnettä edistävien nuorten aloittelevien säveltäjien ja sanoittajien työtä. Vuosittain voidaan käyttää korkotuotto ja maksimissaan 30% pääomasta.
Kangaslampi-rahasto	Rahaston tarkoituksena on Ranualla sijaitsevan Kangaslampi -nimisen kiinteistön rakennuskannan, irtaimiston ja tarpeiston säilyttäminen mahdollisimman hyvin alkuperäistä vastaavassa kunnossa. Pääomaa ja tuottoa voidaan käyttää, rahastoon liitetään vuosittain 25% kiinteistöstä sadusta metsätalouden tuotosta.
Lasten pankki -rahasto	Rahaston tavoitteena on tukea kummilapsityön erityistarpeita. Varoja voidaan käyttää joko budjetoitiprosessin yhteydessä tai erillispäätöksiin.
Katastrofirahasto	Rahaston tarkoituksena on tukea kumppaneita katastrofitilanteissa. Käytetään erillispäätöksiin katastrofikohteisiin.

Rahasto Pakistanin työlle	Rahaston tarkoituksena on tukea Tankin sairaalan työtä. Varat käytetään osana normaalia taloussuunnitteluprosessia.
Segezhan tukirahasto	Rahaston tarkoituksena on tukea Inkerin kirkon Segezhan seurakunnan toimintaa. Pääomaa käytetään vuosittaisina avustuksina.
Ilmastorahasto	Rahaston tarkoituksena on lentomatkailusta koituvien kasvihuonepäästöjen kompensoiminen.
Yhdistetty lahjoitusrahasto	Rahaston tarkoituksena on tukea Lähetysseuran työtä. Pääoma pidetään koskemattomana, tuotto käytetään vuosittain.
Lestadiolainen Uusherätys -rahasto	Rahaston tarkoituksena on tukea Lähetysseuran työtä ohjaamalla Lestadiolaisen Uusheräyksen kautta tulevat lahjoitukset Lähetysseuran toimintaan. Rahaston kertymä käytetään vuosittain ulkomaisen työn tukemiseen.

Vapaat rahastot

Tutkimusrahasto	Rahaston tarkoituksena on Lähetysseuran työhön liittyvän tieteellisen tutkimuksen edistäminen.
-----------------	--

Omakatteinen rahasto 1.000 €

Naisten tulevaisuudelle -rahasto	Rahaston tarkoitus on kehitysmaiden tyttöjen ja naisten elinolojen parantaminen ensisijaisesti koulutuksen ja terveydenhuollon kautta.
----------------------------------	--

Rahastot ja oman pääoman muutokset

1.000 €	Pääoma 1.1.2020	Lisäys	Vähennys	Pääoma 31.12.2020
Toimintapääoma	3 000	0	0	3 000

1.000 €	Pääoma 1.1.2020	Arvon- muutos	Korot	Osinko- tulot	Sijoitus- myynti- voitot	Sijoitus- myynti- tappiot	Pääoma 31.12.2020
---------	--------------------	------------------	-------	------------------	--------------------------------	---------------------------------	----------------------

Omakatteiset rahastot

Naisten tulevaisuudelle -rahasto	133	19	0,6	3	3	21	138
----------------------------------	-----	----	-----	---	---	----	-----

1.000 €	Pääoma 1.1.2020	Saatu lahjoitus	Korko- tuotot	Hallinto- kulut	Rahaston käyttö	Pääoma 31.12.2020
---------	--------------------	--------------------	------------------	--------------------	--------------------	----------------------

Sidotut rahastot

Eeva ja Tahvo Tukian muistorahasto	8		0		0	8
Margareta ja Arvi H. Saarisuun rahasto	13		1		1	13
Hanna Kujalan rahasto	34		2		2	34
Väinö Launiksen rahasto	50		3		3	50
Alpo Hukan muistorahasto	17	0				17
Maja Haikolan muistorahasto	39	0	2		15	26
Raija Salmen muistorahasto	273		16		9	280
Elvin rahasto	84		5		3	86
Kaskinen -Simojoki -rahasto	10	1	1			12
Kangaslampi-rahasto	57	8	3		1	67
Lasten pankki -rahasto	957	711		35	232	1 402
Katastrofirahasto	270	295		30	277	258
Rahasto Pakistanin työlle	77				9	68
Segezhan tukirahasto	97		6		10	92
Ilmastorahasto	0	13			13	0
Yhdistetty lahjoitusrahasto	212		12		12	212
Lestadiolainen Uusherätys -rahasto	0					0
YHTEENSÄ	2 198		2 017	65	587	2 627

1.000 €	Pääoma 1.1.2020	Lisäys	Vähennys	Pääoma 31.12.2020
---------	--------------------	--------	----------	----------------------

Vapaat rahastot

Tutkimusrahasto		281	19	29	271
-----------------	--	-----	----	----	-----

1.000 €	2020	2019
Ed.tilikausien ylijäämä/alijäämä 1.1	13 770	15 416
Ilmastorahaston saldon siirto ed.tilikausien yli-/alijäämään	0	-62
Työalueiden ajoneuvorahaston siirto ed.tilikausien yli-/alijäämään	0	-264
Ed.tilikausien ylijäämä	13 770	15 742
Tilikauden alijäämä	-389	-1 972
Oma pääoma 31.12.	19 417	19 382

Yli 5 vuoden kuluttua erääntyvät lainat

1.000 €	2020	2019
Rahalaitoslainat	775	775

Eläkevastuuvelka

Pitkäaikaisessa vieraassa pääomassa esitetystä arvioidusta eläkevastuuvelasta 19 t € kohdentuu jatkuviin maksussa oleviin eläkkeisiin.

Eläkevastuuvelan vähentymä oli 25 t €, mikä on kokonaisuudessaan kirjattu ulkomaisen työn henkilöstökulujen vähennykseksi.

Vakuudet ja vastuusitoumukset

Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä kiinteistöön sekä osakkeita.

1.000 €	2020	2019
Rahalaitoslainat	3 025	3 025
Limiittiluotto	5 000	4 000
Rahastosijoitusvakuudet*	5 978	5 888
Pantattujen asunto-osakkeiden kirjanpitoarvo	1 890	1 891
Kiinteistökiinnitykset (091-7-452-21 Helsinki)	0	5 472
YHTEENSÄ, annetut vakuudet	7 868	13 251

*Vakuuksina ovat seuraavat arvopaperisäilytyksen säilytystilit: eQ Hoivakiinteistöt 1 T, osuustodistus 53, eQ Liikekiinteistöt 1 T, osuustodistus 36, Salkku 864912 FIM asuntotuotto C, eQ Hoivakiinteistöt 1 T, osuustodistus 67, UB Metsä sijoitusrahasto, osuustodistus 57, UB Pohjoismaiset Liikekiinteistöt, FIM Asuntotuotto C, UB Suomi Kiinteistöt I-sarja sekä UB Pohjoismaiset Liikekiinteistöt I.

Koronvaihtosopimusten pääoma on 2.375.000 euroa ja markkina-arvo 31.12.2020 –90.531 euroa.

Leasingsopimuksista maksettavat määrät

1.000 €	2020	2019
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	123	131
Myöhemmin maksettavat	89	98
YHTEENSÄ, muut vastuut	212	229

Lähetysseura on antanut kilpailu- ja kuluttajavirastolle matkapalveluyhdistelmien tarjoajan taakuuna tilivakuuden 50.000 €.

Lähetysseura on vuokrannut Pasilan Maistraatinportti 2:sta käyttöönsä toimistotilaa 1.404 m², 3 pysäköintipaikkaa sekä varastotilaa 131 m² 10.8.2017 allekirjoitetulla 10 vuoden vuokrasopimuksella.

Toimistotilasta on annettu vuokranantajalle pankkitakaus 97.731 € sekä varastotiloista pankkitakaus 4.224 €.

Näistä tiloista syntyvät vuokravastuut ovat

1.000 €	2020	2019
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	421	412
Myöhemmin maksettavat	2 638	3 019
YHTEENSÄ	3 059	3 431

Lähetysseura on velvollinen tarkistamaan kurssikeskuskiinteistön kiinteistöinvestoinneista tehtyjä arvonlisäverovähennyksiä, jos kiinteistön verollinen käyttö muuttuu tarkistuskauden aikana. Viimeinen tarkistusvuosi on 2029. Vastuun enimmäismäärä on 185.761,72 €.

Taseeseen on kirjattu siirtovelkoihin 10 t € Helsingin Diakonissalaitokselle palautettavaksi (XX516 Reconciliation hanke).

Tilintarkastuskulut

1.000 €	2020	2019
Tilintarkastus	17	23
Muut toimeksiannot	48	59
Henkilöstö	2020	2019
Henkilöstön lukumäärä	224	243

Tuloslaskelman henkilöstökulut -nimike sisältää ainoastaan erät ”palkat ja palkkiot” sekä ”sosiaalivakuutusmaksut”. Alla tarkempi erittely henkilöstökustannuksista.

1.000 €	2020	2019
Tilikauden palkat ja palkkiot	7 545	8 308
Sosiaalivakuutusmaksut	1 405	1 729
Muut henkilöstökulut	1 336	2 303
Henkilöstökulut yhteensä	10 286	12 340

Toimielimet

Hallituksen jäsenille on maksettu ansionmenetykskorvauksia 1 497,55 €, palkkioita ei ole maksettu. Hallituksen jäsenille ei ole myönnetty rahalainoja eikä heidänpuolestaan ole annettu vakuuksia eikä eläkesitoumuksia.

KIRJANPIDOT JA TOSITELAJIT SEKÄ NIIDEN SÄILYTTÄMISTAPA

TILINPÄÄTÖS

Tilinpäätös ja tase-erittelyt

TILI- JA SALDOLUETTELOT

Tilikohtainen tuloslaskelma ja tase
Tililuettelo

KIRJANPIDOT

Pääkirja
Myyntireskontra
 lahjoitusreskontra
 lehtireskontra
 reskontra/muu laskutus
Ostolaskut
Matka- ja kululaskut
Palkkakirjanpito
Käyttöomaisuus
Kassakirja
 Basaari
 Päiväkumpu
Varastokirjanpito kustannusliike

TOSITTEET

TE	Matkalaskut ja kulutilitykset	1–52
OL	Ostolaskut	1–5120
OS	Ostolaskujen suoritukset	1–5452
TO	Tiliotteet	1–1820
MU01	Muistiotositteet tammikuu	1–48
MU02	Muistiotositteet helmikuu	1–26
MU03	Muistiotositteet maaliskuu	1–40
MU04	Muistiotositteet huhtikuu	1–45
MU05	Muistiotositteet toukokuu	1–37
MU06	Muistiotositteet kesäkuu	1–51
MU07	Muistiotositteet heinäkuu	1–25
MU08	Muistiotositteet elokuu	1–41

MU09	Muistiotositteet syyskuu	1–51
MU10	Muistiotositteet lokakuu	1–52
MU11	Muistiotositteet marraskuu	1–45
MU12	Muistiotositteet joulukuu	1–222
SJ	Sijoitukset	1–48
PK	Palkkakirjanpito	1–40
SL	Sisäiset laskut	1–127
ST01	Sisäiset tositteet joulukuu	1–6
ST02	Sisäiset tositteet helmikuu	1–5
ST03	Sisäiset tositteet maaliskuu	1–5
ST04	Sisäiset tositteet huhtikuu	1–5
ST05	Sisäiset tositteet toukokuu	1–5
ST06	Sisäiset tositteet kesäkuu	1–5
ST07	Sisäiset tositteet heinäkuu	1–5
ST08	Sisäiset tositteet elokuu	1–4
ST09	Sisäiset tositteet syyskuu	1–4
ST10	Sisäiset tositteet lokakuu	1–4
ST11	Sisäiset tositteet marraskuu	1–4
ST12	Sisäiset tositteet joulukuu	1–5
ML	Myyntilaskut	1–1784
MS	Myyntilaskujen suoritukset	1–1752
HL	Hyvityslaskun kohdistus	1–39
AK	Automaattikirjaus	1–212

AINEISTON SÄILYTTÄMINEN

Kaikki aineisto säilytetään digitaalisesti, varmuuskopiot ovat virtuaalisella levyalustalla.

Tilinpäätös sekä tili- ja saldoluettelot löytyvät yhteiseltä levyalueelta (U-asema), mikä varmistetaan kerran vuorokaudessa ja sitä säilytetään 30 vrk. Aineisto tallennetaan lisäksi M-Filesiin.

Muistiotositteet arkistoidaan paperisena.

Kirjanpitoaineisto tositteineen on kirjanpito-ohjelmistossa Visma Wintime, ostolaskujen kierrätysjärjestelmässä Visma Approval sekä matka- ja kululaskuohjelmassa Aditro Expense.

Ohjelmat ovat pilvipalvelussa ja sovellustoimittajat (Aditro, Visma) tekevät näistä päivittäiset varmistukset. Lisäksi pääkirjat, päiväkirjat, tuloslaskelma ja tase arkistoidaan Visman arkistiohjelmaan. Osto- ja myyntilaskut arkistoidaan tilinpäätöksen jälkeen.

Muistio- ja sisäiset tositteet säilytetään myös paperiversioina mapeissa.

Tiliotteita arkistoidaan Visman arkistiohjelmaan.

Tilinpäätöksen allekirjoitukset / Tilinpäätöksen allekirjoitukset on toteutettu sähköisillä allekirjoituksilla.
Underteckning av bokslutet / Bokslutet har undertecknats med hjälp av elektroniska signaturer.

Helsinki huhtikuun 28. päivänä 2021 / *Helsingfors den 28 april 2021*

Anetjärvi Sari
puheenjohtaja / *ordförande*

Elenius Kristiina

Juslin-Sandin Heidi

Marjanen Jaana

Markkula Juhana

Mäkinen Ulla

Nivala Juha

Ojala Pirjo

Peräaho Jussi

Suutari Simo

Vanhanen Sakari

Steffansson Rolf
toiminnanjohtaja / *verksamhetsledare*

Tilintarkastusmerkintä / *Revisorernas underteckning*

Suoritusta tarkastuksesta olemme tänään antaneet tilintarkastuskertomuksen. /
Över slutförd revision har vi i dag avgivit berättelse.

Helsingissä sähköisen allekirjoituksen päivämääränä / I Helsingfors, datum för elektronisk underskrift

Kirsi Aromäki
KHT/CGR

KPMG Oy Ab
Heidi Vierros
KHT/CGR

KPMG Oy Ab
 Toolonlahdenkatu 3 A
 PL 1037
 00101 HELSINKI

Puhelin 020 760 3000
 www.kpmg.fi

Tilintarkastuskertomus

Suomen Lähetysseura ry:n jäsenille

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Suomen Lähetysseura ry:n (y-tunnus 0116962-5) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2020. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olemme riippumattomia yhdistyksestä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonemme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen velvollisuudet

Hallitus vastaa tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus vastaa myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka se katsoo tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus on tilinpäätöstä laatiessaan velvollinen arvioimaan yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhdistys aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonamme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonemme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon yhdistyksen sisäisen valvonnan tehokkuudesta.

- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhdistys pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Helsingissä 17. toukokuuta 2021

KPMG OY AB

Kirsi Aromäki
 KHT

Heidi Vierros
 KHT

Usko. Toivo. Rakkaus.

MUTTA SUURIN NIISTÄ ON RAKKAUS.

Kansikuva:

Etiopialainen Almenesh Feynisa on kylänsä terveystieteiden jäsen. Terveystieteiden työn tuloksena kylän jokaisessa yli 600 taloudessa on nyt oma käymälä. Lähetysseuran ja paikallisen hiippakunnan työn tuloksena alueen asukkaiden terveydentila ja hygienian taso on parantunut huomattavasti. Työ on saanut kiitosta myös paikallishallinnolta.

Kuva: Virve Rissanen